Landes-Regierungs-Blatt

für das

Krakauer Verwaltungsgebiet.

Jahrgang 1855.

Erste Abtheilung.

XVIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 27. April 1855.

DZIENNIK RZĄDU KRAJOWEGO

dla

Zarządu obrębu Krakowskiego.

Rok 1855.

Oddział piérwszy.

Zeszyt XVIII.

Wydany i rozesłany dnia 27 Kwietnia 1855.

65.

Verordnung der Minister des Innern und der Justiz vom 17. März 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, XV. Stück, Nr. 52, ausgegeben am 27. März 1855),

wirksam für alle Kronländer mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches und der Militärgrenze,

womit die Amtsinstrukzion für die rein politischen und für die gemischten Bezirks- und Stuhlrichterämter erlassen wird.

Mit Beziehung auf die Allerhöchsten Bestimmungen vom 14. September 1852 und vom 10. Jänner 1853*) über die Einrichtung und Amtswirksamkeit der Bezirks- und Stuhlrichterämter, haben die Ministerien des Innern und der Justiz die beiliegende Instrukzion in Betreff der inneren Einrichtung und der Geschäftsordnung jener Aemter zu erlassen und hierbei anzuordnen befunden, daß diese Amtsinstrukzion in den Ländern, in welchen die Bezirksämter noch nicht eingesetzt sind, mit dem Zeitpunkte der Aktivirung derselben, in den Ländern aber, in welchen die neu organisirten Bezirks- und Stuhlrichterämter bereits in Wirksamkeit getreten sind, in allen jenen Beziehungen, welche nicht eigene, schleunigst zu treffende Vorkehrungen voraussetzen, sogleich zu vollziehen sei.

Freiherr von **Bach** m. p. Freiherr von **Krauß** m. p.

Amtsinstrukzion

für die

gemischten und politischen Bezirks- und Stuhlrichterämter.

Erstes Hauptstück.

Innere Einrichtung der Bezirks- und Stuhlrichterämter.

§. 1.

In den, die innere Einrichtung der Bezirks- und Stuhlrichterämter betreffenden Beziehungen, haben für die Beamten und Diener der gemischten Ämter, rücksichtlich aller im §. 107 des Allerhöchsten Patentes vom 3. Mai 1853 (Reichs-Gesetz-Blatt, Nr. 81**) bezeichneten Gegenstände, nur allein die Bestimmungen der gegenwärtigen Instrukzion, in den übrigen Gegenständen aber, soweit diese Beamten und Diener gerichtliche Geschäfte zu besorgen haben, zunächst die, im I. Theile jenes Allerhöchsten Patentes vom 3. Mai 1853 und in der Ministerialverordnung vom 16. Juni 1854

*) Reichs-Gesetz-Blatt vom Jahre 1853, Nr. 9 und 10, (Landes-Regierungsblatt für Galizien vom Jahre 1853, erste Abtheilung, III. und IV. Stück, Nr. 10 und 11).

**) Landes-Regierungsblatt für Galizien vom Jahre 1853, erste Abtheilung, XXII. Stück, Nr. 104, Seite 253.

65.

Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 17 Marca 1855,

(Dziennik Praw Państwa, część XV, Nr. 52, wydana dnia 27 Marca 1855),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Królestwa Lombardzko-Weneckiego i Pogranicza wojskowego,

mocą którego wydaje się instrukcya urzędowa dla czysto-politycznych i mięszanych urzędów powiatowych i stolicowo-sędziowskich.

Odnośnie do Najwyższych Postanowień z dnia 14 Września 1852 r. i z dnia 10 Stycznia 1853 *) o urządzeniu i zakresie działalności urzędów powiatowych i stolicowo-sędziowskich, Ministrowie Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości uznali za stósowne, wydać załączoną niniejszém instrukcyę co do wewnętrznego urządzenia i toku czynności urzędów tych, zarządzając oraz, ażeby instrukcya niniejsza w krajach, gdzie urzędy powiatowe nie są jeszcze ustanowione, z dniem zaprowadzenia tychże, w krajach zaś, w których nowo-uorganizowane urzędy powiatowe i stolicowo-sędziowskie w życie już weszły, natychmiast w wykonanie wprowadzoną została, we wszystkich stósunkach, nie wymagających właściwych środków zaradczych jak najspieszniéj przeprowadzonemi być mających.

Baron **Bach** m. p. Baron **Krauss** m. p.

Instrukcya urzędowa
dla
mięszanych i politycznych urzędów powiatowych i stolicowo-sędziowskich.

Rozdział piérwszy.

Wewnętrzne urządzenie urzędów powiatowych i stolicowo-sędziowskich.

§. 1.

Co się tyczy stósunków wewnętrznego urządzenia urzędów powiatowych i stolicowo-sędziowskich, działać będą moc swą dla urzędników i sług przy *urzędach mięszanych*, pod względem wszystkich w §. 107 Najwyższego Patentu z d. 3 Maja 1853 r. (Dziennik Praw Państwa, N. 81 **) wskazanych przedmiotów, li tylko postanowienia niniejszéj instrukcyi, pod względem innych zaś przedmiotów, o ile urzędnicy i słudzy rzeczeni sprawować mają czynności sądowe, szczególniéj zarządzenia, zawarte w I Części onegoż Najwyższego Patentu z dnia 3 Maja 1853

*) Dziennik Praw Państwa z roku 1853 N. 9 i 10 (Dziennik Rządowy dla Galicyi z roku 1853, Oddział piérwszy, Część III i IV, N. 10 i 11.)

**) Dziennik Rządowy dla Galicyi z roku 1853, Oddział piérwszy, Część XXII, N. 104, stronica 253.

(Reichs-Gesetz-Blatt, Nr. 165*) enthaltenen Anordnungen, und soweit sie Geschäfte der politischen Verwaltung besorgen, die Bestimmungen der nachfolgenden Instrukzion zu gelten.

Für die Angestellten der politischen Bezirks- und Stuhlrichterämter sind lediglich die Vorschriften dieser Instrukzion maßgebend.

Erster Abschnitt.

Von der Besetzung und Erledigung der Dienststellen.

§. 2.

Die zur Aufnahme in den Staatsdienst im Allgemeinen vorgeschriebenen Eigenschaften sind auch zur Anstellung bei den politischen und gemischten Bezirks- und Stuhlrichterämtern erforderlich.

§. 3.

Niemand darf insbesondere zur Dienstleistung bei einem Bezirksamte (Stuhlrichteramte) zugelassen werden, dessen untadelhaftes sittliches Betragen und gute politische Haltung nicht durch befriedigende Zeugnisse oder auf andere Art außer Zweifel gesetzt ist.

§. 4.

Personen, welche wegen eines Verbrechens, eines aus Gewinnsucht entspringenden oder der öffentlichen Sittlichkeit zuwiderlaufenden Vergehens, oder einer Übertretung dieser Art schuldig erkannt, oder bloß wegen Unzulänglichkeit der Beweismittel freigesprochen worden sind; ferner Personen, welche wegen einer anderen Gesetzesübertretung zu einer sechsmonatlichen oder einer noch längeren Freiheitsstrafe verurtheilt, oder bereits früher wegen gesetzwidriger Handlungen oder Pflichtverletzungen aus dem Staatsdienste entlassen worden sind, können ohne ausdrückliche Allerhöchste Bewilligung zu keiner Anstellung bei einem Bezirksamte (Stuhlrichteramte) zugelassen werden.

Sollte es einer solchen Person gelingen, sich in den Staatsdienst einzuschleichen, so ist dieselbe unverzüglich zu entlassen, sobald das ihr entgegenstehende Hinderniß entdeckt wird.

§. 5.

In Konkurs verfallene Schuldner, deren Konkursverhandlung noch nicht beendet ist, oder welche nicht vollständig nachgewiesen haben, daß ihre Zahlungsunvermögenheit bloß einem Unglücksfalle zuzuschreiben sei, und gerichtlich erklärte Verschwender, sind zu Anstellungen bei Bezirks- und Stuhlrichterämtern unfähig.

§. 6.

Die Bewerber um Anstellungen dürfen in der Regel das vierzigste Lebensjahr nicht überschritten haben.

*) Landes-Regierungsblatt für das Verwaltungsgebiet der Statthalterei in Lemberg vom Jahre 1854, erste Abtheilung, XXXVIII. Stück, Nr. 209, Seite 536.

tudzież w rozporządzeniu Ministeryalném z dnia 16 Czerwca 1854 (Dziennik Praw Państwa, N. 165), a gdzie idzie o czynności politycznego zarządu, postanowienia instrukcyi poniż następującéj.

Dla ustanowionych przy politycznych urzędach powiatowych i stolicowo-sędziowskich, za prawidło służyć będą li tylko przepisy niniejszéj instrukcyi.

Oddział piérwszy.

O obsadzeniu i otworzeniu posad.

§. 2.

Przymioty, jakie w powszechności są przepisane by być przyjętym do służby rządowéj, wymagane są także i do ustanowienia przy politycznych i mięszanych urzędach powiatowych i stolicowo-sędziowskich.

§. 3.

Nikt mianowicie nie będzie przypuszczonym do pełnienia służby przy urzędzie powiatowym (urzędzie stolicowo-sędziowskim), którego beznaganne moralne i prawe polityczne zachowanie się nie jest wykazaném w sposób zupełnie niewątpliwy, albo przez świadectwa zadowalniające albo inną drogą stósowną.

§. 4.

Osoby, które zbrodni, wykroczenia z chciwości zysku wynikłego, lub publiczną obyczajność naruszającego, albo przestępstwa takowego za winne uznanemi lub tylko z powodu niedostateczności dowodów uwolnionemi zostały; tudzież osoby dla innego przekroczenia ustaw skazane na więzienie sześćmiesięczne lub dłużéj jeszcze trwające albo już piérwéj z powodu czynów przestępnych lub naruszeń obowiązków z służby Państwa oddalone, nie mogą być przypuszczonemi do żadnéj posady przy urzędzie powiatowym (urzędzie stolicowo-sędziowskim) bez wyraźnego pozwolenia Najwyższego.

Gdyby się udało takiéj osobie wśliznąć się do służby rządowéj, powinna być bezwłocznie oddaloną, jak skoro odkrytą zostanie przeszkoda, w drodze jéj stojąca.

§. 5.

Dłużnicy, których upadłość majątku została ogłoszoną i postępowanie upadłości téj nie jest jeszcze ukończoném, lub którzy nie udowodnili w sposób zupełnie dostateczny, że ich niewydołanie długom jedynie tylko trafunkowi nieszczęścia ma być przypisaném, tudzież sądownie ogłoszeni marnotrawcy, nie są zdolnymi do posad przy urzędach powiatowych i stolicowo-sędziowskich.

§. 6.

Ubiegający się o posady nie powinni w powszechności być w wieku wyżéj nad lat czterdzieści.

---

*) Dziennik Rządowy dla okręgu administracyjnego Namiestnictwa we Lwowie z roku 1854, Oddział piérwszy, Część XXXVIII, N. 209, stronica 536.

Diese Vorschrift hat auf dienigen Individuen, welche sich bereits in Zivil-Staatsdiensten befinden oder einen Ärarial-Ruhegenuß beziehen, sowie auf die nach den bestehenden besonderen Vorschriften zu Zivilbedienstungen vorzugsweise berufenen Militärpersonen keine Anwendung.

Weitere Ausnahmen in besonders rücksichtswürdigen Fällen bedürfen der Bewilligung des Ministeriums, und bei überschrittenem fünfzigsten Jahre der Allerhöchsten Genehmigung.

§. 7.

Zwischen den Bezirksvorstehern (Stuhlrichtern) und den untergeordneten Konzeptsbeamten eines Bezirksamtes (Stuhlrichteramtes) darf keine Blutsverwandschaft in auf- und absteigender Linie, keine Seitenverwandschaft bis einschließlich auf den Oheim und Neffen und keine Schwägerschaft bis zu demselben Grade bestehen.

Grundbuchsführer, Kanzlisten und Diener dürfen weder mit dem Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) noch mit dem die Justizpflege selbständig verwaltenden Adjunkten (§. 55) in einem der bezeichneten Grade verwandt oder verschwägert sein.

§. 8.

Bewerber um eine Anstellung im Konzeptsfache bei den Bezirks- (Stuhlrichter-) Ämtern haben die durch die bestehenden Vorschriften, insbesondere durch die kaiserliche Verordnung vom 10. Oktober 1854 (Reichs-Gesetz-Blatt, Nr. 262*), bestimmten Eigenschaften auszuweisen.

Zur Ausübung des Richteramtes ist das zurückgelegte vierundzwanzigste Lebensjahr erforderlich.

Für jeden Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) ist die Befähigung für die politische Geschäftsführung, und für die Vorsteher der gemischten Bezirks- und Stuhlrichterämter in der Regel (§. 55) auch die Richteramtsbefähigung nothwendig. Bis zu dem Zeitpunkte, wo diese zweifache Befähigung für Vorsteher der gemischten Aemter ausnahmslos gefordert werden wird, soll der Besitz der vollständigen Befähigung vorzügliche Bedachtnahme begründen.

§. 9.

Zu Anstellungen im Kanzleifache können nur Diejenigen zugelassen werden, welche sich durch glaubwürdige Zeugnisse über den Besitz der erforderlichen Fähigkeiten und Kenntnisse ausweisen, um eine befriedigende Verrichtung des angesuchten Dienstes von ihnen erwarten zu können. Wenn sie nicht schon durch die vorausgegangene Verwendung, z. B. als Diurnisten, den Besitz der nöthigen Eigenchsaften erprobt haben, und dieß durch ämtliche Zeugnisse zu erweisen nicht vermögen, haben sie sich vorläufig einer Prü-

---

*) Landes-Regierungsblatt für das Krakauer Verwaltungsgebiet vom Jahre 1854, erste Abtheilung, XI. Stück, Nr. 44, Seite 57.

Niniejszy przepis atoliż, nie znajduje zastósowania do osób, w służbie cywilnéj rządowéj już zostających, lub należytości eraryalne stanu spoczynku pobierających, ani téż do osób wojskowych, wedle istniejących szczególnych przepisów do posad cywilnych mianowicie powołanych.

Dalsze wyjątki w przypadkach, na szczególny wzgląd zasługujących, wymagają zezwolenia Ministerstwa, a wrazie odbytego już wieku lat pięćdziesięciu Najwyższego zezwolenia.

§. 7.

Między przełożonymi powiatu (sędziami stolicowymi) a podwładnymi urzędnikami konceptowymi urzędu powiatowego (urzędu stolicowego sędziowskiego) nie może mieć miejsca ani pokrewieństwo w linii wstępnéj i zstępnéj, ani pokrewieństwo boczne aż do wuja lub stryja i synowca lub siostrzeńca włącznie, ani téż powinowactwo aż do tego samego stopnia.

Prowadzący księgi gruntowe kanceliści i słudzy nie mogą zostawać w stósunku pokrewieństwa lub szwagrostwa czyli powinowactwa z przełożonym powiatu (sędzią stolicowym) ani téż z adjunktem udzielnie sądownictwo piastującym (§. 55), a to aż do stopnia wyż wskazanego.

§. 8.

Kompetujący o posadę w zawodzie konceptowym przy urzędach powiatowych (stolicowych), wykazać mają przymioty, określone przepisami istniejącemi, mianowicie Cesarskiém Rozporządzeniem z dnia 10 Października 1854 r. (Dziennik Praw Państwa, N. 262 *).

Do wykonywania urzędu sędziowskiego wymaga się, by był odbytym rok wieku dwudziesty czwarty.

Dla każdego przełożonego powiatowego (sędzi stolicowego) potrzebnem jest uzdolnienie do politycznego zawiadowania czynnościami, a dla przełożonych przy mięszanych urzędach powiatowych i stolicowych w powszechności (§. 55) także i uzdolnienie do urzędu sędziowskiego. Aż do chwili, gdzie podwójne to uzdolnienie bez wyjątku żądaném będzie od kompetentów o posady przełożonych przy urzędach mięszanych, posiadanie zupełnego uzdolnienia powodem być ma szczególnego uwzględnienia.

§. 9.

Do posad w zawodzie kancelaryjnym ci tylko przypuszczeni zostaną, którzy wiarygodnemi zupełnie świadectwami się wykażą, iż posiadają zdolności i umiejętności potrzebne, by się po nich spodziewać dało, że z zadowolnieniem piastować będą służbę, o którą się ubiegają. Jeżeli nie udowodnili już przez uprzednią aplikacyę swą, np. jako dyurniści, że posiadają przymioty potrzebne, i nie są w stanie wykazać się z tego świadectwami urzę-

*) Dziennik Rządu krajowego dla Zarządu Obrębu Krakowskiego z roku 1854. Oddział pierwszy, Zeszyt XI. N. 44, stronica 57.

fung, die in dem richtigen und leserlichen Niederschreiben in die Feder gesagter und in dem Abschreiben schriftlicher Aufsätze zu bestehen hat, mit gutem Erfolge zu unterziehen. Diese Prüfung ist in der Regel bei der Kreis- (Komitats-) Behörde, und wo keine solche besteht, bei der Landesregierung abzulegen, doch kann von diesen Behörden, mit Rücksicht auf die Verhältnisse der Bewerber, auch ein Bezirksamt (Stuhlrichteramt) zur Prüfungsvornahme, deren Ergebnisse sohin vorzulegen sind, bestimmt werden.

§. 10.

Über die Berücksichtigung von quieszirten Beamten und Militärpersonen bei Anstellungen und namentlich der ausgedienten Mannschaft bei Besetzung von Kanzlisten- und Dienerstellen, sind die bestehenden besonderen Vorschriften genau zu beobachten.

§. 11.

Für die erledigten Dienstplätze des Konzepts- und Kanzleifaches bei den Bezirks- und Stuhlrichterämtern ist in der Regel ein Konkurs von der Kreis- (Komitats-) Behörde, und wo keine solche besteht, von der Landesregierung auszuschreiben.

Werden im Laufe eines Konkurses gleiche Dienstplätze erledigt und sind hierzu geeignete Bewerber vorhanden, so kann eine weitere Konkursausschreibung unterlassen werden.

Bezüglich der den Militärpersonen ausschließlich vorbehaltenen Dienstposten hat keine Konkursausschreibung stattzufinden.

Außerdem kann die Konkursausschreibung für Vorstehers- und Adjunktenstellen nur mit Bewilligung des Ministeriums des Innern (und zwar bei einem gemischten Amte im Einvernehmen mit dem Justizministerium), und für Aktuars-, Grundbuchsführers- und Kanzlistenstellen mit Bewilligung der Landesstelle (beziehungsweise der gemischten Kommission für die Personalangelegenheiten der Bezirksämter oder Stuhlrichterämter) unterlassen werden.

In der Konkursausschreibung sind die zu besetzenden Dienstesstellen und die dazu erforderlichen Eigenschaften zu bezeichnen.

Zugleich ist den Bewerbern eine Frist von vier Wochen, vom Tage der dritten Einschaltung in die Zeitung gerechnet, zur Überreichung ihrer Gesuche zu bestimmen.

Das Edikt ist in dem zu ämtlichen Kundmachungen im Verwaltungsgebiete bestimmten Zeitungsblatte kundzumachen.

§. 12.

Jeder Bewerber um eine Dienststelle bei den Bezirks- (Stuhlrichter-) Ämtern hat seinem Gesuche die Nachweisungen über die gesetzlichen Erfordernisse zu derselben in der Urschrift oder in beglaubigter Abschrift beizulegen.

dowemi, poddać się winni wprzód examinowi z dobrym skutkiem, którego przedmiotem będzie dokładne i czytelne napisanie, co im będzie podyktowaném, i takież przepisanie, co im będzie w piśmiennym koncepcie przedłożoném. Examin rzeczony odbytym być ma w powszechności u władzy obwodowéj (komitatowéj), a gdzie takowa nie istnieje, w rządzie krajowym, wszelako ze względem na stósunki kompetentów wyznaczyć mogą władze te, także urząd powiatowy (stolicowo-sędziowski) do przedsięwzięcia examinu, którego wynikłości następnie przedłożone być winny.

§. 10.

Co się tyczy uwzględnienia kwieskowanych urzędników i osób wojskowych przy posadach mianowicie wojskowych wysłużonych przy obsadzeniu posad kancellaryjnych i służebnych, ściśle przestrzegać należy przepisów osobnych w téj mierze istniejących.

§. 11.

Dla posad służbowych, otwartych czyli wakujących tak w zawodzie konceptowym jak kancelaryjnym przy urzędach powiatowych i stolicowo-sędziowskich, rozpisany być ma w powszechności konkurs przez władzę obwodową (komitatową), a gdzie takowa nie istnieje, przez rząd krajowy.

Jeżeli w ciągu konkursu otworzone zostaną równe zupełnie posady służbowe, a znajdują się już zdolni do nich kompetenci, wówczas zaniechaném być może dalsze rozpisanie konkursu.

Co do posad służbowych, wyłącznie osobom wojskowym zastrzeżonych, nie ma miejsca rozpisanie konkursu.

Oprócz tego może rozpisanie konkursu na posady przełożonego i adjunkta zaniechaném być tylko za zezwoleniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (a to przy urzędzie mięszanym w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości), równie też na posady aktuaryusza, prowadzącego księgi gruntowe i posady kancelaryjne za zezwoleniem Rządu krajowego (względnie komisyi mięszanéj dla spraw personalnych urzędów powiatowych lub stolicowo-sędziowskich).

W rozpisaniu konkursu wyszczególnione być winny posady służbowe, tudzież oraz przymioty dla nich wymagane.

Zarazem wyznaczyć należy kompetentom do podania próśb termin czterotygodniowy, licząc od dnia trzeciego zamieszczenia w gazetach.

Edykt ogłoszonym być ma w dzienniku gazetowym, przeznaczonym do ogłoszeń publicznych w okręgu administracyjnym.

§. 12.

Każdy kompetent o posadę służbową przy urzędach powiatowych (stolicowych) załączyć ma do podania swego wykazy prawnie dla niéj przepisanych wymogów w oryginale lub w odpisie uwierzytelnionym.

Bewerber, welche im Staatsdienste bereits angestellt sind, oder in dienstlicher Verwendung stehen, haben ihre Gesuche mittelst des Vorstehers ihrer vorgesetzten Behörde zu überreichen.

Bewerber, welche mit einem Angestellten des Bezirks- oder Stuhlrichteramtes, bei dem die angesuchte Stelle erlediget ist, verwandt oder verschwägert sind, haben dieß und den Grad der bestehenden Verwandtschaft und Schwägerschaft in ihrem Gesuche anzuzeigen. Ein Beamter, welcher diese Anzeige zu machen unterläßt, muß es sich, falls er die angesuchte Stelle erlangt, selbst zuschreiben, wenn er (§. 7) auf einen anderen Dienstplatz, auch in einer geringeren Eigenschaft, übersetzt oder der normalmässigen Behandlung unterzogen wird.

§. 13.

Jedem Gesuche eines Bewerbers, welcher bereits im Staatsdienste steht, ist eine Qualifikazionstabelle nach dem beifolgenden Formular beizulegen.

I. Formular.

Die ersten vier Rubriken derselben hat der Bewerber selbst auszufüllen; die übrigen Rubriken werden von dem Vorsteher der Behörde ausgefüllt, welchem das Gesuch zu überreichen ist. Das Gutachten über die Qualifikazion ist mit der strengsten Gewissenhaftigkeit, und mit der bestimmten Bezeichnung abzugeben, ob der Bewerber hinreichende, gute oder ausgezeichnete Fähigkeiten und Verwendung an den Tag gelegt habe. Auch ist jederzeit beizufügen, ob derselbe zu der angesuchten Stelle geeignet sei oder nicht.

Bei Einbegleitung von Gesuchen um eine Uibersetzung an einen anderen Dienstort in gleicher Eigenschaft ist auch über die Umstände, welche vom Bewerber als Beweggründe für die Uibersetzung angeführt werden, die Aeußerung abzugeben.

§. 14.

Wem das Vorschlags- und Besetzungsrecht bei den Dienstesstellen der politischen und der gemischten Bezirks- und Stuhlrichterämter zusteht, ist durch die Allerhöchsten Bestimmungen vom 14. September 1852 und beziehungsweise vom 10. Jänner 1853 *), über die Einrichtung und Amtswirksamkeit der Statthaltereien und beziehungsweise der Bezirks- und Stuhlrichterämter (§§. 14, 15), bestimmt.

§. 15.

Jeder Beamte oder Diener hat den ihm bei einem Bezirksamte (Stuhlrichteramte) verliehenen Dienstposten nach Empfang des Ernennungsdekretes, oder wenn er bereits im Dienste ist, nach Enthebung von dem letzteren, sogleich anzutreten.

Fordert die Uibersiedlung an den neuen Dienstort längere Zeit, so hat er mittelst seines früheren Vorstehers bei der politischen Landesstelle (beziehungsweise bei der gemischten Kommission) um die Bewilligung einer weiteren Frist einzuschreiten.

---

*) Reichs-Gesetz-Blatt vom Jahre 1853, Nr. 9 und 10, (Landes-Regierungsblatt für Galizien vom Jahre 1853, erste Abtheilung, Nr. 10 und 11).

Kompetenci, w służbie rządowéj już zostający, lub w użyciu służbowym będący, stósować mają podania swe przez przełożonego urzędu swego nadwładnego.

Kompetenci zostający w stósunku pokrewieństwa lub powinowactwa z ustanowionym w urzędzie powiatowym lub stolicowo-sędziowskim, przy którym posada jest opróżnioną, o którą się ubiegają, obowiązani są stósunek ten w prośbie swéj namienić, przy wyszczególnieniu oraz stopnia pokrewieństwa i szwagrostwa. Urzędnik do tego się nie stósujący, sam sobie przypisać musi, jeżeli w razie, że otrzyma posadę o którą się ubiegał, na inną posadę (§. 7) choćby nawet w niższéj kategoryi, będzie przeniesionym lub normalnemu postępowaniu poddanym.

§. 13.

Do każdéj prośby kompetenta, zostającego już w służbie rządowéj, załączoną być ma tabella kwalifikacyjna wedle formularza tu dodanego. **Formularz I.**

Piérwsze cztéry rubryki kompetent sam zapełnić winien; reszta rubryk zapełnioną będzie przez przełożonego władzy któremu prośba ma być oddaną. Sprawozdanie względem kwalifikacyi nastąpić ma z najściślejszą sumiennością i z dokładném wyraźném wyszczególnieniem, czy kompetent dał dowody dostatecznych, dobrych lub odszczególniających zdolności i aplikacyi. Oraz każdego razu wymienić należy, czy takowy zdolny jest do posady, o którą się ubiega lub nie.

Przy konkomitacyi próśb o przeniesienie na inną posadę służbową w téj saméj własności, sprawozdanie odnosić się ma także i do okoliczności, jakie upraszający przytacza jako powody do poparcia przeniesienia.

§. 14.

Do kogo należy prawo przedstawienia i obsadzenia przy posadach urzędów powiatowych lub stolicowo-sędziowskich politycznych i mięszanych, wskazaném jest w Najwyższych Postanowieniach z dnia 14 Września 1852 a względnie z dnia 10 Stycznia 1853 *) o urządzeniu i zakresie działalności namiestnictw a względnie urzędów powiatowych i stolicowo-sędziowskich (§§. 14, 15).

§. 15.

Każdy urzędnik lub sługa obowiązanym jest natychmiast objąć posadę, udzieloną mu przy urzędzie powiatowym (stolicowo-sędziowskim), jak skoro otrzyma dekret nominacyi, a jeżeli już zostaje w służbie, skoro od niéj uwolnionym zostanie.

Jeżeli przesiedlenie na nowe miejsce posady wymaga dłuższego czasu, wówczas upraszać ma o pozwolenie dalszego terminu przez dawniejszego przełożonego swego u politycznego rządu krajowego (względnie u komisyi mięszanéj).

---

*) Dziennik Praw Państwa z roku 1853, N. 9 i 10 (Dziennik Rządowy dla Galicyi z r. 1853, Oddział piérwszy, N. 10 i 11).

§. 16.

Kein Beamter oder Diener darf sein Amt ausüben, ohne den vorgeschriebenen Diensteid abgelegt zu haben.

Die Beeidigung findet nicht nur bei dem Eintritte in den Staatsdienst, sondern bei jedem Antritte eines höheren Dienstpostens Statt.

§. 17.

Die Vorsteher der gemischten und politischen Bezirks- (Stuhlrichter-) Aemter werden vom Kreis- (Komitats-) Vorsteher, und in Ländern ohne Kreisbehörden vom Landespräsidenten beeidet. Das gleiche gilt von der Beeidigung der Adjunkten und Aktuare; doch ist es dem Kreis- (Komitats-) Vorsteher und beziehungsweise dem Landespräsidenten gestattet, aus Dienstesrücksichten oder mit Beachtung der sonstigen Verhältnisse der betreffenden Beamten, zur Eidesabnahme den Bezirksvorsteher (Stuhlrichter), dem der Beamte zur Dienstleistung zugewiesen wird, zu bestimmen.

Das Kanzlei- und Dienerschaftspersonale wird vom Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) in Eid und Pflicht genommen.

§. 18.

Die den Angestellten der Bezirks- (Stuhlrichter-) Aemter zukommenden Bezüge sind in den Allerhöchsten Normen über die Einrichtung der Bezirks- (Stuhlrichter-) Aemter und in dem damit festgesetzten Schema der Gehalte und Diätenklassen, dann in den über den Personal- und Besoldungsstand der einzelnen Kronländer und Verwaltungsgebiete erflossenen Allerhöchsten Bestimmungen angegeben.

Hinsichtlich der Anweisung der Gehalte und Löhnungen der Angestellten der Bezirksämter (Stuhlrichterämter) gelten die darüber bestehenden besonderen Vorschriften, namentlich die zufolge Allerhöchster Entschliessung vom 26. Juni 1853 erlassene Verordnung vom 14. Juli 1853 (Nr. 139, des Reichs-Gesetz-Blattes *).

Wo statt der Naturalwohnung dem Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) ein jährliches, der Wohnungskompetenz und den Lokalpreisen entsprechendes Quartiergeld bemessen ist, wird dasselbe in vier am 1. Februar, 1. Mai, 1. August und 1. November ablaufend verfallenden Raten angewiesen.

Hinsichtlich der Tag- und Meilengelder und der sonstigen Bezüge der Beamten und Diener bei dienstlichen Reisen und Verrichtungen außerhalb des Amtsortes, ist die Ministerialverordnung vom 3. Juli 1854 (Reichs-Gesetz-Blatt, Nr. 169 **) maßgebend.

Bezüglich der Ansprüche bei Uibersiedlungen, der Gewährung von Remunerazionen, Aushilfen, Besoldungs- und Löhnungsvorschüssen sind die dießfalls allgemein bestehenden Normen in Anwendung zu bringen.

---

*) Landes-Regierungsblatt für Galizien vom Jahre 1853, erste Abtheilung, XXXI. Stück, Nr. 140, Seite 447.
**) Ebendaselbst vom Jahre 1854, XXXIV. Stück, Nr. 174, Seite 472.

§. 16.

Żaden urzędnik lub sługa nie może wykonywać urzędu swego, nie złożywszy wprzód przepisanéj przysięgi służbowéj.

Odebranie przysięgi nastąpić ma nie tylko na wstępie do służby rządowéj, lecz przy każdém objęciu wyższéj posady służbowéj.

§. 17.

Przełożeni mięszanych i politycznych urzędów powiatowych (stolicowo-sędziowskich) złożą przysięgę w ręce przełożonego obwodu (komitatu), w krajach zaś bez władz obwodowych, *w ręce prezydenta rządu* krajowego.

Toż samo rozumié się o zaprzysiężeniu adjunktów i aktuaryuszów; atoliż przełożony obwodu (komitatu) a względnie prezydent rządu krajowego dozwoloném sobie ma, ze względów na służbę lub z uwagi na inne stósunki dotyczących urzędników, przeznaczyć do odebrania przysięgi przełożonego powiatu (sędzię stolicowego), któremu przekazanym jest urzędnik do pełnienia służby.

Personale kancelaryjne i służebne składa przysięgę i przyrzeczenie dopełnienia wiernie obowiązku w ręce przełożonego powiatu (sędzi stolicowego)

§. 18.

Pobory, jakie się należą ustanowionym przy urzędach powiatowych (stolicowo-sędziowskich) wyrażone są w Najwyższych Normach o urządzeniu urzędów powiatowych (stolicowo-sędziowskich) i wraz z niemi ustanowionym szemacie płac i klas dyetowych, tudzież w Najwyższych Postanowieniach, wydanych co do stanu personalu i płacy w pojedynczych krajach koronnych i okręgach administracyjnych.

Co się tyczy assygnacyj płac i żołdów dla ustanowionych przy urzędach powiatowych (urzędach stolicowo-sędziowskich) moc mają przepisy osobne, w téj mierze istniejące, mianowicie rozporządzenie z d. 14 Lipca 1853 (N. 139 Dziennika Praw Państwa *), wydane w skutek Najwyższego Postanowienia z dnia 26 Czerwca 1853 r.

Gdzie zamiast mieszkania w naturze wymierzone jest przełożonemu powiatowemu (sędzi stolicowemu) roczne kwaterowe, kompetencyi mieszkalnéj i cenom miejscowym odpowiednie, przekazaném bywa takowe w cztérech z dołu płatnych ratach, na dniu 1 Lutego, 1 Maja, 1 Sierpnia i 1 Listopada.

Co do dyet i milowego, tudzież co do innych poborów urzędników i sług przy podróżach i czynnościach służbowych zewnątrz miejsca urzędu, za prawidło służyć ma rozporządzenie Mininisteryalne z d. 3 Lipca 1854 (Dziennik Praw Państwa N. 169 **).

Co się tyczy praworoszczeń w razie przesiedlenia, udzielenia remuneracyi, zapomóg, zaliczek na płacę i żołd, zastósowane być mają normy w téj mierze powszechnie moc mające.

---

*) Dziennik Rządowy dla Galicyi z r. 1853, Oddział pierwszy, Część XXXI, N. 140, stronica 447.

**) Tamże z roku 1854, Część XXXIV, N. 174, stronica 472.

Die das Dienstkleid der Amtsdiener der Bezirksämter betreffenden Bestimmungen sind in der Ministerialverordnung vom 2. Mai 1854 enthalten.

§. 19.

Die bei den Bezirksämtern (Stuhlrichterämtern) angestellten Beamten derselben Kategorien sind für jedes Kronland und Verwaltungsgebiet in einen Konkretalstatus zusammenzufassen, stehen sich im Range gleich und rücken nach ihrem Dienstalter in die höhere Gehaltstufe vor, wenn sich nicht einer oder der andere derselben durch sein Benehmen einer solchen Vorrückung unwürdig machen sollte.

§. 20.

Ein Tausch der Dienstplätze kann Angestellten der Bezirksämter (Stuhlrichterämter) nur aus besonders wichtigen Gründen bewilliget werden.

Die Gesuche sind im Wege der Kreis- (Komitatsbehörden) bei der Landesstelle (beziehungsweise der gemischten Kommission) einzubringen und von dieser zu erledigen, oder falls es sich um Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) und Adjunkten, oder um einen, zwei Kronländer berührenden Diensttausch handelt, dem Ministerium des Innern vorzulegen, welches hierüber, und zwar, wenn es eine Stelle bei einem gemischtem Amte betrifft, im Einvernehmen mit dem Justizministerium entscheidet.

Wenn in verschiedenen Verwaltungsgebieten angestellte Beamte der Stuhlrichterämter einen Diensttausch eingehen wollen, die ihrer Kategorie nach nicht vom Ministerium ernannt sind, so steht das Bewilligungsrecht dem Statthalter (Militär- und Zivil-Gouverneur) zu.

§. 21.

Durch einen Diensttausch darf weder der Dienst Nachtheil leiden, noch ein Dritter in seinem Rechte gekränkt werden. Es kann daher den Tauschenden bei dem Amte, zu dem sie übertreten, unter den Beamten der gleichen Kategorie zwar der Rang nach dem mitgebrachten Dienstalter in dieser letzteren, jedoch in keinem Falle über jenen Platz hinaus vorbehalten werden, welchen der durch Tausch austretende Beamte eingenommen hatte.

§. 22.

Versetzungen aus Dienstesrücksichten können nur von der Landesstelle (beziehungsweise der gemischten Kommission); bei Bezirksvorstehern und Adjunkten aber, sowie, wenn es sich um Versetzungen in ein anderes Kronland handelt, nur vom Ministerium des Innern, und zwar, wenn es Beamte gemischter Aemter betrifft, im Einvernehmen mit dem Justizministerium verfügt werden.

§. 23.

Sollte ein Verwandtschafts- oder Schwägerschaftsverhältniß der im §. 7 bezeichneten Art bei einem Bezirksamte (Stuhlrichteramte) bestehen, oder durch Ehen herbeigeführt

Postanowienia dotyczące ubioru służbowego sług urzędowych przy urzędach powiatowych, zawarte są w rozporządzeniu Ministeryalném z d. 2 Maja 1854 r.

§. 19.

Urzędnicy jednéj a téj saméj kategoryi, ustanowieni przy urzędach powiatowych (urzędach stolicowo-sędziowskich), stanowić będą dla każdego kraju koronnego i okręgu administracyjnego jeden stan konkretalny, są sobie w randze równi, i posuwają się wedle lat służby na wyższy stopień płacy, chyba że jeden lub drugi z nich został niegodnym posunięcia takowego przez swoje zachowanie się.

§. 20.

Zamiana posad służbowych dozwoloną być może ustanowionym przy urzędach powiatowych (stolicowo-sędziowskich) tylko z nader ważnych powodów.

Podania w téj mierze wniesione być winny w drodze władz obwodowych (komitatowych) do rządu krajowego (względnie komisyi mięszanéj) który je też załatwić ma, lub też jeżeli idzie o przełożonego powiatu (sędzię stolicowego) i adjunkta, albo o zamianę służbową, dwóch krajów koronnych dotyczącą, do Ministeryum Spraw Wewnętrznych, które w tym przedmiocie, a to, jeżeli idzie o posadę przy urzędzie mięszanym, rozstrzygać będzie w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości.

Jeżeli ustanowieni w różnych okręgach administracyjnych urzędnicy urzędów stolicowo-sędziowskich zamianę służby przedsięwziąść chcą, którzy wedle kategoryi swéj nie są zamianowani przez Ministeryum, wówczas prawo pozwolenia przysłuża namiestnikowi (gubernatorowi wojskowemu i cywilnemu).

§. 21.

Przez zamianę służby nie może cierpieć szkody ani służba, ani też druga osoba doznawać uszczerbku w prawach swych. Może przeto przedsiębiorącym zamianę w urzędzie, do którego przechodzą, między urzędnikami równéj kategoryi zastrzeżona być wprawdzie ranga wedle przyniesionych lat służby w onéjże kategoryi, atoliż żadną miarą ranga nie może być wyższa nad to miejsce, które w téj mierze zajmował urzędnik przez zamianę występujący.

§. 22.

Przeniesienia ze względu na służbę zarządzone być mogą tylko przez rząd krajowy (względnie komisyę mięszaną); przeniesienie przełożonych powiatowych i adjunktów zaś, równie, gdy takowe nastąpić ma do innego kraju koronnego, przeprowadzoném być może tylko przez Ministeryum Spraw Wewnętrznych, a to, gdzie idzie o urzędników mięszanych urzędów, w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości.

§. 23.

Jeżeliby istniał stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa rodzaju w §. 7 wspomnionego przy urzędzie powiatowym (stolicowo-sędziowskim), lub takowy

werden, so ist vom Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) ohne Verzug die Anzeige an die Landesstelle (beziehungsweise an die gemischte Kommission) zu erstatten, und sogleich durch eine angemessene Uibersetzung Abhilfe zu schaffen, jedoch ohne Nachtheil für die Betheiligten, und ohne daß hierdurch ein anderer verdienstlicherer oder bei gleichen Eigenschaften und Verdiensten in gleicher Kategorie oder im gleichen Range stehender Beamte leide.

§. 24.

Die Verzichtleistung auf eine Dienststelle bei einem Bezirksamte (Stuhlrichteramte) ist bei dem Bezirksvorsteher (Stuhlrichter), und wenn dieser selbst resignirt, bei der Kreis- (Komitats-) Behörde, und wo keine solche besteht, bei der Landesregierung zu überreichen.

Ohne Vorbehalt und Bedingungen eingereichte Verzichtleistungen können von jenen Amtsvorstehern und Behörden (beziehungsweise der gemischten Kommission) angenommen werden, denen die Besetzung der Dienststelle, der entsagt wird, zusteht.

Vor erfolgter Annahme der Verzichtleistung und Enthebung von dem Dienste darf der Beamte oder Diener den Dienst nicht verlassen. Gegen Diejenigen, welche diesem zuwider handeln, ist im Disziplinarwege mit der Dienstentlassung vorzugehen.

Im Falle der Angestellte noch mit einer Rechnungslegung aushaftet, ist er anzuhalten, noch früher seiner dießfälligen Verpflichtung nachzukommen.

§. 25.

Die Verzichtleistung auf den Dienst darf nicht angenommen werden, wenn der verzichtende Beamte oder Diener einer durch die Strafgesetze verbotenen Handlung oder einer Pflichtverletzung beschuldiget ist, welche die Entlassung aus dem Dienste nach sich ziehen könnte.

In diesem Falle ist der Erfolg der Untersuchung abzuwarten, und das Disziplinarerkenntniß zu schöpfen.

Nur dann, wenn eine mindere Strafe als die Entlassung ausgesprochen wird, kann die Verzichtleistung angenommen werden.

§. 26.

Uiber die Versetzung bezirksämtlicher (stuhlrichterämtlicher) Beamten und Diener in den zeitlichen oder bleibenden Ruhestand haben die für Staatsangestellte im Allgemeinen bestehenden Vorschriften zu gelten.

Hinsichtlich jener Dienstplätze, deren Ernennung nicht den Ministerien zusteht, hat die Landesstelle (beziehungsweise die gemischte Kommission) über die Pensionirung und Quieszirung zu entscheiden.

§. 27.

Die Ausübung der Disziplinargewalt über die Angestellten der Bezirks- und Stuhlrichterämter erfolgt nach den für Staatsbeamte und Diener überhaupt erlassenen Normen,

sprowadzonym został przez małżeństwa, wówczas przełożony powiatowy, (sędzia stolicowy) bez zwłoki relacyę uczynić ma do rządu krajowego (względnie do komisyi mięszanéj) i natychmiast temu zaradzić należy przez stósowne przeniesienie, atoliż bez szkody dla interesowanych, i tak, ażeby przez to nie cierpiał inny urzędnik zasłużeńszy, lub przy równych przymiotach i zasługach w równéj kategoryi lub w równéj randze będący.

§. 24.

Zrzeczenie się posady służbowéj przy urzędzie powiatowym (urzędzie stolicowym) wniesioném być ma do przełożonego powiatu (sędzi powiatowego), a jeżeli tenże sam rezygnuje, do władzy obwodowéj (komitatowéj), a gdzie takowa nie istnieje, do rządu krajowego.

Zrzeczenia się podane bez zastrzeżenia i warunków przyjętemi być mogą przez przełożonych urzędu i władze (względnie komisyę mięszaną), do których należy obsadzenie posady, któréj się zrzeczono.

Przed przyjęciem zrzeczenia się i uwolnieniem od służby urzędnik lub sługa nie może opuścić służby. Przeciw działającym wbrew rozporządzeniu temu, postąpić należy na drodze dyscyplinarnéj przez oddalenie ze służby.

W razie jeżeli ustanowiony winien jest złożyć rachunki, zniewolonym być ma, ażeby wprzód jeszcze obowiązkowi temu zadosyć uczynił.

§. 25.

Zrzeczenie się służby nie może być przyjętém, gdy zrzekający się urzędnik lub sługa obwinionym został o czyn lub naruszenie obowiązku zakazane w ustawach karnych, któreby oraz pociągało za sobą oddalenie ze służby.

W takim razie skutku śledztwa oczekiwać i orzeczenie dyscyplinarne wydać należy.

Tylko wtedy, jeżeli łagodniejsza kara orzeczoną zostanie jak oddalenie ze służby, przyjętém być może zrzeczenie się.

§. 26.

W przedmiocie przeniesienia urzędników i sług przy urzędach powiatowych (stolicowo-sędziowskich) na stan spoczynku doczasowy lub stały, moc mają przepisy, dla ustanowionych rządowych w powszechności istniejące.

Co do posad służbowych, których mianowanie nie przysłuża Ministeryom, stanowić będzie w przedmiocie pensyonowania i kwieskowania rząd krajowy (względnie komisya mięszana).

§. 27.

Wykonywanie władzy dyscyplinarnéj nad ustanowionymi przy urzędach powiatowych i stolicowo-sędziowskich miejsce mieć będzie wedle norm wydanych

sowie nach den besonderen in den Allerhöchsten Bestimmungen über die Einrichtung jener Aemter (§§. 7, 14, 15, 21) enthaltenen Anordnungen.

§. 28.

Jeder bei einem Bezirks- oder Stuhlrichteramte angestellte Beamte oder Diener hat sogleich nach dem Dienstantritte seinen Personalstandes-Ausweis nach dem beiliegenden Formulare zu verfassen, und dem Bezirksvorsteher (Stuhlrichter), in soferne es sich nicht um dessen eigenen Personalstandes-Ausweis handelt, mit den nöthigen Urkunden in Urschrift oder beglaubigter Abschrift zu übergeben. Der Amtsvorsteher hat die Eintragungen genau zu prüfen, und deren Richtigkeit zu bestätigen oder die erforderlichen Berichtigungen vorzunehmen, die Urkunden aber nach gemachtem Gebrauche zurückzustellen.

II. Formular.

Der Personalstandes-Ausweis muß von dem Konzeptspersonale der gemischten Bezirks- (Stuhlrichter-) Aemter in vier, von den übrigen Angestellten dieser Aemter und vom gesammten Personale der politischen Aemter in drei Exemplaren ausgefertiget werden.

Ein Exemplar wird vom Amtsvorsteher aufbewahrt (§. 75) und in Richtigkeit gehalten; erhält der Beamte oder Diener eine Stelle bei einer anderen Behörde, so ist dessen Ausweis vom Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) dem Vorsteher jener Behörde zu übersenden.

Die übrigen Exemplare sind im Wege des Kreis- (Komitats-) Vorstehers an den Chef der Landesstelle (Statthalter, Landespräsident, Vizepräsident der Statthalterei-Abtheilung) einzusenden, welcher von den Personalstandes-Ausweisen der politischen Bezirks- (Stuhlrichter-) Aemter Ein Exemplar für sich behält und das zweite Exemplar dem Ministerium des Innern überreicht; von den Personalstandes-Ausweisen der gemischten Aemter aber das Eine Exemplar der gemischten Kommission zur Verfügung stellt, das zweite und bezüglich dritte Exemplar an das Ministerium des Innern zum eigenen Gebrauche und bezüglich der Ausweise der Konzeptsbeamten zur Mittheilung eines Exemplares an das Justizministerium vorlegt.

Die in den Personalstandes-Ausweisen später erforderlichen Eintragungen sind jedesmal der betreffenden höheren Behörde anzuzeigen, in soferne die jene Eintragung veranlassende Ernennung, Versetzung oder sonstige Verfügung nicht ohnedieß von der Landesstelle oder der bei ihr bestehenden gemischten Kommission und beziehungsweise vom Ministerium ausgegangen ist.

dla urzędników i sług w ogólności, równie jak wedle rozporządzeń osobnych, zawartych w Postanowieniach Najwyższych o urządzeniu urzędów rzeczonych (§§. 7, 14, 15, 21).

§. 28.

Każdy urzędnik lub sługa ustanowiony przy urzędzie powiatowym lub stolicowo-sędziowskim zaraz przy objęciu swéj posady spisać winien wykaz stanu swego osobowego stósownie do formularza załączonego i przedłożyć go przełożonemu powiatowemu (sędzi stolicowemu) o ile nie idzie o własny tegoż wykaz stanu osobowego, wraz z potrzebnemi dokumentami w oryginale lub odpisie uwierzytelnionym. Przełożony urzędu obowiązanym jest dokładnie roztrząsnąć szczegóły wciągnione i prawdziwość onychże potwierdzić lub potrzebne sprostowania przedsięwziąć, dokumenta zaś po uczynionym użytku zwrócić.

Formularz II.

Wykaz stanu osobowego sporządzonym być musi ze strony urzędników konceptowych przy mięszanych urzędach powiatowych (stolicowo-sędziowskich) w cztérech exemplarzach, ze strony innych ustanowionych tychże urzędów, tudzież ze strony całego personalu politycznych urzędów w trzech exemplarzach.

Jeden exemplarz zachowanym zostanie przez przełożonego urzędu (§. 75) i utrzymywanym w stanie prawdziwości; otrzyma urzędnik lub sługa posadę u innéj władzy, wówczas wykaz jego przesłanym zostanie przełożonemu téjże władzy przez przełożonego powiatowego (sędziego stolicowego).

Reszta exemplarzów przesłaną będzie w drodze przełożonego obwodu (komitatu) do szefa rządu krajowego (namiestnika, prezydenta krajowego, wiceprezydenta wydziału namiestnikostwa), który z wykazów stanu osobowego politycznych urzędów powiatowych (stolicowo-sędziowskich) jeden exemplarz dla siebie zatrzyma, a drugi Ministerstwu Spraw Wewnętrznych prześle; z wykazów zaś stanu osobowego przy urzędach mięszanych jeden exemplarz do użycia komisyi mięszanéj udzielić ma, drugi a względnie trzeci przedłożyć Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, gdzie co się tyczy wykazów urzędników konceptowych jeden exemplarz Ministerstwu Sprawiedliwości zakomunikowanym zostanie.

Dalsze potrzebne wciągnienia w wykazach stanu osobowego oznajmione być mają każdego razu dotyczącéj władzy wyższéj, jeżeli powód wciągnienia tego stanowiące zamianowanie, przeniesienie lub inne rozporządzenie nie pochodzi bez tego ze strony rządu krajowego lub komisyi mięszanéj u niéj istniejącéj a względnie ze strony Ministerstwa.

Zweiter Abschnitt.

Von den Amtspflichten des bezirksämtlichen (stuhlrichterämtlichen) Personales.

A. Im Allgemeinen.

§. 29.

Die den Staatsbeamten und Dienern überhaupt auferlegten Pflichten obliegen auch den bei Bezirksämtern (Stuhlrichterämtern) angestellten Beamten und Dienern.

§. 30.

Von diesen Beamten, welche im unmittelbaren und täglichen Verkehre mit der Bevölkerung die ihr zunächst stehenden Organe der Staatsverwaltung sind, versehen sich Seine Majestät vor Allem der unbedingten Treue und des unverbrüchlichen Festhaltens an den Allerhöchst vorgezeichneten Regierungsgrundsätzen, und erwarten die Bethätigung einer, diesen Pflichten jederzeit vollkommen entsprechenden Handlungsweise, nicht nur in ihren Amtshandlungen, sondern auch in allen ihren sonstigen Verhältnissen.

§. 31.

Das pflichtmäßige Benehmen der, bei den Bezirksämtern (Stuhlrichterämtern) Angestellten in Angelegenheiten der politischen Verwaltung besteht vorzüglich in Umsicht, Eifer, Unparteilichkeit und Hingebung für den Allerhöchsten Dienst, in fester und beharrlicher Entschiedenheit bei Handhabung der Gesetze und der öffentlichen Ordnung, in sorgfältiger und selbstthätiger Wahrnehmung der Interessen des Bezirkes und in pünktlicher und ungesäumter Vollziehung erhaltener Aufträge.

§. 32.

Jeder bei einem Bezirks- (Stuhlrichter-) Amte Angestellte hat die ihm nach seiner Stellung obliegenden, durch das Gesetz oder durch Aufträge der Vorgesetzten zugewiesenen Geschäfte mit Fleiß, Eifer und Uneigennützigkeit zu besorgen, auch in seinem häuslichen und bürgerlichen Leben sich ganz vorwurfsfrei zu benehmen, und sowohl in, als außer dem Amte Alles zu unterlassen, was das Vertrauen in die ämtlichen Vorgänge oder die Achtung vor dem Stande, dem er angehört, zu vermindern geeignet wäre.

§. 33.

Die Angestellten der Bezirksämter (Stuhlrichterämter) haben an Sonn- und Festtagen dem Vormittags-Gottesdienste und nach Umständen auch sonstigen feierlichen Kirchenfunkzionen beizuwohnen.

§. 34.

Die Erhaltung des guten Einvernehmens aller Beamten unter einander sowohl, als mit den Angestellten anderer Behörden, mit der Geistlichkeit, mit dem k. k. Militär

Oddział drugi.

O obowiązkach urzędowych personalu przy urzędach powiatowych (stolicowo-sędziowskich).

A. *W powszechności.*

§. 29.

Obowiązki, jakie w ogólności na sobie mają urzędnicy rządowi i słudzy, pełnić będą winni także i urzędnicy i słudzy, przy urzędach powiatowych (stolicowo-sędziowskich) ustanowieni.

§. 30.

Po tych urzędnikach, zostających w bezpośredniéj i codziennéj zażyłości z ludnością a będących zarazem jéj najbliższemi organami administracyi rządowéj, oczekuje Jego C. K. Mość, Najjaśniejszy Pan przedewszystkiem nieokreślonéj wierności i niezachwianéj stałości w przestrzeganiu zasad rządu przez Niego wskazanych, tudzież że sposób działania ich każdego czasu odpowiadać będzie zupełnie obowiązkom onym, nie tylko w ich urzędowaniu, lecz téż i we wszystkich innych stósunkach ich.

§. 31.

Odpowiednie obowiązkom zachowanie się ustanowionych przy urzędach powiatowych (urzędach stolicowo-sędziowskich) w sprawach zarządu politycznego, zależy najszczególniéj w przezorności, gorliwości, bezstronności i poświęceniu się dla służby Najjaśniejszego Pana, w niezmiennéj wytrwałéj stanowczości przy wykonywaniu ustaw i utrzymaniu porządku publicznego, w staranném i udzielném rozpoznaniu i pilnowaniu interesów powiatu i punktualném i bezzwłoczném wykonaniu zleceń otrzymanych.

§. 32.

Ktokolwiek ustanowionym jest przy urzędzie powiatowym (stolicowo-sędziowskim) sprawować winien czynności, czy to ze stanowiska nań przypadające, czy z mocy ustawy lub z polecenia mu przydzielone, z wszelką pilnością, gorliwością i bezstronnością, niemniéj téż i w domowém i obywatelskiém pożyciu zachować się ma zupełnie beznagannie, i nie tylko w urzędzie, lecz téż i zewnątrz urzędu, wystrzegać się wszystkiego, coby mogło umniejszyć zaufanie do działań urzędowych lub poważanie dla stanu, do którego należy.

§. 33.

Ustanowieni przy urzędach powiatowych (urzędach stolicowo-sędziowskich) obecnymi być mają przy nabożeństwie przedpołudniowém w Niedziele i święta, a wedle okoliczności także przy innych uroczystych funkcyach kościelnych.

§. 34.

Osobliwym obowiązkiem będzie urzędników przy urzędach powiatowych (stolicowo-sędziowskich) zachować dobre porozumienie tak między sobą, jak z ustano-

und anderen öffentlichen Organen und Körperschaften, wird den Beamten der Bezirks- (Stuhlrichter-) Aemter zur besonderen Pflicht gemacht.

§. 35.

Im dienstlichen Verkehre mit den Parteien ist Freundlichkeit und Hilfsbeflissenheit mit Anstand und würdigem Ernste zu verbinden. Die Parteien sind bereitwillig anzuhören, und mit dem Bestreben zu behandeln, ihren gegründeten Anliegen, ohne daß ihnen die mindere Gewandtheit des Vortrages oder die Unkenntniß der einzuschlagenden Wege zum Nachtheile gereichen oder zur Abweisung der Bitte oder Beschwerde Anlaß geben darf, wirksam und möglichst schnell abzuhelfen, bei ungegründeten oder unzulässigen Anbringen aber eine klare Auskunft und Belehrung zu ertheilen.

§. 36.

Die Beamten und Diener sind verpflichtet, in soferne sie nicht in besonderen dienstlichen Aufträgen auswärts verwendet sind, täglich im Amte zu erscheinen, und daselbst während der festgesetzten Amtsstunden, oder wenn es der Dienst erfordert, und daher der Vorsteher, der hierin mit gutem Beispiele voranzugehen hat, es anordnet, auch länger zu arbeiten.

Für Sonn- und Festtage Nachmittags ist die Einleitung zu treffen, daß immer abwechselnd der eine oder andere Beamte gegenwärtig sei, welcher die Eignung besitzt, unvorhergesehene dringende Geschäfte entsprechend zu besorgen. Welche Manipulazions- und Dienerschafts-Individuen an solchen Nachmittagen im Amte zu bleiben haben, bestimmt der Amtsvorsteher.

Die Zahl der gewöhnlichen Amtsstunden ist nicht unter sieben zu bestimmen, und hierbei ein zweimaliger Amtsbesuch mit vier Stunden Vor- und drei Stunden Nachmittags als Regel anzunehmen.

Ausnahmen von dieser Regel werden vom Landeschef, und zwar bei gemischten Bezirks- (Stuhlrichter-) Aemtern nach, mit dem Oberlandesgerichts-Präsidium gepflogenem Einvernehmen bewilliget.

Die festgesetzten Amtsstunden sind im Bezirke bekannt zu machen.

§. 37.

Ein durch Krankheit oder einen anderen unvermeidlichen Zufall eingetretenes Hinderniß, den Dienst zu versehen, ist sogleich dem Amtsvorsteher anzuzeigen.

Ist der Amtsvorsteher selbst voraussichtlich auf mehrere Tage oder auf noch längere Zeit den Dienst zu versehen verhindert, so muß davon sogleich der Landesstelle (beziehungsweise der gemischten Kommission) die Anzeige gemacht werden.

Hinsichtlich der Beurlaubung der Beamten und Diener der Bezirksämter (Stuhlrichterämter) sind die näheren Vorschriften in dem §. 15 der Allerhöchsten Bestimmungen

wionymi władz innych, z duchownymi, z C. K. wojskowymi i innemi publicznemi organami i korporacyami.

§. 35.

W służbowych stycznościach z stronami łączyć należy przyjacielskość i przychylność ku pomocy z powagą i przyzwoitą statecznością. Strony chętnie wysłuchać należy i usiłować się, dzielnie i jak najspieszniéj zaradzić uzasadnionym ich domaganiom się, przyczém nie ma im być ku szkodzie lub powodem odsunięcia prośby albo zażalenia mniejsza zręczność wykładu rzeczy lub niewiadomość środków użyć się mających. Jeżeli przeciwnie ich żądania są bezzasadne lub nieprzypuszczalne, udzielić im należy jasnéj wiadomości i wyświetlenia rzeczy.

§. 36.

Urzędnicy i słudzy obowiązani są, o ile nie są użyci zewnątrz w szczególnych zleceniach służbowych, codzień znajdować się w urzędzie i tamże pracować przez ciąg godzin urzędowych ustanowionych, albo jeżeli tego służba wymaga nawet i dłużéj, co téż przełożony zarządzić powinien i oraz z dobrym przykładem w téj mierze przewodniczyć ma.

W niedziele i święta popołudniu zarządzić należy, ażeby zawsze naprzemian obecnym był jeden lub drugi urzędnik, któryby w stanie był załatwić odpowiednio czynności nagłe nieprzewidziane. Które indywidua manipulacyjne i służebne w te dni popołudniu w urzędzie pozostać mają, o tém stanowić będzie przełożony urzędu.

Liczba zwyczajnych godzin urzędowych nie powinna być niżéj siedmiu godzin, przyczém uczęszczać należy dwa razy do urzędu, a to na cztéry godziny przed, a na trzy godziny popołudniu.

Wyjątek od téj reguły dozwolonym będzie przez szefa krajowego, a to przy mięszanych urzędach powiatowych (stolicowo-sędziowskich) za porozumieniem prezydyum wyższego sądu krajowego.

Ustanowione godziny urzędowe mają być w powiecie ogłoszone.

§. 37.

Jeżeli przez chorobę lub inny nieprzewidziany i nieochybny przypadek zajdzie przeszkoda w pełnieniu służby, należy to natychmiast podać do wiadomości przełożonego urzędu.

Jeżeliby przełożony sam przewidzianym sposobem przez kilka dni lub przez dłuższy jeszcze czas nie mógł pełnić służby, wówczas o tém natychmiast doniesienie uczynić należy do rządu krajowego (względnie do komisyi mięszanéj).

Co się tyczy urlopowania urzędników i sług przy urzędach powiatowych (urzędach stolicowo-sędziowskich), zawarte są bliższe postanowienia w §. 15

vom 14. September 1852 (beziehungsweise für Ungarn vom 10. Jänner 1853), über die Einrichtung der Bezirksämter (Stuhlrichterämter), enthalten.

Der Statthalter (Landespräsident) und bei gemischten Aemtern die Kommission für die Personal-Angelegenheiten derselben ertheilt den Beamten und Dienern der Bezirksämter Urlaub auf längstens sechs Monate.

Den Angestellten der Stuhlrichterämter ertheilt einen längstens dreimonatlichen Urlaub der Vizepräsident der Statthalterei-Abtheilung (beziehungsweise der gemischten Kommission); Urlaube bis längstens sechs Monate werden vom Militär- und Zivil-Gouverneur bewilliget.

§. 38.

In Fällen der Beurlaubung, Erkrankung, Abwesenheit oder sonstigen Verhinderung von Beamten oder Dienern, oder der Erledigung von Dienstplätzen, ist die nöthige Supplirung zunächst aus den eigenen Arbeitskräften des Bezirks- (Stuhlrichter-) Amtes zu verfügen, und nur, wenn diese auch bei erhöhter Anstrengung nicht ausreichen, um die erforderliche Abhilfe bei der Landesstelle (beziehungsweise der gemischten Kommission) einzuschreiten.

Wer die Stelle des Bezirksvorstehers (Stuhlrichters) in Verhinderungsfällen versieht, ist im §. 8 der Allerhöchsten Bestimmung über die Einrichtung der Bezirks- (Stuhlrichter-) Aemter ausgesprochen.

Derjenige Beamte, welcher eventuel zu solchen Vertretungen berufen ist, soll vom Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) nach Thunlichkeit fortan im allgemeinen Überblicke des Standes der Geschäfte erhalten werden, um nöthigen Falles die Amtsverwaltung sogleich anstandslos übernehmen zu können.

§. 39.

Die den Staatsbeamten durch besondere Vorschriften gestatteten Nebenbeschäftigungen dürfen bei strenger Ahndung nie eine nachtheilige Beziehung auf das Dienstverhältniß nehmen, daher insbesondere weder in Privatagenzien und Korrespondenzen über ämtliche Gegenstände, bei was immer für einem Amte oder Behörde ausarten, noch mit einer ungeziemenden Einmengung in Privatangelegenheiten verknüpft sein; widrigens der Entgegenhandelnde die strengste Disziplinarbehandlung, und bei besonders erschwerenden Umständen selbst die Entlassung zu gewärtigen hat.

§. 40.

Angestellte des Bezirks- (Stuhlrichter-) Amtes dürfen keine ihnen in Rücksicht auf ihr Amt für sich oder ihre Angehörigen mittelbar oder unmittelbar, vor oder nach Beendigung eines Amtsgeschäftes von wem immer angebotenen Geschenke annehmen, oder sich andere Vortheile unter irgend einem Vorwande zuwenden. Die dagegen Handelnden sind ohne Nachsicht aus dem Dienste zu entlassen.

Najwyższych postanowień z dnia 14 Września 1852 r. (względnie dla Węgier z dnia 10 Stycznia 1853 r. o urządzeniu urzędów powiatowych (urzędów stolicowo-sędziowskich).

Namiestnik (prezydent kraju) a przy urzędach mięszanych komisya co do ich spraw personalnych ustanowiona, udzielać będzie urzędnikom i sługom przy urzędach powiatowych urlop najdaléj do sześciu miesięcy.

Ustanowionym przy urzędach stolicowo-sędziowskich udzielać może urlop najdaléj do trzech miesięcy wice-prezydent wydziału namiestnictwa (względnie komisya mięszana); urlopy najdaléj aż do sześciu miesięcy udzielać ma prawo gubernator wojskowy i cywilny.

§. 38.

W razie urlopu, choroby, nieobecności lub innego przeszkodzenia urzędników lub sług, albo w razie opróżnienia posad służbowych, należy zastąpić służbę wprzód własnemi siłami urzędu powiatowego (stolicowo-sędziowskiego) a dopiéro, gdyby te nawet przy wyższém ich natężeniu wydołać nie mogły, prosić się będzie o potrzebną pomoc Rządu krajowego (względnie mięszanéj komisyi).

Kto w razie przeszkody przełożonego powiatu (sędzi-stolicowego) zawiadować będzie, miejsce jego, wyrzeczoném jest w §. 8. Najwyższego Postanowienia o urządzeniu urzędów powiatowych (stolicowo-sędziowskich).

Urzędnika powołanego ewentualnie do zastępstw takowych, przełożony powiatu (sędzio-stolicowy) wedle możności ciągle w ogólnym przeglądzie stanu czynności utrzymywać powinien, by takowy w razie potrzeby natychmiast bez trudności przejąć się mógł zarządem urzędu.

§. 39.

Zatrudnienia boczne, pozwolone urzędnikom rządowym z mocy przepisów szczególnych, nie mogą pod surową karą nigdy wywierać szkodliwego wpływu na stósunek służbowy, przeto w szczególności nie mogą przeradzać się na ajencye prywatne i korespondencye, w przedmiotach urzędowych przy jakimbądź urzędzie lub władzy, równie też nie mają być łączone z nieprzyzwoitém wtrącaniem się w sprawy prywatne; przeciwnie bowiem działający ściągnąłby na się najsurowsze postępowanie dyscyplinarne, a w okolicznościach nader obciążających nawetby ze służby oddalonym był.

§. 40.

Ustanowionym urzędu powiatowego (stolicowo-sędziowskiego) nie wolno przyjmować od nikogo bez wyjątku, podarunków, ofiarowanych im ze względu na ich urząd pośrednio lub bezpośrednio, przed lub po ukończeniu sprawy, czy to dla nich samych czy dla ich przynależących, równie też nie wolno im pod żadnym pozorem przysposabiać sobie innych korzyści. Przeciw temu wykraczający bez względu ze służby oddaleni być powinni.

Ist dabei das Verbrechen des Mißbrauches der Amtsgewalt begangen worden, so finden die Vorschriften des Strafgesetzes ihre Anwendung.

§. 41.

Über die bei dem Amte vorgekommenen Geschäfte haben die Angestellten der Bezirksämter (Stuhlrichterämter) gegen Jedermann, dem sie eine ämtliche Mittheilung darüber zu machen nicht verpflichtet sind, unverbrüchliches Stillschweigen zu beobachten. Die Übertretung dieser Vorschrift ist mit strengen Verweisen zu ahnden; verletzt der Beamte diese Pflicht zu wiederholten Malen, oder sind die Umstände, unter welchen das Amtsgeheimniß entdeckt wird, so beschaffen, daß daraus ein bedeutender Nachtheil entstehen kann, oder sind sonst erschwerende Umstände vorhanden, so ist derselbe nach Beschaffenheit der wirklich eingetretenen oder möglichen Folgen seiner Pflichtverletzung mit einer strengen Disziplinarstrafe, ja selbst mit der Entlassung aus dem Dienste zu bestrafen.

Unter welchen Bedingungen die Eröffnung eines Amtsgeheimnisses als Verbrechen zu bestrafen ist, bestimmt das Strafgesetz.

§. 42.

Den Beamten der Bezirks- (Stuhlrichter-) Aemter ist auch in politischen Angelegenheiten zur Pflicht gemacht, sich wegen persönlicher Verhältnisse von der Behandlung eines bestimmten Geschäftes auszuschließen. Diese Verhältnisse treten ein:

1. wenn es sich um die eigenen Privatangelegenheiten des Beamten handelt, oder

2. wenn das Geschäft seine Gattin, seine Blutsverwandten oder Verschwägerten bis zum zweiten Grade, seine Wahl- oder Pflegeältern, Wahl- oder Pflegekinder, seine Mündel oder Pflegebefohlenen betrifft. In solchen Fällen hat der betreffende Beamte den Amtsvorsteher unter Angabe seines Ausschließungsgrundes um die Enthebung von der Vollziehung des ertheilten Auftrages oder zugewiesenen Geschäftes zu bitten. Befindet sich der Amtsvorsteher selbst in einem die Ausschließung begründenden Verhältnisse, so hat er der Kreis- (Komitats-) Behörde, und wo keine Kreise (Komitate) bestehen, der Landesregierung die Anzeige zu machen, die sohin nach Umständen und je nach Wichtigkeit der Sache, entweder die Stellvertreter des Vorstehers beim Bezirks- (Stuhlrichter-) Amte oder ein benachbartes Bezirks- (Stuhlrichter-) Amt mit der Behandlung und Erledigung des Geschäftes beauftragt.

§. 43.

Über die zum Amte gehörigen Einrichtungsstücke und Requisiten für die Kanzleien und die Arreste, mit Inbegriff der ämtlichen Gesetzsammlungen, Bücher, Karten und statistischen Materialien (§. 117), muß ein genaues Inventar verfaßt und forwährend in Evidenz gehalten werden. Am Schlusse jeden Verwaltungsjahres ist eine Abschrift desselben der Staatsbuchhaltung mit Angabe der im Laufe des Jahres vorgekommenen Veränderungen im Wege der Kreis- (Komitats-) Behörde einzusenden. Hinsichtlich der

Jeżeli przytém popełnioną została oraz zbrodnia nadużycia władzy urzędowéj, wówczas zastósowanie mieć będą przepisy ustawy karnéj.

§. 41.

W przedmiocie spraw, w urzędzie zachodzących, ustanowieni przy urzędach powiatowych (urzędach stolicowo-sędziowskich) zachowywać winni niezłomną tajemnicę przed każdym, komu nie są zobowiązani czynić o nich doniesienia z urzędu. Przekroczenie przepisu niniejszego ulega karze surowéj nagany; jeżeli zaś urzędnik przekroczy obowiązek ten powtórnie, albo jeżeli okoliczności, pod któremi tajemnica urzędowa wyjawioną została, tego są rodzaju, iż z tego wyniknąć może znaczna szkoda, albo jeżeli zachodzą inne okoliczności obciążające, wówczas takowy karanym być winien w miarę skutków, jakie już rzeczywiście nastąpiły, lub nastąpić mogą z przekroczenia obowiązków jego, surową karą dyscyplinarną, a nawet oddaleniem ze służby.

Pod jakiemi warunkami wyjawienie tajemnicy urzędowéj karanem być ma jako zbrodnia, o tém stanowi ustawa karna.

§. 42.

Urzędnicy przy urzędach powiatowych (stolicowo-sędziowskich) zobowiązani są niniejszém, także i w politycznych sprawach, wyłączyć się od traktowania pewnego interesu dla stósunków osobistych. Stosunki takowe zachodzą:

1. jeżeli idzie o własne prywatne sprawy urzędnika, lub

2. jeżeli interes dotycze małżonki jego, jego krewnych lub powinowatych aż do drugiego stopnia, jego przysobicieli lub żywicieli, dzieci przysposobionych lub na wychowanie wziętych, jego pupilów lub osób opiece poruczonych. W przypadkach takowych dotyczący urzędnik prosić winien przełożonego urzędu przy wyszczególnieniu powodu wyłączenia swego o uwolnienie od wykonania zlecenia udzielonego lub interesu przydzielonego. Jeżeli przełożony urzędu sam znajduje się w stósunku, wyłączenie jego powodującym, zrobić winien doniesienie o tém u władzy obwodowéj (komitatowéj), a gdzie nie ma obwodów (komitatów), rządowi krajowemu, który wedle okoliczności i ważności rzeczy zlecenie pertraktowania i załatwienia przedmiotu wystósuje albo do zastępców przełożonego przy urzędzie powiatowym (stolicowo-sędziowskim) albo do sąsiedniego urzędu powiatowego (stolicowo-sędziowskiego).

§. 43.

Co się tyczy przedmiotów urządzenia, do urzędu należących, tudzież rekwizytów dla kancelaryj i aresztów, włącznie urzędowych zbiorów ustaw, ksiąg, kart i materyałów statystycznych (§. 117), spisany być ma dokładny inwentarz, ciągle w ewidencyi utrzymywany. Z końcem każdego roku administracyjnego przesłany będzie odpis onegoż buhalteryi rządowéj, przy wyszczególnieniu zmian, w ciągu roku zaszłych a to w drodze władzy obwodowéj (komitatowéj). Co do sprawienia

Anschaffung der Einrichtungsstücke, der Beistellung der Amts- und Kanzleierfordernisse und der Bewilligung und Ausführung von Baulichkeiten in ämtlichen Lokalitäten ist die Verordnung vom 11. Juni 1854, Z. 5956-M. I. in Anwendung zu bringen.

§. 44.

Das dienstliche Verhältniß des Bezirks- (Stuhlrichter-) Amtes zum Steueramte und des Bezirksvorstehers (Stuhrichters) gegenüber den Angestellten des Steueramtes ist durch die Verordnung vom 29. Dezember 1854 (Nr. 4 des Reichs-Gesetz-Blattes vom Jahre 1855*) bestimmt.

B. Im Einzelnen.

§. 45.

Die Verpflichtungen der bezirks- (stuhlrichter-) ämtlichen Angestellten im Einzelnen nach ihren Dienstkategorien sind theils in dem die Geschäftsordnung enthaltenden zweiten Theile dieser Verordnung, theils in den nachfolgenden Bestimmungen näher bezeichnet.

§. 46.

Dem Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) obliegt die Leitung des Amtes, die Anordnung und Uiberwachung der Geschäftsführung und die Anweisung und Beaufsichtigung der untergebenen Beamten und Diener. Er hat seine unausgesetzte Aufmerksamkeit auf die Beobachtung bestehender Gesetze und Vorschriften und die genaue Vollziehung höherer Aufträge zu richten; Ordnung, Pünktlichkeit und Raschheit in der Behandlung der vorkommenden Angelegenheiten zu erhalten, und wegen Beseitigung wahrgenommener Mißbräuche und Uibelstände das Geeignete zu veranlassen.

Er ist für den Fortgang der Geschäfte, für das Verfahren und für die ämtlichen Entscheidungen, Anordnungen und sonstigen Erledigungen verantwortlich. Die theilweise Beschränkung dieser Verpflichtung in Ansehung der Justizpflege ist in den §§. 55—60 näher bestimmt.

§. 47.

Der Amtsvorsteher hat nicht nur während der Amtsstunden Jedermann den Zutritt zu sich zu gestatten, sondern er ist als verantwortlicher Leiter des Amtes verpflichtet, in dringenden Fällen zu jeder Stunde Gehör zu geben, oder die, nach Umständen erforderlichen Verfügungen zu treffen.

§. 48.

Der Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) hat, da er zur Oberleitung des ganzen Amtes berufen ist, die Verpflichtung auf sich, allen Dienstzweigen seine gleichmäßige und aufmerksamste Obsorge zuzuwenden, sich in steter Kenntniß von dem geregelten Gange aller

*) Landes-Regierungsblatt für das Krakauer Verwaltungsgebiet vom Jahre 1855, erste Abtheilung, V. Stück, Nr. 17, Seite 75.

przedmiotów urządzenia, dostarczenia potrzeb urzędowych i kancelaryjnych tudzież pozwolenia i przeprowadzenia budów w lokalnościach urzędowych, zastósowaném być ma rozporządzenie z dnia 11 Czerwca 1854 r. L. 5956 — M. J.

§. 44.

Stósunek służbowy urzędu powiatowego (stolicowo-sędziowskiego) do urzędu poborowego, tudzież przełożonego powiatowego (sędzi-stolicowego) do ustanowionych urzędu poborowego określonym jest w rozporządzeniu z d. 29 Grudnia 1854 r. (N. 4 Dziennika Praw Państwa z roku 1855 *)

B. W szczególności.

§. 45.

Obowiązki ustanowionych przy urzędach powiatowych (stolicowo-sędziowskich) w szczególności wedle ich kategoryi służbowéj, oznaczone są bliżej częścią w drugiéj części niniéjszego rozporządzenia, zawierającéj przepisy o porządku czynności, częścią w poniższych postanowieniach.

§. 46.

Przełożony powiatu (sędzia stolicowy) poleconem sobie ma kierunek urzędu, zarząd i dozór nad tokiem czynności, tudzież przydzielanie i doglądanie podwładnych urzędników i sług. Ciągle baczność swoją zwracać ma, ażeby przestrzegane były ustawy i przepisy istniejące, i ściśle wykonane zlecenia wyższe; tenże utrzyma porządek, punktualność i spieszność w odbywaniu spraw zachodzących, a dla uchylenia spostrzeżonych nadużyć i niestósowności spowodować co jest potrzebném.

Odpowiedzialnym téż zostaje za tok czynności, za postępowanie i za urzędowe rozstrzygnienia, zarządzenia i inne załatwienia. Częściowe ograniczenie obowiązku tego pod względem sądowości oznaczoném jest bliżéj w §§. 55—60.

§. 47.

Przełożony urzędu nie tylko w ciągu godzin urzędowych każdemu przystępu do siebie dozwalać ma, lecz jako odpowiedzialny przewodniczący w urzędzie, obowiązanym jest w nagłych przypadkach każdéj godziny być gotowym do wysłuchania, lub téż wydać rozporządzenia, wedle okoliczności potrzebne.

§. 48.

Przełożony powiatu (sędzia stolicowy) będąc powołanym do nadkierownictwa całego urzędu, obowiązanym jest, o wszystkie gałęzie służby mieć staranność równą i jak najściślejszą, utrzymać się w ciągłéj pewności co do regularnego toku

*) Dziennik Rządu krajowego dla zarządu obrebu Krakowskiego z roku 1855. Oddział pierwszy, Zeszyt V, N. 17, stronica 75.

Geschäftsabtheilungen des Amtes zu erhalten, der Schleuderhaftigkeit in der Behandlung ämtlicher Angelegenheiten, oder dem ungerechtfertigten Verzögern derselben, sowie der Anhäufung von Rückständen rechtzeitig entgegenzuwirken, und wo eine Abhilfe bezüglich der Arbeitskräfte oder ihrer Verwendung nöthig erscheint, dieselbe zu veranlassen oder in Antrag zu bringen.

§. 49.

Der Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) hat das untergeordnete Personale nach Fähigkeit und Vertrauenswürdigkeit ohne unverhältnißmäßige Uiberbürdung oder Begünstigung einzelner Arbeitskräfte zu verwenden, dabei aber darauf zu sehen, daß jeder Beamte in allen Zweigen des Dienstes geübt und daß insbesondere den zugewiesenen Praktikanten und Auskultanten die erforderliche Anweisung und Gelegenheit geboten werde, um sich in der politischen Amtirung sowohl als auch in der Rechtspflege auszubilden.

Er wird durch Beispiel und Belehrung dahin wirken, daß der gesammte Dienst des Amtes durch Eintracht, pflichtergebenes Zusammenwirken und wechselseitige Unterstützung des ganzen Personale erleichtert und befördert werde.

§. 50.

Der Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) ist verpflichtet, seine Untergebenen in und außer dem Amte zu überwachen und nach Maßgabe des §. 7 der Allerhöchsten Bestimmungen über die Einrichtung der Bezirks- (Stuhlrichterämter-) Aemter die Disziplinarautorität zu handhaben. Er hat Beschwerden gegen einzelne Beamte und Diener zu untersuchen und, so weit Abhilfe nöthig ist, die, der Sache angemessene Verfügung zu treffen.

Wenn sich ein Beamter oder Diener Fahrlässigkeit in Erfüllung der Dienstpflicht, ein unanständiges oder unsittliches Betragen, oder eine leichtsinnige Zerrüttung seiner Vermögensverhältnisse zu Schulden kommen, oder ein tadelhaftes politisches Benehmen beigehen läßt, ist gegen denselben mit mündlichen oder schriftlichen Ermahnungen und Verweisen oder mit Anzeigen im Wege der Kreis- (Komitats-) Behörde an die Landesstelle (beziehungsweise die gemischte Kommission) vorzugehen, und nach Umständen in dringenden Fällen und bei schweren Pflichtverletzungen, unter gleichzeitiger Anzeige an die genannte Behörde, die Suspendirung auszusprechen, und eine förmliche Disziplinaruntersuchung zu veranlassen.

Bei der Ertheilung von Mahnungen und Rügen hat der Amtsvorsteher mit anständigem Ernste und rücksichtsvoller Schonung vorzugehen, und nach Möglichkeit die Anwesenheit der Parteien zu vermeiden, damit der Amtseifer des Untergebenen nicht gelähmt, sein Ehrgefühl nicht verletzt, und das Ansehen des Amtes selbst nicht verkürzt werde.

Besonders verdiente oder eifrige Untergebene kann der Amtsvorsteher mündlich oder schriftlich beloben, oder für sie eine besondere Anerkennung bei der Kreis- (Komitats-)

czynności we wszystkich wydziałach urzędu, wcześnie zapobiédz lekkomyślności w odbywaniu spraw urzędowych lub nieusprawiedliwionemu ich opóźnieniu równie jak nagromadzaniu zaległości, a gdzie zachodzi potrzeba zaradzenia względem sił roboczych lub ich użycia, winien to spowodować lub zawnioskować.

§. 49.

Przełożony powiatu (sędzia stolicowy) obowiązany jest używać personalu podwładnego, wedle zdolności i w miarę zaufania, nie obarczając niestósownie ani nieuwzględniając pojedynczych sił roboczych, przyczém oraz baczyć ma na to, ażeby każdy urzędnik we wszystkich gałęziach służby był ćwiczonym, a mianowicie, ażeby przydzielonym praktykantom i auskultantom dana była potrzebna informacya i sposobność wykształcenia się tak w politycznym urzędowaniu jak w sądownictwie.

Przykładem swoim i oświeceniem ku temu dążyć powinien, ażeby cała służba urzędu ułatwianą i popieraną była przez zgodne obowiązkom poświecające się spółdziałanie i wzajemne wspieranie się całego personalu.

§. 50.

Przełożony powiatowy (sędzia stolicowy) obowiązany jest czuwać nad swymi podwładnymi w urzędzie jako i zewnątrz urzędu i w miarę §. 7 Najwyższych Postanowień o urządzeniu urzędów powiatowych (stolicowo-sędziowskich) wykonywać nad nimi władzę dyscyplinarną. Rozpoznawać ma zażalenia przeciw pojedynczym urzędnikom i sługom, i o ile zaradzić potrzeba, wydać rozporządzenie do rzeczy stósowne.

Jeżeli urzędnik lub sługa obowiązków urzędu swego nie pilnuje, nieprzyzwoicie lub niemoralnie się zachowuje, majątkowe stósunki swoje lekkomyślnie w nieład wprawia, albo w politycznem zachowaniu się nagannym się ukazuje, wówczas postąpić należy przeciw niemu z ustnemi lub piśmiennemi napomnieniami i naganami lub uczynić o nim doniesienie w drodze władzy obwodowéj (komitatowéj) do rządu krajowego (względnie do komisyi mięszanéj), a wedle okoliczności w nagłych przypadkach i w razie ciężkiego naruszenia obowiązków orzec zasuspendowanie i zarządzić formalne śledztwo dyscyplinarne, przy jednoczesném zawiadomieniu o tém władzy wspomnionéj.

Przy udzieleniu napomnień i nagan, przełożony urzędu zachować winien przyzwoitą stateczność i względną dyskrecyę, a wedle możności unikać obecności stron, ażeby nieosłabić gorliwości urzędowéj podwładnego i nienaruszyć honoru jego a zarazem nieubliżyć powadze urzędu samego.

Szczególniéj zasłużonych lub gorliwych podwładnych przełożony urzędu ustnie lub na piśmie pochwalić może, lub zawnioskować dla nich szczególne uznanie u

Behörde oder der Landesstelle (beziehungsweise der gemischten Kommission) in Antrag bringen.

§. 51.

Der Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) sorgt dafür, daß der vorgesetzten Behörde die Ausweise über das Personale (§. 28) und die Gestion des Amtes (§. 112) pünktlich eingesendet werden. Über alle wichtigeren Vorfälle und Wahrnehmungen bezüglich des Personal- und Geschäftsstandes des ihm anvertrauten Amtes hat er ungesäumt, in der Regel im Wege der Kreis- (Komitats-) Behörde, und in dringenden Fällen unmittelbar an die Landesstelle (beziehungsweise die gemischte Kommission), die Anzeige zu erstatten.

§. 52.

Der Amtsvorsteher sorgt und haftet für die gute Erhaltung der Inventarialstücke (§. 43) und ist für jeden nicht gerechtfertigten Abgang verantwortlich.

Bei der Verwendung des Kanzleipauschale wird er, ohne darin eine Einnahmsquelle für sich zu suchen, für die klaglose Befriedigung der ämtlichen Erfordernisse sorgen, und bei allen sonstigen nicht auf jenes Pauschale gewiesenen Auslagen für Amts- und Kanzleierfordernisse die gewissenhafteste Sparsamkeit und die genaueste Sorgfalt für die zweckmässige Verwendung und ordentliche Verrechnung des Aufwandes an den Tag zu legen haben. Die vorgeschriebenen Rechnungen über die Vorläge für Reisekosten, über die Regie-Amtsvorläge für nicht pauschirte Amts- und Kanzleierfordernisse, über die Vorläge für Arrestanten- und Inquisizionsauslagen und über sonstige, ihm mit der Verpflichtung der Verrechnung zur Verfügung gestellten Gelder, hät der Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) gehörig belegt und rechtzeitig zu legen.

§. 53.

Das untergeordnete Amtspersonale der Bezirks- und Stuhlrichterämter ist strengstens verpflichtet, die dienstlichen Verfügungen und Weisungen des Amtsvorstehers pünktlich und ungesäumt zu erfüllen.

Jeder Beamte und Diener ist nicht bloß auf die Geschäfte beschränkt, welche dem Namen seiner Bedienstung entsprechen, sondern hat sich überhaupt in der Art seiner Verwendung und in der Behandlung und Erledigung der zugewiesenen Geschäfte nach der Anordnung des Amtsvorstehers zu benehmen.

Es hat zwar als Grundsatz zu gelten, daß die Erledigung der Geschäfte und die Verhandlungen mit den Parteien vom Konzeptspersonale, die Manipulazions- und Schreibgeschäfte aber von den Kanzleibeamten mit allfälliger Aushilfe der Diurnisten zu besorgen sind; dieß hindert aber den Amtsvorsteher nicht, nach Maßgabe der Umstände und des Geschäftsdranges das Konzeptspersonale bei Manipulazionsarbeiten mitwirken zu

władzy obwodowéj (komitatowéj) lub u rządu krajowego (względnie u komisyi mięszanéj).

§. 51.

Przełożony powiatu (sędzia stolicowy) staranie mieć będzie o to, ażeby punktualnie przesłane zostały władzy przełożonéj, wykazy względem personalu (§. 28) i czynności urzędu (§. 112). O wszystkich ważniejszych zdarzeniach i spostrzeżeniach co się tycze stanu personalu i czynności poruczonego mu urzędu bezzwłocznie relacyę uczynić ma, w powszechności w drodze władzy obwodowéj (komitatowéj) a w nagłych przypadkach bezpośrednio do władzy krajowéj (względnie komisyi mięszanéj).

§. 52.

Przełożony urzędu staranie ma i odpowiedzialność za utrzymanie w dobrym stanie przedmiotów inwentarnych (§. 43) niemniéj za wszelki brak nieusprawiedliwiony.

Przy użyciu pauszaliów kancelaryjnych zaspakajać ma bez skargi potrzeby urzędowe, nie nadużywając ich jako źródła dochodów na rzecz własną, a przy wszystkich innych wydatkach dla potrzeb urzędowych i kancelaryjnych, nie przekazanych do rzeczonych pauszaliów, dać winien dowody jak najsumienniejszéj oszczędności i jak najdokładniejszéj troskliwości o stósowne użycie przy należytém obrachunku nakładu. Rachunki przepisane co do zaliczek na koszta podróży, co do zaliczek na wydatki zarządu urzędowego dla potrzeb urzędowych i kancelaryjnych, pauszaliami niepokrytych, co do zaliczek na wydatki aresztanckie i inkwizycyjne, równie jak co do innych pieniędzy pod zarząd mu oddanych z obowiązkiem składania rachunków, winien przełożony powiatu (sędzia stolicowy), należycie dowodami obłożone wcześnie składać.

§. 53.

Podwładne personale urzędowe urzędów powiatowych i stolicowo-sędziowskich jak najściśléj jest obowiązane dopełniać służbowych zarządzeń i zleceń przełożonego urzędu punktualnie i niezwłocznie.

Każdy urzędnik i sługa stósować się ma w ogólności co do sposobu użycia swego, tudzież co do odbywania i załatwienia czynności przekazanych stósownie do rozporządzenia przełożonego urzędu, nie będąc bynajmniéj ograniczonym li tylko na czyności odpowiednie jedynie nazwie służby swojéj.

Służyć będzie wprawdzie za prawidło, iż załatwienia czyli zrezolwowania czynności niemniéj rozprawy z stronami odbywać się ma przez personale konceptowe, czynności manipulacyjne i pisarskie zaś przez urzędników kancelaryjnych przy pomocy dyurnistów, gdzie tego potrzeba wymaga; atoliż przełożony powiatu prawo mieć będzie w miarę okoliczności i nacisku czynności użyć także i perso-

lassen, sowie anderseits ausnahmsweise auch geeignete Kanzlisten im Konzepte zu benützen.

Diurnisten sollen in der Regel nur zu Schreibgeschäften verwendet werden.

§. 54.

Die Amtsdiener haben im Dienste ihre Amtskleidung, und die Gehilfen, wenn sie außer dem Amtslokale im Dienste verwendet sind, auf der linken Brust einen messingenen Schild mit dem kaiserlichen Adler zu tragen.

Das Dienerpersonale ist verpflichtet (Verordnung vom 11. Juni 1854, Nr. 5956 M. I., und vom 3. Juli 1854, Nr. 169 des Reichs-Gesetz-Blattes *), die Kanzleilokalitäten, Einrichtungsstücke und Requisiten, sowie die Arreste rein zu halten, das Lampenanzünden, das Lampen- und Leuchterputzen und das Einheizen zu besorgen; unter der Aufsicht des, die Manipulazion leitenden Beamten (§. 103) die Expedizionen einzumachen und zu siegeln, die ämtlichen Ausfertigungen zu bestellen (§. 106), die Amtspackete von der Post abzuholen und dahin zu bringen, endlich die Beamten in den Kanzleien in Amtssachen zu bedienen.

Die Verwendung eines Amtsdieners oder Gehilfen zu Privatdiensten ist den Beamten nicht gestattet.

Das Dienerpersonale hat über Auftrag Verhaftungen und Exekuzionen vorzunehmen, sich nach seiner Fähigkeit, und so weit sein eigentlicher Dienst es möglich macht, auch zum Abschreiben verwenden zu lassen und die Arrestanten zu bewachen und zu besorgen.

Die für die Obsorge der Arreste oder der Hausaufsicht nöthigen Diener, denen, wo es thunlich ist, eine Freiwohnung im Amts- oder Arrestgebäude zu Statten kommt, werden vom Amtsvorsteher bestimmt, ohne einen bleibenden Anspruch auf diese Bestimmung zu erlangen.

§. 55.

Bei jenen Bezirks- (Stuhlrichter-) Ämtern, deren Vorsteher die Befähigung zum Richteramte nicht besitzen, ist die judizielle Geschäftsführung von einem für diesen Dienstzweig befähigten und zu dessen Besorgung bestimmten Adjunkten selbständig, und unter eigener Verantwortlichkeit zu versehen.

Zur Vornahme von Todfallsaufnahme, Inventuren, Schätzungen und zum Vollzuge anderer gerichtlicher Anordnungen, dann zur Bearbeitung von Geschäftsstücken in Gegenständen außer Streitsachen, können zwar nach Umständen auch andere nicht zum Richteramte befähigte Individuen, jedoch nur unter der steten Aufsicht und Kontrole des, zur Ausübung des Richteramtes bestellten Adjunkten verwendet werden. Die gerichtlichen Verfügungen müssen nach §. 249 des Allerhöchsten Patentes vom 3. Mai 1853, so-

*) Landes-Regierungsblatt für Galizien vom Jahre 1854, erste Abtheilung, XXXIV. Stück, Nr. 174, Seite 472.

nale konceptowego do robót manipulacyjnych, jako też z drugiéj strony wyjątkowo także i zdolniejszych kancelistów do konceptu.

Dyurniści w powszechności tylko do czynności pisarskich użytymi być mają.

§. 54.

Słudzy urzędowi obowiązani są w służbie nosić ubiór urzędowy, a pomocnicy, zewnątrz lokalności urzędowéj w służbie używani, na lewéj stronie piersi znak mosiężny z orłem cesarskim.

Personale służebne obowiązane jest (rozporządzenie z dnia 11 Czerwca 4854, Nr. 5956 M. J., tudzież z dnia 3 Lipca 1854 r. Nr. 169 Dziennika Praw Państwa *), w czystym stanie utrzymywać lokalności kancelaryjne, sprzęty, urządzenia i rekwizyta, równie téż i areszta, zapalać lampy, czyścić lampy i lichtarze i ogrzewać lokalności urzędowe; pod dozorem urzędnika, kierującego manipulacyą (§. 103) expedycye w koperty zaopatrywać i pieczętować, urzędowe wystósowania doręczać (§. 106), pakiety urzędowe z poczty odnosić i tamże zanosić, nakoniec urzędnikom w kancelaryach w rzeczach urzędowych usługiwać.

Używanie sługi urzędowego lub pomocnika do usług prywatnych zakazuje się urządnikom.

Personale służbowe przedsięweźmie za zleceniem przyaresztowanie i exekucye, użyć się da wedle zdolności swojéj, i o ile to możliwém czyni właściwa służba jego także i do przepisywania, tudzież strzedz będzie aresztantów, których oraz zaopatrywać ma.

Sług potrzebnych do strzeżenia aresztów lub dozoru domu, którym o ile to możliwém jest przysłużać będzie wolne mieszkanie w budynku urzędu lub aresztu, przeznaczyć ma przełożony urzędu, lecz z tąd nie będzie sobie rościć żaden sługa prawa utrzymania się stale w przeznaczeniu takowém.

§. 55.

Przy tych urzędach powiatowych (stolicowo-sędziowskich), których przełożeni nie posiadają uzdolnienia, do urzędu sędziowskiego, judycyalnym tokiem czynności kierować będzie udzielnie i pod własną odpowiedzialnością swą, adjunkt dla téj gałęzi służbowéj uzdolniony i do jéj sprawowania przeznaczony.

Do spisania przypadków śmierci, inwentarzów, cen szacunkowych, i do wykonywania innych zarządzeń sądowych, tudzież do wypracowania aktów w przedmiotach niespornych, mogą wedle okoliczności użytemi być także i inne indywidua, nieuzdolnione do urzędu sędziowskiego, atoliż tylko pod ciągłym dozorem i kontrolą adjunkta, ustanowionego do wykonywania urzędu sędziowskiego. Sądowe zarządzenia muszą stósownie do §. 249 Najwyższego Patentu z dnia 3 Maja 1853

*) Dziennik Rządowy dla Galicyi z roku 1854, Oddział pierwszy, część XXXIV, Nr. 171, stron. 472

wohl im Konzepte als in der Ausfertigung von solchen Adjunkten persönlich unterschrieben werden.

Diese selbständige Besorgung der Justizpflege bei einem gemischten Bezirksamte (Stuhlrichteramte) durch einen Adjunkten, ist in jedem einzelnen Falle nur als eine vorübergehende Einrichtung anzusehen, welche aufhört, sobald an die Stelle des nicht Geprüften ein Vorsteher kommt, der die Befähigung zum Richteramte besitzt. Der Bezug der Funkzionszulage für einen solchen selbständigen Adjunkten entfällt, wenn er eine andere Bestimmung erhält, oder die Amtsleitung an einen zum Richteramte befähigten Vorsteher übergeht.

§. 56.

Dem zum Richteramte nicht befähigten Vorsteher und dem als Richter fungirenden Adjunkten wird bei strengster Verantwortung zur besonderen Pflicht gemacht, ämtliche Kollisionen sorgfältig zu vermeiden, Gehässigkeit oder Eifersüchtelei unter sich nicht aufkommen zu lassen, und überhaupt in ungestörter Eintracht und wechselseitigem Zusammenwirken das Beste des Allerhöchsten Dienstes zu fördern.

§. 57.

Die zur selbständigen Besorgung der Justizgeschäfte unter ihrer eigenen Verantwortung bestimmten Adjunkten (§. 55) sind in allen übrigen inneren und äußeren Amtsbeziehungen dem Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) untergeordnet. Es darf eine solche Einrichtung nicht als eine Trennung in zwei abgesonderte Ämter angesehen, und insbesondere zwischen dem Vorsteher und Adjunkten keinerlei Korrespondenz bezüglich ihrer ämtlichen Stellung eingeleitet werden.

§. 58.

Der Amtsvorsteher, welcher die Befähigung zum Richteramte nicht besitzt, ist verpflichtet, dem dazu bestimmten Adjunkten nach Maßgabe des Umfanges der Justizgeschäfte die nöthige Unterstützung durch das übrige Konzeptspersonale zu gewähren; den Bedarf an Amts- und Kanzleierfordernissen beizustellen, und dafür zu sorgen, daß im Geschäfte des Aktuirens, Mundirens und in allen Manipulazionsarbeiten von dem Amtspersonale jene Mitwirkung geleistet werde, welche eine gedeihliche Rechtspflege erheischt. Das zugewiesene Personale hat bei dieser Verwendung den Weisungen des Adjunkten pünktlich nachzukommen.

Der Amtsvorsteher wird auch sonst in seiner Eigenschaft als politische Obrigkeit des Bezirkes und durch die Einflußnahme auf die Gemeindevorsteher und andere öffentliche Organe den Adjunkten bei Versehung des Richteramtes nach Kräften unterstützen.

§. 59.

Der Amtsvorsteher hat sich zwar bezüglich der Justizgeschäfte, da dieselben dem Adjunkten unter selbständiger Verantwortung zugewiesen sind, jedes speziellen Einflusses auf die Art der Erledigung und den Inhalt der Entscheidungen zu enthalten; kraft der

osobiście podpisane być przez adjunkta takowego tak w koncepcie jak w wystósowaniu.

To samodzielne sprawowanie sądowości przy mięszanym urzędzie powiatowym (urzędzie stolicowo-sędziowskim) przez adjunkta, uważaném być winno w każdym poszczególnym razie tylko za urządzenie przechodnie, które ustaje, jak skoro w miejsce nieexaminowanego wstąpi przełożony, posiadający uzdolnienie do urzędu sędziowskiego. Pobór dodatku do funkcyi dla takowego adjunkta samodzielnego odpada, skoro otrzyma inne przeznaczenie lub kierunek urzędu przejdzie na przełożonego, uzdolnienie sędziowskie posiadającego.

§. 56.

Tak przełożony, do examinu sędziowskiego nieuzdolniony, jak adjunkt jako sędzia fungujący pod najściślejszą odpowiedzialnością obowiązani zostają, wystrzegać się starannie wszelkich kollizyj urzędowych, nie wzniecać bynajmniéj między sobą nienawiści lub zazdrości, i w ogólności popierać w niewzruszonéj zgodzie i wzajemném spółdziałaniu dobro Najwyższéj służby.

§. 57.

Adjunkci przeznaczeni do samodzielnego sprawowania i załatwiania czynności sądowych pod własną odpowiedzialnością swoją (§. 55) podporządkowani zostają we wszystkich innych stósunkach urzędowych wewnętrznych jako téż zewnętrznych przełożonemu powiatu (sędzi stolicowemu). Urządzenie takowe nie ma być uważane jako oddzielenie na dwa odrębne urzędy, a mianowicie nie ma wcale miejsca korespondencya między przełożonym i adjunktem co do ich stanowiska urzędowego.

§. 58.

Przełożony urzędu, nie posiadający uzdolnienia do urzędu sędziowskiego, obowiązanym jest dodać adjunktowi do tego przeznaczonemu, w miarę objętości spraw sądowych potrzebnéj pomocy przez inne personale konceptowe, dostarczyć mu potrzeb urzędowych i kancelaryjnych, i mieć staranie o to, ażeby co się tyczy aktuowania, mundowania i innych robót manipulacyjnych ze strony personalu urzędowego takie przyłożenie się nastąpiło, jakiego wymaga pomyślne piastowanie sądowości. Personale ku temu przekazane winno przy tém użyciu stósować się punktualnie do poleceń adjunkta.

Przełożony urzędu także i w inny sposób wspierać będzie wszelkiemi siłami adjunkta przy sprawowaniu urzędu sędziowskiego z mocy własności swéj jako zwierzchność polityczna powiatu, tudzież przez wywieranie wpływu na przełożonych gminnych i inne organa polityczne.

§. 59.

Przełożony urzędu, co się tyczy spraw sądowych, pod udzielną odpowiedzialnością adjunktowi przekazanych, wstrzymywać się ma wszelkiego specyalnego wpływu na sposób załatwienia, i treść rozstrzygnień; wszelako z mocy poruczo-

ihm obliegenden Oberaufsicht über das ganze Amt, und der ihm auch gegen den Adjunkten zustehenden Disziplinargewalt ist er aber verpflichtet den geregelten Fortgang und die vorschriftmäßige Behandlung aller Zweige der Rechtspflege im Allgemeinen zu überwachen; vom Zustande der Grundbuchführung, des Waisenwesens, der Vermögensgebarung und der Verlassenschaftsabhandlungen genaue Kenntniß zu nehmen; vorkommende Gebrechen entweder abzustellen, oder nach Umständen der gemischten Kommission oder dem Oberlandesgerichte, je nachdem von der einen oder dem anderen die Abhilfe zu gewärtigen ist, anzuzeigen, und insbesondere, wenn er Saumseligkeit in Behandlung der Geschäfte oder ungebührliches Benehmen in oder außer dem Amte bei dem, als Richter fungirenden Adjunkten wahrnimmt, demselben Mahnungen und Verweise zu ertheilen, oder bestimmt begründete Anzeigen und Anträge auf Abhilfe an die vorerwähnte höhere Behörde zu richten.

§. 60.

Ist der für die Justizgeschäfte bestimmte Adjunkt eines Bezirks- (Stuhlrichter-) Amtes durch Beurlaubung, Krankheit u. s. f. (§§. 37 und 38) auf längere Zeit in der Versehung des Dienstes gehindert, so ist sogleich die Vertretung desselben durch ein anderes zur Ausübung des Richteramtes befähigtes Individuum zu veranlassen, und hievon auch das Oberlandesgericht zu verständigen, das überhaupt in steter Kenntniß der Personen zu erhalten ist, denen die Ausübung des Richteramtes bei den gemischten Bezirksämtern zusteht.

§. 61.

Politische Geschäfte sind vom Amtsvorstande dem für die Justizsachen bestimmten Adjunkten, den Fall überwiegender Dringlichkeit ausgenommen, nur dann und in soferne zuzuweisen, als dadurch die schnelle und gründliche Erledigung der Richteramtsgeschäfte keinen Abbruch erleidet.

§. 62.

Die dem Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) obliegende Sorge für die Herstellung, Instandhaltung und Beaufsichtigung der Amtslokalitäten erstreckt sich auch bei abgesonderter Justizpflege unter einem eigens dazu bestimmten Adjunkten auf die Arreste, auf die nach den besonderen darüber ertheilten Vorschriften zu leitende und genau zu überwachende Verpflegung, Beobachtung und Behandlung der im Verhafte befindlichen Personen, unbeschadet der Disziplinargewalt des Untersuchungsrichters.

Dem Vorsteher, und im Falle der selbständigen Bestellung eines Adjunkten für die Justizgeschäfte auch diesem, obliegt eine öfters unvermuthet vorzunehmende Nachschau in einzelnen Arresten. Jeder Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) hat monatlich mindestens Ein Mal über den Zustand der Arreste und aller Verhafteten und über die Handhabung der dießfälligen Vorschriften ein Revisionsprotokoll aufzunehmen, und dasselbe als Geschäftsstück zur weiteren Verfügung behandeln zu lassen.

nego mu nadzoru nad całym urzędem, tudzież z mocy władzy dyscyplinarnéj przystojącéj mu także i nad adjunktem, obowiązanym jest pilnować regularnego toku i przepisanego traktowania wszelkich gałęzi sądownictwa w powszechności powziąć dokładną wiadomość o stanie prowadzenia księgi gruntowéj, rzeczy sierocińskiéj, zawiadowania majątkiem i pertraktacyj spadkowych, zachodzące wady albo usunąć, albo wedle okoliczności do wiadomości mięszanéj komisyi lub wyższego sądu krajowego podać, w miarę tego, czy od téj lub od owéj zaradzenia oczekiwać się ma, a mianowicie, jeżeli spostrzeże opieszałość w odbywaniu czynności lub nieprzyzwoite w urzędzie lub zewnątrz urzędu zachowanie się adjunkta, piastującego urząd sędziego, dać jemu napomnienia i nagany, lub też wystósować do wyż wspomnionéj władzy wyższéj należycie uzasadnione doniesienia i wnioski zaradźcze.

§. 60.

Jeżeli adjunkt przeznaczony do sprawowania czynności sądowych w urzędzie powiatowym (stolicowo-sędziowskim), na dłuższy czas przeszkodzonym zostaje w pełnieniu służby przez urlop, chorobę i t. d. (§§. 37 i 38), wówczas zastąpienie jego natychmiast spowodowane być winno przez inne indywiduum uzdolnione do wykonywania urzędu sędziowskiego, o czém także wyższy sąd krajowy zawiadomionym być ma dla utrzymania ciągłéj wiadomości o osobach, urząd sędziowski przy mięszanych urzędach powiatowych wykonujących.

§. 61.

Wyjąwszy wypadki przeważającéj nagłości, przydzielać będzie przełożony urzędu polityczne czynności adjunktowi, do spraw sądowych przeznaczonemu, wtenczas tylko i o tyle, o ile przez to nie będzie doznawać żadnego bynajmniéj uszczerbku spieszne i gruntowne załatwianie czynności sędziowskich.

§. 62.

Staranność, polegająca na przełożonym powiatu (sędzi stolicowym) pod względem przysposobienia utrzymania w stanie należytym i doglądania lokalności urzędowych rozciąga się, pomimo oddzielnéj sądowości pod adjunktem właśnie ku temu przeznaczonym, także i na areszta, na zaopatrywanie, dozieranie i traktowanie osób, w areszcie będących, mające być kierowane i ściśle kontrolowane stósownie do przepisów osobnych, w téj mierze wydanych, nieuwłaczając tém władzy dyscyplinarnéj sędzi śledczego.

Przełożony, a w razie ustanowienia udzielnego adjunkta dla spraw sądowych, także i ten obowiązek ma przedsiębrania często niespodzianie przeglądu w aresztach pojedynczych. Każdy przełożony powiatu (sędzia stolicowy) winien przynajmniéj raz w miesiąc spisać kazać protokół rewizyjny o stanie aresztów jako też wszystkich przyaresztowanych, równie jak o wykonaniu przepisów dotyczących, stanowiąc o nim jako akcie czynności, do dalszego rozrządzenia służącym.

Zweites Hauptstück.

Geschäftsordnung der Bezirksämter (Stuhlrichterämter).

§. 63.

In welcher Art die, bei einem gemischtem Bezirksamte (Stuhlrichteramte) als Bezirksgericht vorkommenden Geschäfte zu übernehmen, in Verhandlung zu bringen, zu erledigen und zu expediren seien, wie die Akten aufbewahrt und geordnet werden sollen, darüber sind die Bestimmungen in dem, mit Allerhöchstem Patente vom 3. Mai 1853 (Nr. 81 des Reichs-Gesetzblattes *), kundgemachten Gesetze über die Einrichtung und Geschäftsordnung der Gerichtsstellen (§§. 244—255) und in der Verordnung des Justizministeriums vom 16. Juni 1854 (Nr. 165 des Reichs-Gesetzblattes **) enthalten.

Rücksichtlich der politischen Geschäfte bei den Bezirks- und Stuhlrichterämtern haben nachstehende Bestimmungen zu gelten.

Erster Abschnitt.

Vom Einreichungsprotokolle.

§. 64.

Jedes Bezirks- und Stuhlrichteramt ist mit einem Einreichungs- oder Geschäftsprotokolle zu versehen. Bei den gemischten Ämtern ist neben den mit dem Allerhöchsten Patente vom 3. Mai 1853 vorgeschriebenen Einreichungsprotokollen über Strafsachen und über zivilgerichtliche Gegenstände noch ein drittes Protokoll für alle politischen Angelegenheiten durch einen, vom Amtsvorsteher zu bestimmenden Beamten zu führen.

§. 65.

Das (politische) Einreichungs- oder Geschäftsprotokoll wird nach dem beiliegenden Formulare in zehn Rubriken geführt.

III. Formulare.

Die Zahlen des Protokolles fangen vom Zeitpunkte der Aktivirung des Amtes und sofort an jedem 1. Jänner mit Eins an, und laufen mit Vermeidung jeder Bruchzahl, Überspringung oder Wiederholung bis letzten Dezember fort.

Am Ende des Jahres ist das Einreichungsprotokoll zu binden, und nach Erledigung und Austragung aller Geschäftsstücke an die Registratur abzugeben.

§. 66.

In das Einreichungsprotokoll werden die von den Parteien oder Gemeindevorstehern einlangenden Eingaben, die Zuschriften und Erlässe der Behörden, Ämter und öffentlichen Organe, die von den Beamten des Bezirks- (Stuhlrichter-) Amtes gelieferten

---

*) Landes-Regierungsblatt für Galizien vom Jahre 1853, erste Abtheilung, XXII. Stück, Nr. 104, Seite 253.

**) Landes-Regierungsblatt für das Verwaltungsgebiet der Statthalterei in Lemberg vom Jahre 1854, erste Abtheilung, XXXVIII. Stück, Nr. 209, Seite 536.

Rozdział drugi.

O porządku czynności w urzędach powiatowych (urzędach stolicowo-sędziowskich).

§. 63.

W jaki sposób interesa przy mięszanym urzędzie powiatowym (urzędzie stolicowo-sędziowskim) jako *sądzie pawiatowym* zachodzące mają być przyjmowane, pod rozprawę poddane, załatwiane i expedyowane, tudzież jak akta mają być zachowane i porządkowane, o tém stanowią przepisy, zawarte w ustawie o urządzeniu i porządku czynności w sądach (§§. 244—255) obwieszczonéj Najwyższym patentem z d. 3 Maja 1853 r. (N. 81 Dziennika Praw Państwa *) niemniéj w rozporządzeniu Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 16 Czerwca 1854 (N. 165 Dziennika Praw Państwa **).

Co do czynności politycznych przy urzędach powiatowych i stolicowo-sędziowskich moc mają następujące postanowienia.

Oddział piérwszy.

O prótokóle podawczym.

§. 64.

W każdym urżędzie powiatowym i stolicowo-sędziowskim znajdować się ma protokół podawczy lub interesowy. Przy mięszanych urzędach oprócz protokółów podawczych Najwyższym patentem z dnia 3 Maja 1853 r. przepisanych dla spraw karnych i dla przedmiotów cywilno-sądowych prowadzony być ma trzeci jeszcze protokół dla wszystkich spraw politycznych przez urzędnika ku temu przeznaczonego przez przełożonego urzędu.

§. 65.

Protokół podawczy czyli interesowy prowadzonym będzie wedle formularza załączonego, w dziesięciu rubrykach. III. Formularz.

Liczby protokółu zaczynają się z jednością tak w chwili wprowadzenia w czynność urzędu, jako téż każdego 1 Stycznia, i postępują porządkiem aż do ostatniego Grudnia bez wszelkich ułamków, bez przerywania lub powtarzania.

W końcu roku protokół podawczy będzie oprawiony i po ukończeniu i załatwieniu wszystkich aktów czynności do rejestratury oddany.

§. 66.

Do protokółu podawczego wciągnione będą podania, pisma i rozporządzenia władz, urzędów i organów publicznych, wniesione przez strony lub przełożonych gminnych, operaty komisyjne i relacye w przedmiocie dokonanych czynności urzę—

*) Dziennik Rządowy dla Galicyi z roku 1853, Oddział piérwszy, Część XXII N. 104, stronica 253.

**) Dziennik Rządowy dla okręgu administracyjnego Namiestnictwa we Lwowie z roku 1854, Oddział piérwszy, Część XXXVIII, N. 209, stronica 536.

Kommissionsoperate und Relazionen über vollzogene Amtshandlungen, und die beim Amte selbst über Anbringen der Parteien oder mündliche Anzeigen unterstehender Organe aufgenommenen Protokolle eingetragen.

Über ausgestellte oder vidirte Päße und Wanderbücher und Zertifikate zur Erlangung von Päßen, die von höheren Behörden auszufertigen sind, über Heimatscheine, Ehekonsense u. dgl., dann über Urlauber, Reservemänner und Invaliden sind nur die nöthigen Vormerkungen (§. 111) zu führen, ohne daß die dießfälligen Amtshandlungen, in soferne ihnen nicht eine besondere schriftliche Eingabe zu Grunde liegt, einen Gegenstand der Eintragung in das Einreichungsprotokoll bilden.

Protokolle, welche im Laufe einer bereits anhängigen Verhandlung aufgenommen werden, dann Betreibungs- und Erinnerungserläße, sind ohne eigene Protokollsnummer, bloß mit Anführung der Zahl, worauf sie sich beziehen, und des Jahrganges, zu bezeichnen (zu adnumeriren).

Wenn Berichte, Auskünfte u. dgl. von mehreren Pfarren, Schulen, Gemeinden oder untergeordneten Organen des Bezirkes über denselben Gegenstand abverlangt werden (Sammlungsstücke), ist nur das erste eintreffende Stück in das Einreichungsprotokoll einzutragen, die anderen nach und nach einlangenden Stücke aber mit der Geschäftszahl des ersten Stückes zu bezeichnen (zu adnumeriren).

Berichte, Schreiben, oder Erläße, die durch kein schon protokollirtes Geschäftsstück veranlaßt werden, z. B. periodische Anzeigen des Bezirks- (Stuhlrichter-) Amtes, Verfügungen über mündliche nicht protokollirte Anbringen der Parteien; Erläße über eigene Wahrnehmungen des Amtes (Amtserinnerungen) sind in das Einreichungsprotokoll einzutragen, und zu dem Behufe des Konzepts, des ämtlichen Schreibens, Berichtes oder Erlasses, als das zum Protokoll gelangende Geschäftsstück zu behandeln.

Gesetzes- und Verordnungsblätter, Amtszeitungen u. dgl. gehören nicht in das Einreichungsprotokoll.

§. 67.

Die einlangenden Geschäftsstücke sind bei politischen Bezirks- und Stuhlrichterämtern ohne Ausnahme, bei gemischten Ämtern aber mit Ausnahme der schon von Außen an das Bezirksamt (Stuhlrichteramt) als Gericht stylisirten oder mit der Bezeichnung „In gerichtlichen Angelegenheiten" versehenen Eingaben, dann der als Depositen kassemässig zu behandelnden Geld- oder Erlangsanbringen an das Gericht von dem Amtsvorsteher zu eröffnen.

Der Amtsvorsteher ist verpflichtet, damit den Parteien nicht durch eine Verzögerung nach den gerichtlichen Vorschriften ein Nachtheil zugehe, die Durchsicht des Einlaufes stets mit Beschleunigung vorzunehmen, die darunter vorgefundenen gerichtlichen Geschätsstücke auszuscheiden, und unverzüglich dem zur Führung des gerichtlichen Einreichungs-

dowych, przedłożone przez urzędników urzędu powiatowego (stolicowo-sędziowskiego), tudzież protokóły spisane w urzędzie samym w przedmiocie ustnych przedstawień stron lub ustnych doniesien organów podwładnych.

Co się tyczy wystawionych lub widymowanych paszportów i książek wędrowniczych, tudzież certyfikatów do otrzymania paszportów, mających przez wyższe władze być wystawionych, równie co się tyczy kart rodzinności, konsensów małżeńskich i t. p., nareszcie co się tyczy urlopników, rezerwowców (odwodowców) i inwalidow, prowadzone być mają tylko zanotowania potrzebne (§. 111), gdzie dotyczące czynności urzędowe nie będą stanowić przedmiotu wciągnienia do protokółu podawczego, jeżeli im nie służy za podstawę osobne na piśmie podanie.

Protokóły, spisane w ciągu rozprawy już wiszącéj, tudzież rozporządzenia przyspieszające i przypominające, oznaczone będą (adnumerowane) tylko przytoczeniem liczby, do którėj się odnoszą, jako téż roku, nie potrzebując ku temu własnego numeru protokółowego

Jeżeli zarządane będą relacye, wiadomości i t. p. od kilku probóstw, szkół, gmin lub podwładnych organów powiatu w przedmiocie jednego a tego samego przedmiotu (akta zbiorowe), wciągniony będzie tylko piérwszy akt do protokółu podawczego, inne zaś następne i stopniowo nadchodzące akta oznaczone (adnumerowane) być winny tylko liczbą protokółową piérwszego aktu.

Relacye, pisma lub rozrządzenia spowodowane nie za aktem już zaprotokołowanym, n. p. peryodyczne doniesienia urzędu powiatowego (stolicowo-sędziowskiego), rozporządzenia w przedmiocie ustnych wniesień stron, nie będących zaprotokółowanemi; rozrządzenia w skutek własnych spostrzeżeń urzędu (przypomnienia urzędowe) wciągnione być mają do protokółu podawczego i uważane jako własny akt czynności, do protokółu nadchodzący, celem konceptu, urzędowego przepisania, sprawozdania lub zarządzenia.

Dzienniki ustaw i rozporządzeń, gazety urzędowe i t. p. nie należą do protokółu podawczego.

§. 67.

Nadesłane akta czynności otworzone być mają przez przełożonego urzędu przy politycznyah urzędach powiatowych i stolicowych bez wyjątku, przy mieszanych urzędach zaś z wyjątkiem podań, już zewnątrz do urzędu powiatowego (urzędu stolicowo-sędziowskiego) jako sądu stylizowanych lub wyraźnie oznaczonych słowami: „w prawach sądowych" tudzież wniesień pieniężnych lub depozytowych, do sądu wystósowanych, jako depozyta kasowemu postępowaniu ulegających.

Przełożony urzędu obowiązanym jest, ażeby stronom nie urosła szkoda przez zwłokę wedle przepisów sądowych, przeglądnąć spiesznie wszystkie wniesienia, oddzielić znajdujące się między niemi akta sądowe, i takowe bezzwłocznie oddać do przepisowego urzędowania urzędnikowi, do prowadzenia protokółu podawczego

protokolles bestimmten Beamten zur vorschriftmäßigen Amtshandlung (Patent vom 3 Mai 1853) zu übergeben.

Die auf das Amt im Allgemeinen oder auf die politische Geschäftsführung bezüglichen Einlaufstücke werden vom Amtsvorsteher nach sorgfältiger Durchlesung halbbrüchig zusammengelegt, und auf der Außenseite mit der Bezeichnung des Tages und Monates, in dringenden Fällen auch der Stunde des Empfanges versehen (präsentirt) und wenn sie nicht für das geheime Protokoll (§. 75) zurückzubehalten sind, dem zur Führung des Einreichungsprotokolles bestimmten Beamten übergeben.

§. 68.

Auf den mit Geld, Werthspapieren, Preziosen, Geldeswerth oder wichtigen Urkunden beschwerten Eingaben, ist der damit eingelangte Werthgegenstand beim Präsentatum besonders zu bezeichnen, und dem Steueramte zur Verwahrung zu übergeben. Hat der Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) ohne schriftliche Eingabe Geld oder Werthssachen zu übernehmen, so wird darüber ein die wesentlichen Umstände (Betrag, Veranlassung oder Zweck des Erlages) enthaltendes kurzes Protokoll aufgenommen, und dasselbe wie eine geldbeschwerte Eingabe behandelt. Kommen andere Beamte durch eine vom Amtsvorstande entfernt vorgenommene Amtshandlung in die Lage, Gelder oder Geldeswerth für das Bezirksamt (Stuhlrichteramt) in Empfang zu nehmen, so haben sie dieselben sammt dem darüber sogleich aufgenommenen Protokolle unverzüglich dem Amtsvorsteher zur ordnungsmäßigen Präsentirung und Deponirungsveranlassung zu übergeben.

In beiden Fällen haben die Amtsvorsteher und beziehungsweise die anderen Beamten der das Geld übergebenden Partei sogleich eine Empfangsbestätigung auszuhändigen.

Uibrigens ist bei der Uibergabe politischer Depositen nach der Vorschrift vom 12. Dezember 1853 zu verfahren.

§. 69.

Die an das Protokoll gelangenden präsentirten Geschäftsstücke werden daselbst nach der Zeitfolge eingetragen, und mit der entspechenden Protokollszahl bezeichnet (protokollirt).

Die Zahl der Beilagen wird auf dem Geschäftsstücke bei der Protokollsnummer ersichtlich gemacht, und der etwaige Abgang einer oder der anderen Beilage genau angeführt.

Bei der Protokollirung ist darauf zu achten, daß die Schlagworte des Geschäftsstückes, z. B. die eigenen Namen der Personen, von denen es handelt, oder das den Gegenstand am besten bezeichnende Wort in der vierten Rubrik des Protokolles besonders herausgehoben werden.

Der mit der Führung des Geschäftsprotokolles beauftragte Beamte hat die Eingaben in Betreff des Stempels zu untersuchen, und bei entdeckten Stempelgebrechen sich nach den dießfalls bestehenden Vorschriften zu benehmen, insbesondere das wahrge-

wyznaczonemu (patent z d. 3 Maja 1853 r.).

Wniesienia dotyczące się urzędu w powszechności lub politycznego zawiadowania czynnościami, będą przez przełożonego urzędu po staranném przeczytaniu w pół złożone, i na stronie zewnętrznéj wyrażeniem dnia i miesiąca, w nagłych przypadkach także i godziny odbioru oznaczone (prezentowane), a jeżeli nie mają być zatrzymane dla protokułu tajnego (§. 75), urzędnikowi oddane, przeznaczonemu do prowadzenia protokółu podawczego.

§. 68.

Na podaniach, mieszczących w sobie pieniądze, papiery, wartości, kosztowności, wartość pieniężną lub dokumenta ważne, przedmiot wartości z niemi nadesłany, przy *praezentatum* osobno ma być wykreślony i urzędowi poborowemu do schowania oddany. Jeżeli przełożony powiatu (sędzia stolicowy) przyjąć ma pieniądze lub rzeczy wartości bez podania na piśmie, wówczas spisanym będzie w tym przedmiocie krótki protokół, istotne okoliczności rzeczy (kwotę, powód lub cel złożenia) zawierający, który uważać należy jak podanie pieniędzmi opatrzone. Jeżeli w skutek czynności przedsięwziętéj w oddaleniu od przełożonego urzędu, inni urzędnicy znajdą się w położeniu, odebrać pieniądze lub wartość pieniędzy dla urzędu powiatowego (urzędu stolicowo-sędziowskiego) wówczas obowiązani są oddać je bezzwłocznie wraz z protokółem, w tym przedmiocie natychmiast spisanym, przełożonemu urzędu celem należytéj prezentacyi i złożenia do depozytu.

Tak w jednym jak drugim razie przełożeni urzędu, a względnie inni urzędnicy winni są wydać stronie, pieniądze składającéj, natychmiast potwierdzenie odbioru.

Zresztą przy złożeniu depozytów politycznych postępować należy wedle przepisu z dnia 12 Grudnia 1853 r.

§. 69.

Akta prezentowane do protokółu nadesłane, będą tamże wedle następności czasu wciągnione i odpowiednią liczbą protokółową oznaczone (zaprotokółowane).

Liczba alegatów uwidoczniona zostanie na akcie przy numerze protokółowym, i dokładnie wymienionym będzie brak, jakiby zachodził w tym lub owym załączeniu.

Przy protokółowaniu na to zważać należy, ażeby w czwartéj rubryce protokółu szczególniéj uwidocznione zostały wyrazy wrzędne aktu, n. p. nazwiska własne osób, o których rzecz idzie, lub wyraz przedmiot najstósowniéj określający.

Urzędnik, mający sobie poruczoném prowadzenie protokółu, obowiązanym jest zwrócić uwagę na stępel podania, a w razie spostrzeżenia wad stęplowych zastósować się do przepisów w téj mierze istniejących, w szczególności wykreślić wadę

nommene Gebrechen auf der Eingabe selbst anzumerken, und wenn der Fall einer Anzeige eintritt, den vorgeschriebenen Befund aufzunehmen, und weiter nach dem Gesetze vorzugehen.

§. 70.

Das Einreichungsprotokoll ist während der Amtsstunden offen zu halten und nicht eher zu schließen, bis nicht alle eingelangten Stücke gehörig eingetragen sind.

An den Tagen, an welchen nichts eingereicht wurde, ist dieses ausdrücklich zu bemerken.

§. 71.

Wünscht eine Partei über die Einreichung ihrer Eingabe einen Beweis zu bekommen, so ist ihr die geschehene Protokollirung auf einer Rubrik ihrer Eingabe oder auf einem vom Führer des Einreichungsprotokolles unterzeichneten, die Protokollszahl, den Tag der Uiberreichung und den Gegenstand der Eingabe enthaltenden Oktavblatte zu bestätigen.

Uibrigens darf den Parteien beim Einreichungsprotokolle nur darüber Auskunft gegeben werden, ob und wann eine Eingabe überreicht, und mit welcher Protokollsnummer sie bezeichnet worden ist.

§. 72.

Nach geschehener Protokollirung werden die Geschäftsstücke dem, entweder schon im Voraus oder von Fall zu Fall bezeichneten Beamten zur Bearbeitung übergeben, oder dem Amtsvorstande zur Verfügung oder eigenen Bearbeitung zurückgestellt.

Der Beamte, dem das Stück zur Bearbeitung übergeben wird, ist im Geschäftsprotokolle anzumerken.

§. 73.

Der Amtsvorsteher hat sich täglich die Uiberzeugung zu verschaffen, daß alle eingelangten Geschäftsstücke gehörig protokollirt wurden, und hierauf dem Protokollsbogen am Schlusse sein „Gesehen“ beizusetzen.

§. 74.

Sobald ein Geschäftsstück erlediget ist, werden die betreffenden Rubriken 5, 6, 7 und 8 des Geschäftsprotokolles aus den, mit dem „Expediatur“ des Vorstehers versehenen Konzepten ausgefüllt (§. 103) und bei der Hinterlegung der Akten in die Registratur, die Registratursbezeichnung (§. 124) in die letzte Rubrik des Protokolles eingetragen.

§. 75.

Uiber jene Geschäftsstücke, welche ihrem Inhalte nach nicht geeignet sind, zur Kenntniß aller Beamten des Bezirks- (Stuhlrichter-) Amtes zu gelangen, und deßwegen, oder in Folge höheren Auftrages einer reservirten Verhandlung oder Erledigung vorbehalten werden müssen, hat der Amtsvorsteher ein eigenes Protokoll (geheimes oder Prä-

spostrzeżoną na samémże podaniu, a gdzie zachodzi przypadek doniesieniu ulegający, zrobić przepisany wywód rzeczy i zarządzić wedle ustawy.

§. 70.

Protokół podawczy otwartym być ma w ciągu godzin urzędowych, i nie będzie piérwéj zamkniętym, dopóki nie będą należycie wciągnione wszystkie akta nadeszłe.

Jeżeli zajdą dni, w których żadne podanie nie nadeszło, wówczas to wyraźnie wymienić należy.

§. 71.

Jeżeli strona życzy sobie mieć dowód w ręku co do rzeczywistego wniesienia podania, potwierdzić jéj należy nastąpione zaprotokołowanie na rubrum jéj podania lub téż na półćwiartce papiéru, zawierającéj liczbę protokolarną, dzień i przedmiot podania, przy podpisie urzędnika, protokół podawczy prowadzącego.

Zresztą zaś stronom tylko o tyle w protokóle podawczym wiadomość udzieloną być może, czy i kiedy podanie zostało wniesioném, i jaką liczbą protokolarną jest oznaczoném.

§. 72.

Po uskutecznioném zaprotokołowaniu oddane zostaną akta do wypracowania urzędnikowi, albo już naprzód ku temu przeznaczonemu, albo od przypadku do przypadku, lub téż zwrócone zostaną przełożonemu urzędu do rozrządzenia niemi lub własnego wypracowania.

Urzędnik, któremu akt do wypracowania oddanym jest, w protokóle namienionym być ma.

§. 73.

Przełożony urzędu codzień przekonywać się ma, iż wszystkie wniesione akta należycie zaprotokołowane zostały, poczém w końcu arkusza protokółu swoje „vidi" załączyć winien.

§. 74.

Skoro akt jaki załatwionym jest, zapełnione zostaną dotyczące rubryki protokółu 5, 6, 7 i 8 z konceptów, wyrazem „expediatur" przełożonego zaopatrzonych (§. 103), a przy złożeniu aktów do rejestratury, zaciągnioném być ma naznaczenie rejestratury (§. 124) do ostatniéj rubryki protokółu.

§. 75.

Co się tyczy aktów, wedle treści swéj nie stósownych do wiadomości wszystkich urzędników urzędu powiatowego (stolicowo-sędziowskiego), a dla tego więc, lub w skutku wyższego zlecenia zastrzeżonych do tajnego z niemi postępowania lub załatwienia, prowadzić winien przełożony urzędu własny protokół (protokół

sidialprotokoll) nach dem Formulare des allgemeinen Protokolles (§. 65) zu führen, und dasselbe, sowie die erledigten dießfälligen Akten, in seinem Amtszimmer unter Verschluß aufzubewahren.

Zweiter Abschnitt.

Von der Geschäftsbehandlung überhaupt, und von der Zutheilung und Bearbeitung der Geschäftsstücke.

§. 76.

Die Art und der Umfang der Amtswirksamkett der Bezirks- und Stuhlrichterämter ist durch die Allerhöchsten Bestimmungen vom 14. September 1852 (beziehungsweise vom 10. Jänner 1853) und durch die, über die Verhandlung und Entscheidung einzelner Geschäftsgegenstände bestehenden besonderen Vorschriften normirt.

§. 77.

Bei der Behandlung der Geschäfte, die den Wirkungskreis der politischen Verwaltung der Bezirks- und Stuhlrichterämter bilden, ist im Allgemeinen der Grundsatz festzuhalten, daß sie, in soferne sie nicht nach den Allerhöchsten Bestimmungen vom 14. September 1852 und vom 10. Jänner 1853 eine eigentliche Entscheidung in erster Instanz mit Vorbehalt einer höheren Berufung erheischen, so viel möglich im kurzen und mündlichen Wege zu behandeln und abzuthun sind.

Dahin gehören insbesondere polizeiliche Verfügungen, Informazionen, Belehrungen, Mahnungen, vorläufige Verhandlungen sowohl mit einzelnen Parteien, als mit Seelsorgern, Gemeindevorstehern, Schullehrern, mit dem ärztlichen und technischen Personale, mit der Gensd'armerie u. s. w., in soweit nicht eine schriftliche Korrespondenz wesentlich nothwendig oder ausdrücklich angeordnet ist.

§. 78.

Die Amtsvorsteher und die von ihnen mit der Besorgung eines Geschäftes betrauten Beamten sind daher angewiesen, zur kurzen mündlichen Verhandlung vorkommender Gesuche, Anzeigen, Beschwerden u. s. w. die Gemeindevorsteher, die Parteien und andere betheiligte Personen vorzuladen, oder deren Anwesenheit im Amtssitze zu benützen, und bei Dienstreisen keine Gelegenheit außer Acht zu lassen, um die geeigneten Verfügungen, Vorkehrungen und Erhebungen auf die einfachste und mindest kostspielige Weise ohne viele Schreibereien zu veranlassen.

Die untergeordneten Beamten haben in zweifelhaften Fällen solcher Amtshandlungen bei dem Amtsvorsteher die Weisung einzuholen, und über jede ihrer Verfügungen dem Vorsteher mündlich Bericht zu erstatten.

§. 79.

Persönlich beim Amte erscheinende Parteien sind in der Regel nicht zur schriftlichen Anbringung ihrer Anliegen zu verhalten. Solche Angelegenheiten sind wo möglich sogleich mündlich abzuthun.

tajny czyli prezydyalny) wedle formularza protokółu powszechnego (§. 65), i zachować takowy, wraz z załatwionemi aktami dotyczącemi, w swojéj izbie urzędowéj pod zamknięciem.

Oddział drugi.

O sprawowaniu czynności w ogóle, tudzież o przydzielaniu i wypracowaniu aktów.

§. 76.

Sposób i objętość działalności urzędów powiatowych i stolicowo-sędziowskich znajdują unormowanie swe w Najwyższych Postanowieniach z dnia 14 Września 1852 r. (względnie z dnia 10 Stycznia 1853) równie jak w osobnych przepisach, wydanych co do rozprawy i rozstrzygnienia pojedynczych przedmiotów czynności urzędowéj.

§. 77.

Przy sprawowaniu czynności, stanowiących zakres działania politycznéj administracyi urzędów powiatowych i stolicowo-sędziowskich, w powszechności za prawidło uważać należy, iż takowe, o ile one nie wymagają wedle Najwyższych Postanowień z dnia 14 Września 1852 i z dnia 10 Stycznia 1853 r. właściwego rozstrzygnienia w pierwszéj instancyi z zastrzeżeniem wyższego powołania, sprawowane i załatwiane być mają ile możności na drodze krótkiéj i ustnéj.

Tu należą w szczególności policyjne rozporządzenia, informacye, oświetlenia rzeczy, napomnienia, uprzednie rozprawy tak z stronami pojedynczemi, jak z duchownymi, przełożonymi gmin, nauczycielami szkół, z personale lekarskiém i techniczném, z żandarmeryą i t. p. o ile piśmienna korespondencya nie jest istotnie potrzebną lub wyraźnie zarządzoną.

§. 78.

Przełożeni urzędu równie jak urzędnicy do sprawowania czynności powołani, otrzymują przeto polecenie niniejszém, ażeby celem krótkiéj słownéj rozprawy próśb zachodzących, doniesień, zażaleń i t. p. zapozywali przełożonych gminnych, strony i inne osoby interesowane, lub korzystali z ich obecności w siedlisku urzędu, a w podróżach służbowych, żadnéj sposobności nie zaniedbywali poczynić stósowne rozporządzenia, środki zaradźcze i dochodzenia sposobem jak najwięcéj pojedynczym i najmniéj kosztownym, unikając rozwlekłéj pisaniny.

Podwładni urzędnicy zasiągnąć winni w razach wątpliwych co do takowych czynności urzędowych zlecenia przełożonego urzędu, i z każdego zarządzenia swego zdać ustnie sprawozdanie przełożonemu.

§. 79.

Strony osobiście w urzędzie stawające, w powszechności nie będą zniewalane do piśmiennego przedstawienia żądań swoich. Takowe sprawy o ile możności natychmiast ustnie załatwione być winny.

Kann ein mündliches Anbringen wegen Wichtigkeit der Sache, oder wegen der hiernach zu treffenden Verfügung nicht im kurzen Wege mündlich abgethan werden, so ist hierüber ein Protokoll vom Amtsvorsteher oder einem durch ihn bezeichneten Beamten aufzunehmen, und im letzteren Falle mit dem „Gesehen" des Vorstehers vor oder bei der Präsentirung (§. 67) zu versehen.

§. 80.

Wenn über eine schriftliche Eingabe oder ein mündliches Anbringen eine weitere Verhandlung mit Zuziehung von Parteien, Zeugen, Sachverständigen u. dgl. zu pflegen ist, muß die Einleitung dazu mit Rücksicht auf die thunlichste Beförderung und Vereinfachung des Geschäftes getroffen, die Zeit der Verhandlung in einer Weise, daß die Theilnehmer rechtzeitig und gehörig vorbereitet erscheinen können, bestimmt, und bei der Vorladung, wenn es die Amtshandlung nicht gefährdet, auch der Zweck derselben, die Folge des Ausbleibens und die allenfalls mitzubringenden Behelfe und Auskünfte bezeichnet werden. Da in der Regel bei politischen Verhandlungen im Namen der Parteien gehörig Bevollmächtigte erscheinen dürfen, so ist, wo das persönliche Erscheinen erforderlich ist, dieß in der Vorladung besonders ersichtlich zu machen.

§. 81.

Der die Verhandlung leitende Beamte hat sich im Vorhinein mit dem Stande der Angelegenheit und mit den darauf bezüglichen Vorschriften vertraut zu machen, beim Beginnen der Verhandlung von der Persönlichkeit und beziehungsweise der Bevollmächtigung der Erschienenen zu überzeugen, den Versammelten den Verhandlungsgegenstand kurz und deutlich, und wenn es sich um mehrere Punkte handelt, mit gehöriger Trennung derselben darzulegen, und bei der weiteren Erörterung immer das Wesentliche der Sache, mit Hintanhaltung jeder Abschweifung und Weitläufigkeit, im Auge zu behalten.

§. 82.

Das Verhandlungsprotokoll ist unter Beachtung der Stempelvorschriften klar und bündig abzufassen, und hat mit Hinweglassung Alles nicht zur Sache gehörigen, ein getreues Bild des Ganges und Ergebnisses der Verhandlung zu liefern.

Wesentliche Äußerungen von Parteien und Zeugen, und Befunde Sachverständiger sind thunlich mit deren eigenen Ausdrücken aufzunehmen.

Im Eingange ist Zeit, Ort und Gegenstand der Verhandlung, und wenn schon früher darauf bezügliche Verhandlungen vorliegen, in Kürze der dermalige Stand der Sache anzuführen; am Schlusse ist in der Regel das Resultat der Verhandlung zusammen zu fassen, und das Protokoll nach geschehener Vorlesung und allfälliger Richtigstellung oder Ergänzung von den Parteien, Zeugen oder Sachverständigen, und dann von den theilnehmenden Amtspersonen zu unterschreiben.

Jeżeli ustne wniesienie dla ważności rzeczy, lub dla zarządzenia stósownie poczynić się mającego nie może być odbyte ustnie w krótkiéj drodze, wówczas w tym przedmiocie spisany będzie protokół przez przełożonego urzędu lub urzędnika przezeń oznaczonego, i opatrzonym być ma w ostatnim razie oznaczeniem „vidi" przełożonego przed lub przy prezentacyi (§. 67).

§. 80.

Jeżeli na wniesienie piśmienne lub ustne znajduje miejsce dalsza rozprawa z przybraniem stron, świadków, znawców w rzeczy biegłych i t. p., musi takowa zarządzaną być z jak największém przyspieszeniem i upojedyńczeniem sprawy, czas do rozprawy w ten sposób naznaczonym być ma, ażeby udział w rzeczy mający wcześnie i należycie przygotowani stawać mogli, przy zapozwaniu zaś, jeżeli to nie stoi w drodze czynności urzędowéj, powinien także i zamiar tegoż być wyrażonym, niemniéj skutek niestawiennictwa, a wedle okoliczności także i akta pomocnicze i wiadomości, jakie mają być udzielone. Ponieważ w powszechności przy rozprawach politycznych stawać mogą w imieniu stron także pełnomocnicy, wówczas gdzie potrzeba wymaga osobistego stawienia się, ma to osobno być uwidocznioném w zapozwaniu.

§. 81.

Urzędnik kierujący rozprawą powinien wprzód dokładnie obznajmić się ze stanem sprawy i przepisami do tego odnoszącemi się, przy rozpoczęciu rozprawy sprawić sobie przekonanie co do osobistości, a względnie, co do pełnomocnictwa stawających, przedłożyć zgromadzonym krótko i wyraźnie przedmiot rozprawy, a jeżeli idzie o więcéj punktów z należytém onychże oddzieleniem, przy dalszém zaś roztrząśnieniu rzeczy, mieć zawsze na uwadze, co jest w niéj istotném, unikając starannie wszelkiego zboczenia i rozwlekłości.

§. 82.

Protokół rozprawy powinien z przestrzeganiem przepisów stęplowych jasno i węzłowato być ułożony, i z opuszczeniem wszystkiego, co do rzeczy nie należy, przedstawiać wierny obraz toku i wynikłości rozprawy.

Istotne objawienia stron i świadków, tudzież wywody znawców rzeczy, o ile możności z zachowaniem własnych ich wyrazów mają być spisanemi.

Na wstępie wymienić należy czas, miejsce i przedmiot rozprawy, a jeżeli zachodzą już rozprawy dawniejsze do rozprawy w ciągu będącéj się odnoszące, należy w krótkości wyszczególnić stan rzeczy teraźniejszéj, w końcu powinien w powszechności rezultat rozprawy być zebrany, a protokół po przeczytaniu i sprostowaniu, jeżeli tego potrzeba, lub uzupełnieniu, przez strony, świadków lub w rzeczy biegłych, nareszcie i przez osoby urzędowe, przy tém działające, być podpisany.

Wird eine Unterschrift verweigert, so ist dieß unter Anführung der Ursache besonders ersichtlich zu machen.

§. 83.

Wird in einer bei dem Bezirks- (Stuhlrichter-) Amte als politischen Behörde anhängigen, daher nicht gerichtlichen Parteisache der Gegenstand des Anspruches oder der Beschwerde durch das Einverständniß der Parteien behoben, so ist diese durch das Bezirks- oder Stuhlrichter-Amt im Wege des Vergleiches geschehene Erledigung durch das Verhandlungsprotokoll, unter Beachtung der Stempelvorschriften, zu bestätigen. Von diesen Protokollen sind auf Verlangen den Parteien Abschriften zu geben.

§. 84.

Kommissionelle Dienstreisen außer dem Amtsorte sind bloß im Falle wirklicher Nothwendigkeit und mit thunlichster Zeit- und Kostenersparniß zu veranlassen, und vom Vorsteher selbst nur dann vorzunehmen, wenn das zu besorgende Geschäft seine persönliche Intervenirung erheischt.

Der Amtsvorsteher hat in schwierigen Fällen dem auf Kommission entsendeten Beamten eine angemessene Weisung, nach der er sich zu benehmen hat, mitzugeben.

Der Kommissionsleiter hat das übertragene Geschäft umsichtig, eifrig und so schnell als möglich abzuthun, und über das Ergebniß dem Amtsvorsteher, unter Übergabe des Kommissions- oder Verhandlungsprotokolles, und zwar in der Regel mündlich Bericht abzulegen.

Werden dem auf einer auswärtigen Kommission befindlichen Beamten andere mit dem Zwecke seiner Sendung nicht in Verbindung stehende ämtliche Anliegen vorgebracht, so hat er dieselben, so weit es ohne Hintansetzung seiner eigentlichen kommissionellen Aufgabe möglich ist, in Verhandlung zu nehmen, und nach Maßgabe seiner ämtlichen Befugnisse und der Natur des Gegenstandes abzuthun, oder die weitere Verhandlung einzuleiten. Der untergeordnete Beamte hat von allen derartigen Vorkommnissen und Verfügungen bei seiner Rückkunft den Amtsvorsteher in Kenntniß zu setzen, und demselben die etwa aufgenommenen Verhandlungsprotokolle zu übergeben.

§. 85.

Zur Förderung des Geschäftsganges und um der Bevölkerung Zeit und Kosten zu ersparen, sind für die politischen Verwaltungsgeschäfte, insbesondere zum Behufe der Parteiverhandlungen, jede Woche regelmäßig Amtstage im Bezirksorte festzusetzen und bekannt zu machen, und so weit es thunlich ist, mit den durch das Allerhöchste Patent vom 3. Mai 1853 vorgeschriebenen Gerichtstagen mit Markttagen und dergleichen vorausbestimmten Zeiten des Zusammenflusses der Menge zu verbinden.

Demgemäß ist auch das Erscheinen der Gemeindevorsteher, so weit es zur Abthunung politischer Geschäfte erforderlich ist, auf eine angemessene, ihre Lebensverhältnisse

Jeżeli kto podpisu odmawia, ma to osobno być wyszczególnioném z przytoczeniem powodu.

§. 83.

Jeżeli w sprawie strony, wyniesionéj przed urząd powiatowy (stolicowo-sędziowski) jako władzę polityczną, przeto w sprawie nie sądowéj, przedmiot praworoszczenia lub zażalenia za porozumieniem stron zostanie załatwionym, wówczas załatwienie to, w drodze ugody uskutecznione, potwierdzone być winno przez urząd powiatowy lub stolicowo-sędziowski przez spisanie protokólu rozprawy, przy zachowaniu przepisów stęplowych. Z tych protokółów mogą być na żądanie odpisy stronom wydane.

§. 84.

Komisyonalne podróże służbowe zewnątrz miejsca urzędu spowodowane być winny tylko w razie rzeczywistéj potrzeby i z jak największą spiesznością i kosztów oszczędnością, a przez samego przełożonego wtedy tylko mają być przedsiębrane, gdy interes załatwić się mający wymaga osobistéj jego interwencyi.

Przełożony urzędu obowiązany jest w przypadkach zawilszych lub trudniejszych, udzielić urzędnikowi na komisyę wysłanemu, stósowne skazówki, wedle których tenże postępować ma.

Kierujący komisyą załatwiać ma czynność sobie poruczoną z oględnością, gorliwością i jak największą spiesznością, następnie z wynikłości złożyć przełożonemu urzędu relacyę, a to w powszechności ustnie, przy wręczeniu protokólu komisyjnego lub protokólu rozprawy.

Jeżeli urzędnikowi na komisyę zewnętrzną wysłanemu, przedstawione będą inne sprawy urzędowe, niemające związku z celem wysłannictwa jego, mają one, o ile to się stać może bez upośledzenia właściwego zadania jego komisyonalnego, wzięte być pod rozprawę, i w miarę urzędowych jego praw i wedle natury przedmiotu albo być załatwione, lub do dalszéj rozprawy oddane. Urzędnik podrzędny winien o wszystkich takowych zdarzeniach i rozporządzeniach przy powrocie swoim zawiadomić przełożonego urzędu, i przedłożyć mu protokóły rozprawy, jeżeli takowe spisane były.

§. 85.

Dla poparcia toku czynności i w celu oszczędzenia ludności czasu i kosztów, ustanowione i ogłoszone być winny dla politycznych spraw administracyjnych, mianowicie w celu rozpraw ze stronami, każdego tygodnia regularne dni urzędowe w miejscu urzędowém powiatu, a o ile możności połączone z dniami sądowemi, Najwyższym Patentem z dnia 3 Maja 1853 przepisanemi, z dniami targowemi i tym podobnemi naprzód oznaczonemi czasami napływu ludności.

Temu odpowiednio zarządzić należy także stawiennictwo przełożonych gminnych, o ile to potrzebném jest do załatwienia spraw politycznych, w sposób stó-

berücksichtigende Weise zu veranlassen, und zur Entgegennahme ihrer Anzeigen und Anfragen, zur Einholung von Auskünften, zur Ertheilung von Aufträgen, zur Mittheilung und Erläuterung von Gesetzen und Anordnungen zu benützen.

§. 86.

In ausgedehnteren Bezirken, und um der Bevölkerung vom Amtsorte entlegener Gegenden des Bezirkes die Abthuung ihrer ämtlichen Angelegenheiten zu erleichtern, ist für die regelmäßige Abhaltung von Amtstagen außer dem Amtssitze in geeigneten Zeiträumen Sorge zu tragen.

Der hierzu ausgesendete Beamte hat von den Bewohnern der zu einem Amtstage berufenen Gemeinden, innerhalb der festgesetzten Stunden, die an das Bezirks- (Stuhlrichter-) Amt gerichteten Eingaben — mit Ausnahme der schriftlichen Eingaben in gerichtlichen Angelegenheiten — zu übernehmen, ihre mündlich vorgebrachten Anliegen in Verhandlung zu nehmen und nach Umständen abzuthun, auch über gerichtliche Angelegenheiten, wenn es zur Erleichterung der Parteien dient, Protokolle aufzunehmen, und alle sonstigen in der Gegend zu pflegenden Erhebungen und Kommissionen nach Thunlichkeit vorzunehmen.

§. 87.

Der Amtsvorsteher hat die eingelangten und protokollirten Geschäftsstücke unter das Amtspersonale zur Bearbeitung in der Art zu vertheilen, daß er einen Theil und zwar jene Stücke, welche seinen persönlichen Einfluß vorzugsweise erheischen, seine Verantwortlichkeit im höheren Grade in Anspruch nehmen, oder ihrer Natur nach besonders geheim zu halten sind, für sich vorbehalte, die anderen aber den übrigen Beamten gleichmäßig und mit Rücksicht auf ihre Kräfte und Fähigkeiten, auf die ihnen bereits anvertrauten Angelegenheiten und auf die zur Förderung des Geschäftsbetriebes dienliche Vereinigung zusammengehöriger oder gleichförmiger Geschäfte zuweise.

Der Amtsvorsteher wird nach Umständen bei der Zuweisung der Geschäftsstücke dem betheilten Beamten die geeigneten Andeutungen über die Behandlung des Geschäftes mitgeben, oder im Laufe der Behandlung dem sich bei vorkommenden Zweifeln an ihn wendenden Beamten die angemessene Belehrung und Weisung ertheilen.

§. 88.

Jeder Beamte ist verpflichtet, die ihm zugewiesenen Geschäftsstücke mit Fleiß und Gründlichkeit zu erledigen, beim Vorhandensein von Vorakten daraus eine genaue Sachkenntniß zu schöpfen, und bei der Bearbeitung die einschlagenden Gesetze und Verordnungen sich gegenwärtig zu halten.

Es ist strengstens darauf zu sehen, daß alle nicht zu rechtfertigenden Weitwendigkeiten und Umzüge, sowie jede entbehrliche Einvernehmung und Korrespondenz, vermieden werden.

Vom Amtsvorstande als dringend bezeichnete Geschäftsstücke sind vor anderen schleunig in Bearbeitung zu nehmen.

sowny, stósunki życia ich uwzględniający, którėj to sposobności zarazem użyć należy do przyjmowania od nich oznajmień i zapytań, do zasiągnienia wiadomości, do udzielenia poleceń, i do zakomunikowania i objaśnienia ustaw i rozporządzeń.

§. 86.

W powiatach rozciąglejszych, aby ułatwić ludności okolic powiatu, więcėj oddalonych od miejsca urzędu, odbywanie spraw urzędowych, téjże dotyczących, staranie mieć należy o regularne dni urzędowe zewnątrz siedliska urzędu w czasach odpowiednich.

Urzędnik ku temu wysłany, przyjmować ma od mieszkańców gmin, na dzień urzędowy powołanych, w ciągu godzin ustanowionych, podania wystósowane do urzędu powiatowego (stolicowo-sędziowskiego), z wyjątkiem podań piśmiennych w sprawach sądowych, brać pod rozprawę ich ustne przedstawienia i te wedle okoliczności załatwiać, a nawet w sprawach sądowych, o ile to służy dla ułatwienia stron, spisywać protokóły, i wedle możności przedsiębrać wszelkie inne dochodzenia i komisye, w okolicy odbytemi być mające.

§. 87.

Przełożony urzędu w ten sposób rozdzielić ma sprawy nadesłane i zaprotokółowane między personale urzędowe do wypracowania, ażeby część, a to te sprawy, które szczegolniéj wymagają osobistego wpływu jego, odpowiedzialność jego w wyższym stopniu za sobą pociągają, lub wedle natury swéj w osobliwéj tajemnicy zachowane być mają, dla siebie zatrzymał, inne zaś innym urzędnikom równomiernie i ze względem na siły ich i zdolności, na sprawy im już polecone, tudzież na połączenie czynności należących lub jednostajnych służących oraz do poparcia toku urzędowania przekazał.

Przełożony urzędu wedle okoliczności udzieli urzędnikowi w chwili przydzielenia mu spraw oraz skazówki stósowne co do traktowania rzeczy, albo w ciągu tegoż da mu objaśnienie i zlecenie w zachodzących wątpliwościach, w których się tenże do niego udaje.

§. 88.

Każdy urzędnik obowiązanym jest, załatwiać czynności mu przekazane z wszelką pilnością i gruntownością, czerpać z aktów przygotowawczych dokładną wiadomość rzeczy, a przy wypracowaniu mieć na uwadze ustawy i rozporządzenia, zastósowanie znajdujące.

Jak najściśléj na to baczyć należy, ażeby unikano wszelkiéj rozwlekłości usprawiedliwić się niedającéj, niemniéj też wszelkiego niepotrzebnego wysłuchiwania i korespondowania.

Sprawy które przełożony urzędu naznacza jako naglące, powinny przed innemi spiesznie być wypracowane.

Die von den höheren Behörden gegebenen Fristen müssen in besondere Vormerkung genommen und strenge eingehalten, und Rückstände überhaupt sorgfältig vermieden werden.

Bei wahrgenommenen Stempelgebrechen an einer Eingabe oder deren Beilagen, ist nach Vorschrift des Gesetzes vorzugehen.

§. 89.

Die Erledigungen der eingelangten Geschäftsstücke sind schriftlich und zwar, wenn sie über aufgenommene Protokolle und Eingaben, die beim Amte bleiben, ergehen, auf den Rücken derselben, sonst aber auf einem besonderen halben oder ganzen Bogen zu verfassen, der auf der linken Spalte die Zahl des Stückes und eine kurze Angabe des Gegenstandes, auf der rechten Spalte aber den Erledigungsentwurf zu enthalten hat.

Die ämtlichen Aufsätze sind in einfacher und anständiger Sprache, klar und bündig zu verfassen, die der Erledigung beizuschließenden Akten im Entwurfe ersichtlich zu machen, und überhaupt alle für das Expedit erforderlichen besonderen Weisungen und Bemerkungen im Konzepte beizufügen.

Den Erledigungsentwurf hat der Verfasser zu unterschreiben.

§. 90.

Die Korrespondenz der Bezirks- (Stuhlrichter-) Ämter besteht in Verordnungen (Bescheiden, Dekreten, Umlaufschreiben), in Noten oder Schreiben und in Berichten.

Bescheide und Dekrete werden an unterstehende Organe, Beamten oder Parteien erlassen, und zwar Bescheide dann, wenn die Eingabe (Exhibit) zugleich hinausgegeben, Dekrete aber, wenn die Eingabe im Amte zurückbehalten wird.

Ist der Gegenstand der Verordnung in einem weiteren Umkreise zur Kenntniß zu bringen, so sind die Dekrete in der Form der Umlaufschreiben (Kurrenden, Zirkularien) hinauszugeben.

Noten werden an koordinirte Ämter, Schreiben in Briefform ausgefertiget, an die Person ihrer Amtsvorsteher oder an andere dem Bezirksamte nicht dienstlich untergeordnete öffentliche Organe gerichtet.

An die dem Bezirksamte vorgesetzten Behörden oder deren Vorsteher werden Berichte erstattet.

§. 91.

Die Berichte haben, außer in ganz einfachen Fällen, eine kurze aktenmäßige Darstellung des Sachverhaltes unter Anschluß der Verhandlungsakten, und wenn eine höhere Verfügung oder Entscheidung gewärtiget wird, einen bestimmten begründeten Antrag zu enthalten.

§. 92.

Bei Entscheidungen des Bezirks- (Stuhlrichter-) Amtes sind in der Regel die Beweggründe und die angewendeten Gesetze anzuführen.

Wenn dagegen eine Berufung an die höhere Behörde zulässig ist, ist dieß mit Bezeichnung der Berufungsinstanz und der Frist, und mit dem Beifügen, daß der Rekurs

Termina, ze strony wyższych władz dane, szczególniéj muszą być zanotowane i ściśle dotrzymywane, a w ogólności wszelkie zaległości starannie unikane.

Jeżeli spostrzeżoną będzie niedostateczność stępla, czy to na podaniu, czy alegatach ich, nastąpić ma postępowanie stósowne do przepisu ustawy.

§. 89.

Załatwienia spraw nadesłanych na piśmie mają być ułożone, a to jeżeli dotyczą protokołów spisanych, tudzież podań w urzędzie zostających, na odwrotnéj stronie tychże, zresztą zaś na osobnym półarkuszu lub całym arkuszu, który po lewéj stronie przedziału zawierać będzie liczbę aktu i krótką treść przedmiotu, po prawéj zaś układ czyli koncept załatwienia.

Urzędowe koncepta ułożone być winny w stylu pojedynczym i przyzwoitym, jasno i węzłowato, akta jakie do załatwienia załączyć należy w koncepcie mają być wyszczególnione, i w ogólności wszelkie dla expedytury potrzebne szczególne polecenia i uwagi także wyrażone.

Koncept załatwienia podpisany być ma przez koncypującego.

§. 90.

Korespondencya urzędów powiatowych (stolicowo-sędziowskich) składa się z rozporządzeń (rezolucyj, dekretów, okólników), z not lub pism i z relacyj.

Rezolucye i dekreta wydawane będą do podwładnych organów, urzędników lub stron, a to rezolucye wtedy, jeżeli zarazem podanie (exhibit) będzie wydaném, dekreta zaś, jeżeli podanie w urzędzie zatrzymaném będzie.

Jeżeli przedmiot rozporządzenia w dalszym okręgu do wiadomości ma być podanym, wówczas dekreta w formie okólników (kurendów, cyrkularzów) wydane będą.

Noty wydawane będą do urzędów koordynowanych, pisma w formie listu wystósowane, do osoby ich przełożonych urzędowych lub do innych organów publicznych urzędowi powiatowemu służbowo nie podporządkowanych.

Do władz nadwładnych urzędowi powiatowemu, lub do ich przełożonych, relacye (sprawozdania) będą wystósowane.

§. 91.

Relacye zawierać będą, wyjąwszy przypadki zupełnie pojedyncze, krótkie przedstawienie stanu rzeczy, z aktów wyciągnione, przy załączeniu aktów rozprawy; a jeżeliby nastąpić miało wyższe rozporządzenie lub rozstrzygnienie, także wniosek należycie uzasadniony.

§. 92.

Przy rozstrzygnieniach urzędu powiatowego (stolicowo-sędziowskiego) wymienione być winny w powszechności powody i ustawy zastósowane.

Jeżeli przeciw rozstrzygnieniu takowemu miejsce ma powołanie do wyższéj władzy, wyrażoném to być ma w załatwieniu z oznaczeniem instancyi powołania

beim Bezirks- (Stuhlrichter-) Amte selbst einzubringen sei, in die Erledigung aufzunehmen. Wo nicht besondere Vorschriften kürzere Berufungsfristen vorschreiben, ist für die Einbringung des Rekurses gegen bezirks- (stuhlrichter-) ämtliche Erledigungen die Frist von 14 Tagen, vom Zustellungstage ausschließlich gerechnet, festzusetzen. Der Tag der Aufgabe auf die Post wird gleichfalls als Einbringungstag des Rekurses angesehen.

Der eingebrachte Rekurs ist mit den Verhandlungsakten und einem genauen Berichte an die höhere Behörde vorzulegen.

§. 93.

Verfügungen, welche im öffentlichen Interesse erlassen sind, werden auch während der offenen Rekursfrist vollzogen.

Eine einhaltende Wirkung kann dem Rekurse in solchen Fällen ausnahmsweise dann gewährt werden, wenn die Natur des Gegenstandes einen Aufschub zuläßt, und der Partei durch den sogleichen Vollzug ein unwiederbringlicher, und durch den etwa günstigen Erfolg des Rekurses nicht mehr gut zu machender Schade zugehen würde.

Verfügungen in Parteisachen, namentlich solche, wodurch Jemanden, ungeachtet der Einsprache einer anderen Partei, etwas zu- oder abgesprochen, oder ein Befugniß verliehen, oder ein Auftrag ertheilt wird, sind in der Regel, so lange die Rekursfrist offen, oder über den eingebrachten Rekurs nicht entschieden ist, nicht zu vollziehen; wo aber wegen dringender Gefahr am Verzuge der Ausspruch der politischen Behörde sogleich in Wirksamkeit gesetzt werden soll, ist dieß in der Erledigung ausdrücklich anzuführen.

§. 94.

Die von den untergeordneten Beamten verfaßten Erledigungsentwürfe sind sammt den bezüglichen Akten sogleich dem Amtsvorsteher zur Prüfung und Genehmigung zu übergeben.

Der Amtsvorsteher hat die Revision dieser Geschäftsstücke sogleich vorzunehmen, und dieselben entweder zur Abänderung zurückzustellen, oder wenn er damit einverstanden ist, mit seinen eigenen Verbesserungen, mit dem Expediatur und seiner Unterschrift zu versehen, und dann ebenso, wie die von ihm selbst bearbeiteten Geschäftsstücke, zur Ausfertigung und Aufbewahrung abzugeben.

Dritter Abschnitt.

Von der Mundirung, Ausfertigung und Zustellung der Erledigungen.

§. 95.

Die mit dem Expediatur versehenen Erledigungsentwürfe werden dem vom Bezirksvorsteher zur Leitung der Manipulazionsgeschäfte bestimmten Kanzlisten übergeben, der für die Reinschreibung, Ausfertigung, Zustellung, Austragung im Protokolle und Registrirung der Amtsstücke Sorge zu tragen hat.

i terminu, tudzież z tém nadmienieniem, iż rekurs wniesionym być ma przez sam urząd powiatowy (stolicowo-sędziowski). Gdzie osobne przepisy nie stanowią o krótszych terminach powołania, wyznaczonym być ma dla wniesienia rekursu przeciw załatwieniom urzędu powiatowego (stolicowo-sędziowskiego) termin dni 14 licząc od dnia doręczenia wyłącznie. Dzień podania na pocztę uważanym być ma także jako dzień wniesienia rekursu.

Rekurs założony, przeslanym być ma do władzy wyższéj wraz z aktami rozprawy i dokładném sprawozdaniem.

§. 93.

Rozporządzenia, wydane w interesie publicznym wykonane będą nawet w ciągu otwartego terminu rekursowego.

W przypadkach takowych rekurs wtedy tylko może mieć skutek wstrzymujący, jeżeli skład przedmiotu dozwala zwłoki, a strona doznaćby mogła przez wykonanie bezzwłoczne szkody niepowetowanéj, niedającéj się już wynagrodzić w razie pomyślnego skutku rekursu.

Rozporządzenia w sprawach stron, mianowicie takie, w skutek których jednéj stronie pomimo zarzutu drugiéj, coś jest przyznaném lub odmówioném, lub prawo nadaném, lub nakaz udzielonym, w powszechności nie mają być wykonane, jak długo termin rekursu jest otwarty, lub w przedmiocie wytoczonego rekursu rozstrzygnienie nie nastąpiło; gdzie zaś dla nagłości niebezpieczeństwa, ze zwłoki wynikającego, orzeczenie władzy polityczněj, natychmiast w wykonanie wejść ma, należy to wyraźnie namienić w załatwieniu.

§. 94.

Koncepta załatwienia, ułożone przez urzędników podwładnych, przedłożone być winny natychmiast przełożonemu urzędu do rozpoznania i potwierdzenia wraz z aktami dotyczącemi.

Przełożony urzędu zająć się ma bezzwłocznie rewizyą tych aktów, i albo zwrócić takowe do zmienienia, lub jeżeli się zgadza, dodać własne swe poprawki, dołożyć *expediatur* i podpis swój, i następnie oddać je podobnie jak akta przez siebie samego wypracowane, do wystósowania i zachowania.

Oddział trzeci.

O czystém przepisaniu, wystósowaniu i doręczeniu załatwień.

§. 95.

Koncepta załatwienia opatrzone wyrazem *expediatur*, oddane zostaną przez przełożonego powiatu kanceliście przeznaczonemu do kierunku czynnościami manipulacyjnemi, który staranie mieć winien o czyste przepisanie, wystósowanie, doręczenie, zaciągnienie do protokółu i zarejestrowanie aktów urzędowych.

§. 96.

Hat die Ausfertigung auf Stempel zu geschehen, so sind die dießfalls bestehenden Vorschriften zu beobachten.

Unterliegt die Ausfertigung einer Gebührenbemessung, so werden die Akten dem Steueramte zur Amtshandlung übergeben.

§. 97.

Zur Besorgung der Reinschrift sind die Konzepte unter das Kanzleipersonale angemessen zu vertheilen (§. 53), Erledigungen, die vom Amtsvorsteher als dringend bezeichnet werden, sind sogleich, die übrigen nach der Zeitfolge, in welcher sie an das Expedit abgegeben wurden, und bei gleichzeitiger Abgabe nach der Reihe der Geschäftszahlen, auszufertigen.

Ohne Auftrag des Amtsvorstehers darf sich das Kanzleipersonale keine Ausnahme von dieser Regel erlauben.

Rückstände sind sorgfältig zu vermeiden.

§. 98.

Die Ausfertigung muß rein, leserlich und richtig geschrieben (mundirt) werden, Abkürzungen, die nicht allgemein verständlich sind, haben zu unterbleiben.

Bei vorkommenden Zweifeln hat sich der Reinschreiber nicht selbst Änderungen zu erlauben, sondern die Weisung des Amtsvorstehers einzuholen.

Bei jeder Ausfertigung ist oben links die Zahl des erledigten Geschäftsstückes und am Schlusse die Formel „Vom k. k. Bezirks- (Stuhlrichter-) Amte zu . . . .“ beizusetzen.

§. 99.

Die Bezirks- (Stuhlrichter-) Ämter haben den vorgesetzten Landesbehörden das Prädikat „hochlöblich“ zu geben, andere Behörden und Ämter aber mit „löblich“ zu begrüßen.

Bei Schreiben wird den Personen, an die sie gerichtet sind, die Titulatur (Wohlgeboren, Hochwürden ꝛc.), welche ihnen nach der konvenzionellen Übung zukommt, gegeben.

Bei Erlässen an Parteien ist denselben die ihnen nach ihrer Geburt, gesellschaftlichen Stellung oder besonderen Anordnung gebührende Titulatur zu geben.

Der Ehrenworte „Herr“ und „Frau“ haben sich die Bezirksämter (Stuhlrichterämter) in allen Fällen zu bedienen, in welchen der Landessitte gemäß diese Ehrenworte auch im gewöhnlichen Verkehre üblich sind.

§. 100.

Erlässe, womit Gesuche und Eingaben von Parteien abgeschlagen, bewilliget, zur Verbesserung zurückgegeben, oder anderweitig verbeschieden werden (Bescheide, §. 90), können durch Indorsate ausgefertiget werden, welche die Bezeichnung der Behörde, des

§. 96.

Jeżeli wystósowanie na stęplu nastąpić ma, zachować należy przepisy, w téj mierze istniejące.

Jeżeli wystósowanie podlega wymierzeniu należytości, akta przesłane zostaną urzędowi poborowemu do czynności urzędowéj.

§. 97.

Koncepta stósownie rozdzielone być mają celem czystego przepisania między personale kancelaryjne (§. 53), załatwienia, oznaczone przez przełożonego urzędu jako naglące, natychmiast mają być wystósowane, inne wedle następności czasu, w którym do expedytury oddane zostały, przy równoczesném oddaniu zaś wedle porządku liczb protokólarnych.

Bez zlecenia przełożonego urzędu personale kancelaryjne nie może sobie pozwalać wyjątku od téj reguły.

Zaległości starannie unikać należy.

§. 98.

Wystósowanie musi być czysto, czytelnie i dokładnie napisane, skrócenia niezrozumiałe powszechnie, zaniechane być winny.

W razie zachodzących wątpliwości, na czysto przepisujący nie ma sobie sam pozwalać zmian, lecz musi zasięgnąć polecenia przełożonego urzędu.

Przy każdém wystósowaniu u góry ma po lewéj stronie zamieszczoną być liczba aktu załatwionego, a w końcu formułka: Od C. K. urzędu powiatowego (stolicowo-sędziowskiego) . . . . . "

§. 99.

Urzędy powiatowe (stolicowo-sędziowskie) tytułować winny, przełożone władze krajowe wyrazem: „prześwietny", inne władze i urzędy zaś wyrazem: „świetny".

Przy pismach, wystósowanych do osób, używana być ma tytulatura (Wielmożny, Przewielebny etc.), konwencyonalnie im przysłużająca.

Przy zarządzeniach, do stron wystósowanych udzielona im będzie tytulatura, przynależąca się im wedle ich urodzenia, towarzyskiego stanowiska lub osobnego zarządzenia.

Wyrazów honorowych „Pan" i „Pani" używać mają urzędy powiatowe (stolicowo-sędziowskie) we wszystkich przypadkach, w których stósownie do zwyczaju krajowego te wyrazy używane bywają także i w zwyczajnych stósunkach towarzyskich.

§. 100.

Rozrządzenia, mocą których prośby i podania stron mają być odrzucone, dozwolone, do poprawienia zwrócone, lub w inny sposób zrezolwowane (rezolucye, §. 90), mogą przez indorsaty być wydane, zawierające oznaczenie władzy, urzę-

ämtlichen Organes oder der Partei, an die sie gerichtet sind, nur im Konterte der Erledigung enthalten und auf der linken Seite des letzten Bogens oder des Umschlagbogens des halbbrüchig zusammengebogenen Stückes zu schreiben sind.

Andere auf besonderen Bogen zu mundirende Erlässe (Dekrete, Verordnungen, Noten, Schreiben) sind nach der ganzen Breite (in extenso), Berichte an vorgesetzte Behörden aber auf vierfach gebrochenem Bogen, mit Leerlassung der ersten linksseitigen Viertelspalte, zu schreiben.

IV. Formular.

Die Berichte sind mit einem Rubrum nach dem beiliegenden Formulare IV zu versehen, welches die Aufschrift, an wen sie gerichtet sind, die Bezeichnung des Bericht erstattenden Amtes und des Gegenstandes des Berichtes, dann, wenn ein höherer Auftrag zu Grunde liegt, die Geschäftszahl dieses Auftrages und endlich die Zahl der Beilagen oder den Namen des Verfassers zu enthalten hat.

§. 101.

Nach geschehener Mundirung ist die Übereinstimmung der Reinschrift mit dem Konzepte durch vergleichendes Ablesen (Kollazioniren) zu erproben und sodann die Reinschrift dem Amtsvorsteher zur Unterschrift vorzulegen. Ist der Amtsvorsteher verhindert oder abwesend, oder dessen Stelle unbesetzt, so hat der zur Stellvertretung berufene Beamte die Ausfertigung mit dem Beisatze „In Verhinderung" oder „In Abwesenheit" oder „In Ermanglung des Amtsvorstehers" zu unterschreiben.

Auf dem Konzepte ist kurz anzumerken, von wem es mundirt, kollazionirt und wann es expedirt worden ist.

§. 102.

Beglaubigungen von Unterschriften und Abschriften (Legalisirungen und Vidimirungen), welche vom Bezirksamte (Stuhlrichteramte) in gerichtlicher oder politischer Beziehung ausgehen, sind auch bei Ämtern, deren Vorsteher das Richteramt nicht zu versehen hat, vom Amtsvorstande, und in seiner Verhinderung oder Abwesenheit von dem die Gerichtsbarkeit besorgenden Adjunkten zu unterfertigen.

§. 103.

Der die Manipulazion leitende Beamte hat nach erfolgter Unterschrift dafür zu sorgen, daß die Aussertigungen und die denselben anzuschließenden Beilagen, Gelder oder Werthsachen u. s. w. versiegelt, nach Umständen mit einem Umschlage versehen (kouvertirt) und adressirt, sodann die Aufgabe der ausgefertigten Amtsstücke auf die Post oder deren sonstige Zustellung veranlaßt, die geschehene Expedizion im Geschäftsprotokolle (§. 74) gehörig angemerkt (ausgetragen) und die Konzepte sammt den zurückbleibenden Akten registrirt werden.

§. 104.

Abschriften von den im Amte befindlichen Amtsstücken oder wiederholte Ausfertigungen (Duplikate) ämtlicher Erledigungen, dürfen nur über Auftrag des Amtsvorstehers hinausgegeben werden.

dowego organu lub strony, do któréj są wystósowane, tylko w kontexcie załatwienia, a mające być pisane po lewéj stronie arkusza ostatniego lub arkusza okładkowego aktu w pół przegiętego.

Inne mające na osobnych arkuszach czysto być przepisane rozrządzenia (dekreta, rozporządzenia, noty, pisma) pisane będą wedle całéj rozciągłości (in extenso), relacye do władz przełożonych zaś, na arkuszach poczwórnie przegiętych, tak iż zostawiona będzie próżna piérwsza lewostronna przedziałka ćwierćarkuszowa.

Relacye opatrzone będą w rubrum wedle załączonego poniżéj formularza IV, które zawierać ma napis, do kogo relacye są wystósowane, oznaczenie urzędu relacyę składającego, tudzież przedmiotu relacyi, niemniéj, jeżeli wyższy nakaz powodem tego jest, liczbę protokólarną nakazu tego, nakoniec téż i liczbę załączeń i nazwisko relacyę zdającego.

Formularz IV.

§. 101.

Po czystém przepisaniu dochodzić należy zgodności odpisu czystego z konceptem przez porównawcze odczytanie (kollacyonowanie), poczém przedłożony będzie czysty odpis przełożonemu urzędu do podpisu. Jeżeli przełożony urzędu jest przeszkodzony lub nieobecny, lub téż miejsce jego nieobsadzone, wówczas urzędnik do zastąpienia jego powołany podpisać winien wystósowanie przy dołączeniu wyrażów „w przeszkodzeniu“ lub „w nieobecności“ lub „w braku przełożonego urzędu“.

Na koncepcie krótko wyrazić należy, przez kogo na czysto był przepisanym, kollacyonowanym i kiedy wyexpedyowanym.

§. 102.

Uwierzytelnienia podpisów i odpisów (legalizacye i widymacye), pochodzące od urzędu powiatowego (stolicowo-sędziowskiego) we względzie sądowym lub politycznym, także i w urzędach, których przełożony nie sprawuje urzędu sędziowskiego, podpisane być mają przez przełożonego urzędu, a w jego przeszkodzeniu lub nieobecności przez adjunkta sądownictwo piastującego.

§ 103.

Urzędnik manipulacyą kierujący po nastąpionym podpisie staranie mieć winien o to, ażeby wystósowania i należące do nich załączenia, pieniądze lub rzeczy wartości i t. d. były opieczętowane, wedle okoliczności okładką i adresą opatrzone, tudzież na pocztę oddane lub w inny sposób doręczone, równie ażeby expedycya w protokóle aktów (§. 74) należycie była zanotowaną (zaciągnioną), a koncepta wraz z aktami pozostającemi były zarejestrowane.

§. 104.

Odpisy aktów urzędowych, w urzędzie się znajdujących, lub powtórne wystósowania (duplikaty) załatwień urzędowych, wydane być mogą tylko za zleceniem przełożonego urzędu.

§. 105.

In Betreff der Uibernahme der Gelder oder Geldeswerthe von der Post und der Absendung derselben mit der Post, gelten die bestehenden Vorschriften mit der Führung des ensprechenden Uibernahms- und Aufgabs-Journales.

Bezüglich der Erfolglassung und Zustellung von politischen beim Steueramte aufbewahrten Depositen, ist nach der Vorschrift vom 12. Dezember 1853 vorzugehen.

§. 106.

Die Zustellungen im Amtsorte haben die Diener des Bezirksamtes pünktlich zu besorgen. Zu Zustellungen im Bezirke außer dem Amtsorte ist sich in der Regel der Post, oder bei geringeren Entfernungen, und wenn mit dem Zustellungsorte keine unmittelbare Postverbindung besteht, der Gemeindevorsteher zu bedienen. Um letzteres Zustellungsmittel, das bei dem häufigen ämtlichen Verkehre der Bezirksämter (Stuhlrichterämter) mit den Gemeinden um so geeigneter erscheint, zweckmäßig anwenden zu können, haben die Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) nach Thunlichkeit dahin zu wirken, daß von Seite der Gemeinden Ein oder mehrere Male in der Woche regelmäßige Botengänge eingeführt und hierzu verläßliche Personen, mit eigenen verschließbaren Ledertaschen ausgerüstet, als Gemeinde- oder Bezirksboten bestellt werden. Die Dienerschaft des Bezirks- (Stuhlrichter-) Amtes kann ausnahmsweise in besonders dringenden oder wichtigen Fällen, oder wenn sie ohnedieß wegen gerichtlicher Zustellungen oder Amtshandlungen ausgesendet wird, zu Zustellungen außer dem Amtsorte (Verordnung vom 3. Juli 1854, Nr. 169 des Reichs-Gesetzblattes*) verwendet werden, dabei ist aber sorgfältig darauf zu achten, daß so viele Zustellungen und Verrichtungen als möglich in Einem Gange abgethan werden. Zustellungen außerhalb des Bezirkes sind durch die Post, oder durch die darum zu ersuchenden auswärtigen Bezirksbehörden, in besonders dringenden Fällen aber durch die eigenen Amtsdiener zu besorgen.

§. 107.

Die durch die Post veranlaßten Zustellungen werden durch die vorgeschriebenen Postjournale ausgewiesen.

V. Formular.

Andere Zustellungen werden in, nach dem beiliegenden Formulare V geführte Verzeichnisse (Zustellungsbuch, Zustellungsbögen) eingetragen.

Es werden so viele solche Verzeichnisse angelegt, als Diener des Amtes oder Bezirks- und Gemeindeboten bei den Zustellungen verwendet werden, außerdem wird über die im Amte selbst unmittelbar an die Parteien erfolgenden Zustellungen ein eigenes Zustellungsbuch geführt.

*) Landes-Regierungsblatt für Galizien vom Jahre 1854, erste Abtheilung, XXXIV. Stück, Nr. 174, Seite 472.

§. 105.

Co się tyczy odebrania pieniędzy lub wartości pieniężnych z poczty, tudzież odesłania takowych pocztą, moc mają przepisy istniejące przy prowadzeniu odpowiedniego żurnalu co do odbioru i podania na pocztę.

Co się tyczy wydania i doręczenia politycznych depozytów w urzędzie poborowym zachowanych, postępować należy wedle przepisu z dnia 12 Grudnia 1853 r.

§. 106.

Doręczanie w miejscu urzędu punktualnie ma być załatwione przez służących urzędu powiatowego. Do doręczania w powiecie zewnątrz miejsca urzędu używać należy w powszechności poczty, lub przy mniejszych oddaleniach, i jeżeli z miejscem doręczenia nie istnieje bezpośrednie połączenie poczty, przełożonych gminnych. By tego ostatniego środka doręczania, ukazującego się zdolniejszym przy częstéj urzędowéj styczności urzędów powiatowych (urzędów stolicowo-sędziowskich) z gminami, stósownie użyć módz, przełożeni powiatowi (sędzia stolicowy) wedle możności ku temu działać winni, ażeby ze strony gmin zaprowadzone zostały raz lub kilka razy w tygodniu regularne wysélki, do którychby ustanowione były osoby zupełnie pewne, jako posłańcy gminni lub powiatowi, zaopatrzone torbami skórzanemi do zamknięcia właściwie przysposobionemi. Słudzy urzędu powiatowego (stolicowo-sędziowskiego) używani być mogą w przypadkach szczególniéj naglących lub ważnych, albo gdy już bez tego wysłanymi są z powodu sądowych doręczeń lub czynności urzędowych, do doręczania zewnątrz miejsca urzędowego (rozporządzenie z dnia 3 Lipca 1854 r., Nr. 169 Dziennika Praw Państwa *), przyczém jednak starannie na to zważać należy, ażeby jak najwięcéj doręczeń i sprawunków odbytemi być mogły za jednym chodem. Doręczenia zewnątrz powiatu sprawowane będą przez pocztę lub przez władze powiatowe zewnętrzne, o to upraszać się mające, w przypadkach zaś szczególniéj nagłych, przez własnych służących urzędowych.

§. 107.

Doręczenia przez pocztę spowodowane, wykazane będą przez przepisane dzienniki czyli żurnale pocztowe.

Inne doręczenia wciągane będą do wykazów wedle załączonego formularza V prowadzonych, (księgi doręczeń, arkusze doręczeń). Formularz V.

Takich wykazów sporządzić należy tyle, ile jest użytych do doręczania sług urzędu lub posłańców powiatowych i gminnych, nadto prowadzona będzie własna księga doręczeń co do doręczeń w samym urzędzie bezpośrednio uskutecznionych.

---

*) Dziennik Rządowy dla Galicyi z roku 1854, Oddział piérwszy, część XXXIV, N. 171, stron. 472.

Den mit der Zustellung betrauten Amtsdienern und Boten werden bei der Uibergabe der Zustellungsstücke die in den drei ersten Rubriken ausgefüllten Zustellungsbücher mitgegeben, und sie haben sich über die erfolgte Zustellung durch die von Seite der Empfänger geschehene Ausfüllung der zwei letzten Rubriken auszuweisen. Die Zustellungsverzeichnisse werden numerirt, und alle erfolgten Zustellungen dadurch beim Amte in Uibersicht erhalten, daß das Wort „Post“ oder die betreffende Nummer des Zustellungsbuches in einem nach dem beiliegenden Formulare VI angelegten und nach der fortlaufenden Reihe der Geschäftszahlen geführten Expedits-Elenche eingetragen wird.

VI. Formular.

§. 108.

Wenn mittelst der Gemeindevorsteher Zustellungen von Entscheidungen, die einer Berufung unterliegen, oder von anderen wichtigen Erledigungen und Aufträgen vollzogen werden, so haben sie dem Bezirksamte (Stuhlrichteramte) die Empfangsscheine richtig und zu gehöriger Zeit einzusenden. Das Bezirks (Stuhlrichter-) Amt hat jedoch in solchen Fällen dem Gemeindevorsteher ausdrücklich die Vorlage eines Empfangscheines aufzutragen.

§. 109.

Wenn das Bezirksamt (Stuhlrichteramt) von einem auswärtigen Amte oder Behörde um eine Zustellung im Bezirke ersucht wird, hat sich dasselbe der im §. 106 bezeichneten Zustellungsmittel zu bedienen, und dafür zu sorgen; daß, wenn es die ansuchende Behörde verlangt, die Empfangsscheine über die geschehene Zustellung ausgefertiget und jener Behörde übersendet werden.

§. 110.

Editte und andere eine öffentliche Verlautbarung erheischende Erlässe und Anordnungen des Bezirksamtes (Stuhlrichteramtes) sind, unbeschadet der sonstigen vorschriftmäßigen Kundmachung, vom Dienerpersonale auf der Amtstafel, und wo es sonst üblich ist oder befohlen wird, anzuschlagen, oder nach Umständen mittelst Ausrufens zu verkünden. Zu ähnlichen Verlautbarungen außer dem Amtsorte ist sich in der Regel der Gemeindevorsteher, und ausnahmsweise des ämtlichen Dienerpersonales zu bedienen.

§. 111.

Über einzelne Geschäftszweige, durch deren übersichtliche Zusammenstellung der Geschäftsgang vereinfacht und erleichtert wird, sind beim Bezirks- (Stuhlrichter-) Amte besondere Vormerkungen und Register zu führen.

Dazu gehören insbesondere die mit Namensregistern zu führenden Vormerkungen über ausgefolgte oder vidirte Pässe, Wanderbücher, Hausirpässe u. s. f., über Schubsbeförderungen, über Urlauber, Invaliden und Reservemänner, über ertheilte Heimatsscheine, Ehebewilligungen, Musiklizenzen, Waffenpässe, Baukonsense, Gewerbs- und Handelsbefugnisse, über die politischen und sonstigen Vereine im Bezirke u. dgl. Über Verfügungen und Erlässe des Bezirks- (Stuhlrichter-) Amtes, deren Befolgung und be-

Słudzy urzędowi i posłańcy, mający sobie doręczenie poleconém, otrzymają wraz z aktami doręczenia księgi doręczenia w piérwszych trzech rubrykach zapełnione, i wykazać się powinni z uskutecznionego doręczenia przez zapełnienie dwóch ostatnich rubryk, nastąpione ze strony odbiorcy. Wykazy doręczenia będą numerowane, i wszelkie nastąpione doręczenia tym sposobem w urzędzie w przeglądzie utrzymane, iż wyraz „poczta“ lub dotyczący numer księgi doręczenia wciągnionym będzie do elenchu expedytowego, wedle załączonego formularza VI ułożonego, i wedle bieżącéj następności liczb protokólarnych prowadzonego. Formularz VI.

§. 108.

Jeżeli wykonane będą doręczenia rozstrzygnień, powolaniu podlegających, lub innych ważnych załatwień i poleceń, przez przełożonych gminnych, w ówczas ci obowiązani są przesłać należycie i wcześnie potwierdzenia odbioru urzędowi powiatowemu (urzędowi stolicowo-sędziowskiemu). Urząd powiatowy (stolicowo-sędziowski) winien atoliż w takowych przypadkach wyraźnie nakazać przełożonemu gminnemu przedłożenie potwierdzenia odbioru.

§. 109.

Jeżeli urząd powiatowy (stolicowo-sędziowski) zawezwanym będzie o doręczenie w powiecie przez zewnętrzny urząd lub władzę, użyć winien takowy środków doręczenia w §. 106 oznaczonych, i mieć staranie o to, ażeby, jeżeli tego wymaga władza wzywająca, wystosowane i przesłane jéj były potwierdzenia odbioru co do rzeczywiście nastąpionego doręczenia.

§. 110.

Edykta i inne rozrządzenia i rozporządzenia urzędu powiatowego (stolicowo-sędziowskiego) wymagające publicznego ogłoszenia powinny oprócz innego jeszcze przepisanego obwieszczenia, przybite być przez personale służebne na tablicy urzędowéj, i gdzie to nadto jest zwyczajném lub nakazaném, lub téż wedle okoliczności obwieszczone będą sposobem wywołania. Do podobnych obwieszczeń zewnątrz miejsca urzędowego używać należy w powszechności przełożonych gminnych, a wyjątkowo urzędowego personalu służebnego.

§. 111.

Względem pojedynczych gałęzi czynności, przez których przeglądowe zestawienie tok czynności ma być uproszczonym i ułatwionym, prowadzone będą w urzędzie powiatowym (stolicowo-sędziowskim) osobne zanotowania i rejestra.

Tu należą mianowicie zanotowania, prowadzić się mające z rejestrami imion, co do paszportów wydanych lub wizą opatrzonych, książek wędrowniczych, paszportów domokrążnych i t. d., co do odsyłania szupasem, co do urlopników, inwalidów i rezerwowców, co do udzielonych kart rodzinności, pozwoleń do zawarcia małżeństwa, licencyj do odprawiania muzyki, paszportów do noszenia broni, konsensów do wystawienia budowy, uprawnień przemysłowych i handlowych, co

ziehungsweise Beantwortung innerhalb einer gegebenen Frist zu geschehen hat, ist eine eigene Terminsvormerkung zu führen und nach fruchtlosem Verlaufe der Frist die geeignete Betreibung zu veranlassen.

Über die nach §§. 45, 47 und 48 des Wirkungskreises der Bezirksämter vorkommenden, nicht der strafrichterlichen Amtshandlung anheimfallenden Polizeiabstrafungen, hat der Bezirksvorsteher (Stuhlrichter) eine Tabelle mit alphabetischem Namensregister anzulegen und bei sich (§. 122) aufzubehalten, und darin auch die durch bestimmte Thatsachen bedenklichen, sicherheitsgefährlichen und der Überwachung zu unterziehenden Individuen seines Bezirkes in Evidenz zu halten.

§. 112.

Das Bezirksamt (Stuhlrichteramt) hat längstens bis 15. Jänner jeden Jahres einen Ausweis nach dem beiliegenden Formulare VII über die im abgelaufenen Sonnenjahre verhandelten politischen Geschäfte und die hierbei in Verwendung gestandenen Arbeitskräfte zu verfassen, und der politischen Landesstelle im Wege der Kreis- (Komitats-) Behörde vorzulegen.

VII. Formular.

Vierter Abschnitt.

Von der Registratur.

§. 113.

Die Erledigungsentwürfe des Bezirksamtes (Stuhlrichteramtes) und alle Geschäftsstücke und Beilagen, welche nach gehöriger Expedirung nicht an Parteien oder Behörden hinausgegeben werden, sondern im Amte zu verbleiben haben, sind in der Registratur aufzubewahren.

§. 114.

Der mit der Registratur betraute Kanzleibeamte hat dieser Obliegenheit die größte Aufmerksamkeit und Genauigkeit zu widmen, die Vollständigkeit der übergebenen Akten zu prüfen, bei der Indizirung und Hinterlegung der Schriftstücke niemals im Rückstande zu bleiben, und überhaupt das Registratursgeschäft der Art zu besorgen, daß er über jedes Aktenstück sogleich Rechenschaft zu geben vermag.

§. 115.

Die politischen Akten werden in der Regel (§. 119) in Abtheilungen, die nach Materien gebildet und zum Unterschiede von der judiziellen Regisratur mit großen lateinischen Buchstaben bezeichnet sind, registrirt.

In jeder Abtheilung (Faszikel) sind die dahin gehörigen Akten in der arithmetischen Reihenfolge der Exhibitenzahlen einzulegen, wenn aber mehrere, denselben Gegenstand betreffende Exhibiten vorkommen, so müssen die späteren nicht dort, wo sie nach der arithmetischen Reihe hingehören, sondern zu demjenigen Stücke, mit welchem in dersel-

do politycznych i innych związków w powiecie i t. p. Co się tyczy rozporządzeń i rozrządzeń urzędu powiatowego (stolicowo-sędziowskiego), których wykonanie, a względnie na które odpowiédź nastąpić ma w ciągu wyznaczonego terminu, prowadzone być ma własne zanotowanie terminu, po którego upływie stósowne przyspieszające upomnienie spowodowaném będzie.

Co się tyczy kar policyjnych, wydarzających się wedle §§. 45, 47 i 48 zakresu działania urzędów powiatowych, a nieprzypadających urzędowaniu sędzi karnego, ułożyć winien przełożony powiatu (sędzia stolicowy) tabelę z alfabetycznym rejestrem imion, i trzymać ją u siebie (§. 122), utrzymując oraz w niéj w ewidencyi te indywidua powiatu swego, które pewnemi czynami wywołały przeciw sobie obawę, i stały się niebezpiecznemi, a przeto pod dozór wziętemi być winny.

§. 112.

Urząd powiatowy (stolicowo-sędziowski) obowiązany jest najdaléj do 15 Stycznia każdego roku ułożyć wykaz wedle załączonego formularza VII co do interesów politycznych, w zeszłym roku słonecznym odbytych, tudzież co do sił roboczych przy tém użytych, który to wykaz przedłożonym będzie Rządowi krajowemu przez władzę obwodową (komitatową).

Formularz VII.

Oddział czwarty.

O r e j e s t r a t u r z e.

§. 113.

Koncepta załatwień urzędu powiatowego (stolicowo-sędziowskiego), tudzież wszelkie akta i załączenia, które po należytéj expedycyi nie są stronom lub władzom wydane, lecz w urzędzie pozostać mają, powinny być w rejestraturze zachowane.

§. 114.

Urzędnik kancelaryjny, który rejestraturę ma sobie poruczoną, pilnować winien obowiązku tego z jak największą bacznością i dokładnością, dochodzić zupełności aktów oddanych; co do indykacyi i złożenia aktów nie powinien się nigdy znajdować w zaległości, a w ogólności sprawunki rejestratury w ten sposób odbywać ma, ażeby był w stanie natychmiast sprawić się z każdego aktu.

§. 115.

Akta polityczne zarejestrowane będą w powszechności (§. 119) wedle oddziałów, stósownie do materyj urządzonych, i dla rozróżnienia od rejestratury judycyalnéj wielkiemi łacińskiemi literami oznaczonych.

W każdym oddziale (fascykule) należące do niego akta, złożne być winny w arytmetycznym porządku liczb exhibitowych; jeżeli zaś zachodzi kilka exhibitów, ten sam przedmiot dotyczących, wówczas późniejsze zarejestrowane i złożone będą nie tam, gdzieby wedle arytmetycznego porządku należały, lecz do tego aktu,

ben Registraturs periode der Gegenstand angefangen hat (Stammnummer), registrirt und gelegt, und mit demselben entweder durch Anheftung oder mittelst eines Umschlagsbogens verbunden werden.

Je nach dem Umfange der Geschäfte werden die Faszikeln aller Jahre, oder alle zwei, drei, vier bis fünf Jahre abgeschlossen (Registraturs periode). Dieser Abschluß muß aber in der ganzen Registratur gleichmäßig durchgeführt, und es darf daher nicht der eine Faszikel jährlich und ein anderer alle zwei Jahre u. s. f. abgeschlossen werden.

Wenn in der nächsten Registraturs periode ein Geschäftsstück vorkommt, das zu einem Exhibit der früheren Periode gehört, so darf es nicht zu demselben gelegt, sondern muß als die Stammnummer der neuen Periode behandelt, darauf aber auch die Registraturs bezeichnung des früheren Aktes angemerkt werden.

§. 116.

In soferne es ohne wesentliche Störung schon bestehender Registraturseinrichtungen möglich ist, sind für die politischen Geschäftsakten folgende Registraturs abtheilungen zu bilden:

A. Gesetzsachen und Normalien;
B. Dienstes- und Personalangelegenheiten;
C. Militärsachen;
D. Geistliche und Schulsachen;
E. Sanitätsangelegenheiten, Armenwesen, Wohlthätigkeitsanstalten und Nothstands-sachen;
F. Landeskultur-, Berg-, Forst- und Jagdsachen;
G. Handels- und Gewerbssachen;
H. Straßen und andere Bausachen (in soferne sie nicht bei D, E, F und G vorkommen);
I. Polizei, in soferne der Gegenstand nicht schon zu E, F, G und H gehört;
L. Gemeindesachen;
M. Steuer-, Gefälls- und Kassesachen;
N. Vermischte Gegenstände.

Erheischt es der Umfang einer Abtheilung, daß daraus mehrere Faszikel gebildet werden, so sind diese als Unterabtheilungen durch bruchweise unter den Abtheilungs-buchstaben gesetzte kleine lateinische Buchstaben (z. B. $\frac{N}{a}$, $\frac{N}{b}$, $\frac{N}{c}$) zu bezeichnen.

Mit Gestattung der Landesstelle kann die Zahl der Registraturs abtheilungen vermindert, oder auch durch Ausscheidung bestimmter Materien aus der Abtheilung N vermehrt werden.

Auf den Faszikeln werden die Abtheilungs- und Unterabtheilungs-Buchstaben und die Jahrgänge der inliegenden Akten (z. B. L 1855, 1856, 1857) ersichtlich gemacht.

§. 117.

Die Gesetzblätter, das Zentral-Polizeiblatt, die Amtszeitungen und andere periodische, den Bezirksämtern (Stuhlrichterämtern) von Amtswegen zukommende Drucksachen

z którym zaczął się przedmiot (numer pierwiastkowy) w tym samym peryodzie rejestratury, a z którym połączone być mają albo przez przyszycie albo przez arkusz okładkowy.

W miarę objętości spraw, fascykuły zamykane będą albo co rok, albo co dwa, trzy, cztéry lub co pięć lat (peryod rejestratury). Toż zamknięcie zaś w całéj rejestraturze równostajnie ma być przeprowadzone, nie będzie przeto wolno zamykać jednego fascykułu, rocznie drugiego dwurocznie i t. d.

Jeżeli w następującym peryodzie rejestratury znajduje się akt, należący do exhibitu dawniejszego peryodu, takowy nie będzie do tego włożony, lecz uważany być musi jako numer pierwiastkowy nowego peryodu, na którym jednak także oznaczenie rejestratury dawniejszego aktu zanotowaném być ma.

§. 116.

O ile to się stać może bez istotnego nadwerężenia istniejących już urządzeń rejestratury, dla aktów politycznych czynności urządzone być mają następujące oddziały rejestratury:

A. Sprawy ustaw i normalia;
B. Sprawy służbowe i personalne;
C. Sprawy wojskowe;
D. Sprawy duchowne i szkolne;
E. Sprawy sanitarne; rzecz ubogich; zakłady dobroczynności i sprawy stanu potrzeby gwałtownéj;
F. Sprawy kultury krajowéj, sprawy górnicze, leśne i polowania;
G. Sprawy handlowe i przemysłowe;
H. Drogi i inne sprawy budownicze (o ile nie należą do D, E, F i G);
I. Policya, o ile przedmiot nie należy już do E, F. G i H;
L. Sprawy gminne;
M. Sprawy podatkowe, dochodowe i kasowe;
N. Przedmioty różne.

Jeżeli objętość oddziału wymaga, ażeby dla niego ułożyć kilka fascykułów, wówczas takowe oznaczone być winny jako poddziały sposobem ułamków, kładąc pod literami oddziały małe łacińskie litery (np. $\frac{N}{a}$, $\frac{N}{b}$, $\frac{N}{c}$).

Za dozwoleniem Rządu krajowego liczba oddziałów rejestratury może być zmniejszoną, lub téż przez wydzielenie pewnych materyj z oddziału N. pomnożoną.

Na fascykułach wypisane będą litery oddziałów i poddziałów, równie jak lata aktów w nich leżących (np. L. 1855, 1856, 1857).

§. 117.

Dzienniki ustaw, dziennik centralny policyjny, gazety urzędowe i inne peryodyczne druki, z urzędu przynależące się urzędom powiatowym (urzędom stolicowo–

gehören nicht in die Registratur; sie sind abgesondert in guter Ordnung zu sammeln, am Ende des Jahres zu heften und in die Amtsbibliothek zu stellen, in welche auch alle Gesetzbücher, Gesetzsammlungen, andere wissenschaftliche Werke, Karten, Wappen u. dgl., die dem Amte übergeben, oder in der Folge nachgeschafft werden, aufzunehmen, und in einem Kataloge zu verzeichnen sind, der einen Theil des Amtsinventars zu bilden hat.

§. 118.

Als Normalien sind jene Anordnungen der vorgesetzten Behörden anzusehen, welche für das Bezirks- (Stuhlrichter-) Amt zum Maßstabe des Benehmens vorgeschrieben, jedoch nicht durch die Gesetzblätter publizirt werden.

Partikularentscheidungen dürfen nur dann als Normalien behandelt werden, wenn die höhere Behörde ausdrücklich ihre Entscheidung als Richtschnur für vorkommende ähnliche Fälle bezeichnet.

Solche Partikularangelegenheiten sind in dem Erledigungsentwurfe durch die Anmerkung des Wortes „Normale" auf der rechten Spalte oben von Seite des Amtsvorstehers besonders zu bezeichnen; sie werden sohin zwar gehörigen Ortes registrirt, in der für die Normalien bestehenden Rigistratursabtheilung aber eigene Blätter, worauf der kurze Inhalt des Verordneten, und die Registratursbezeichnung, unter welcher das Geschäftsstück hinterlegt ist, ersichtlich gemacht wird.

§. 119.

Mit Bewilligung der Landesstelle kann, besonders bei kleineren Bezirksämtern (Stuhlrichterämtern), oder wo sonst überwiegende Gründe dafür sprechen, die Registrirung auch in der Art eingerichtet werden, daß die Akten bloß nach der Zahlenreihe der Exhibiten und mit Beachtung des Zusammenhanges der einzelnen Verhandlungsgegenstände hinterlegt werden, und daher die materienweisen Registratursabtheilungen (§§. 115 und 116) unterbleiben.

In diesem Falle ist die Registratursperiode immer nur Ein Jahr, und es werden so viele Faszikel, als es die Ausdehnung der Jahresakten erheischt, gebildet, nach fortlaufender Reihe mit lateinischen Buchstaben bezeichnet und auf dem Faszikel die Jahreszahl, der Faszikelbuchstabe und die niedrigste und höchste darin eingelegte Exhibitenzahl (z. B. A. Nr. 1—500, B. Nr. 501—900 u. s. f.) ersichtlich gemacht.

§. 120.

Akten von besonderer Wichtigkeit, werthvolle Originalurkunden u. dgl., können abgesondert aufbewahrt werden, doch ist in dem betreffenden Aktenfaszikel dießfalls durch Einlegung eines die Aufbewahrung ersichtlich machenden Bogens die nöthige Evidenz herzustellen.

§. 121.

Über alle während einer Registratursperiode hinterlegten Akten ist ein alphabetisches Nachschlageregister (Index, Repertorium) zu führen.

sędziowskim), nie należą do rejestratury; takowe w dobrym porządku oddzielnie będą zbierane, z końcem roku zeszyte i do biblioteki urzędowéj oddane, do któréj też wstanowionemi być mają wszelkie księgi ustaw, zbiory ustaw, inne dzieła scyentyficzne, karty, herby i t. p., które urzędowi będą oddane lub następnie dla niego sprawione, na co wszystko katalog ma być sporządzony, część inwentarza urzędowego stanowiący.

§. 118.

Za normalia uważane być winny te rozporządzenia władz przełożonych, które dla urzędu powiatowego (stolicowo-sędziowskiego) przepisane są jako prawidło stósowania się wedle nich, jednakże nie są obwieszczone przez dziennik ustaw.

Rozstrzygnienia partykularne wtedy tylko jako normalia będą uważane, jeżeli wyższa władza wyraźnie ich rozstrzygnienie oznacza jako prawidło dla przypadków podobnych, w przyszłości zachodzących.

Takowe sprawy partykularne osobno oznaczone być winny ze strony przełożonego urzędu przez wypisanie wyrazu „Normale" na prawéj kolumnie u góry; one wprawdzie zarejestrowane będą w miejscu należytém; w odziale rejestratury dla normaliów istniejącym zamieścić zaś należy osobne kartki, na których uwidoczniona zostanie w krótkości treść rozporządzenia wraz z oznaczeniem rejestratury, pod którém akt złożony jest.

§. 119.

Za zezwoleniem Rządu krajowego, mianowicie w mniejszych urzędach powiatowych (urzędach stolicowo-sędziowskich), lub gdzie zresztą jeszcze za tém przemawiają powody przeważające, rejestratura także w ten sposób urządzoną być może, iż akta tylko wedle następności liczb exhibitów i ze względem na związek z pojedynczemi przedmiotami rozprawy złożone będą, a przeto pominione zostaną oddziały rejestratury, wedle materyj urządzone (§§. 115 i 116).

W takowym razie określa się peryod rejestratury zawsze tylko na rok jeden, przyczém ułożyć należy tyle fascykułów, ile tego wymaga objętość aktów rocznych, oznaczając je porządkiem alfabetycznym literami łacińskiemi, tak, że na każdym fascykule wyrażoną będzie liczba roku, litera fascykułu tudzież najniższa i najwyższa liczba exhibitu w nim się znajdującego (np. A. N. 1—500, B. N. 501—900 i t. d.)

§. 120.

Akta szczególnéj ważności, dokumenta oryginalne wartość mające i tym podobne, mogą być oddzielnie zachowane, wszelako w dotyczącym fascykule aktów utrzymaną być ma w téj mierze potrzebna ewidencya przez włożenie arkusza, zachowanie widocznem czyniącego.

§. 121.

Na wszystkie akta złożone podczas jednego peryodu rejestratury prowadzony być winien alfabetyczny rejestr, do wyszukania rzeczy służący (index, repertoryum.)

Dasselbe hat aus einer möglichst genau zu berechnenden Bogenzahl zu bestehen, welche in ein Buch zu binden, und mit den im Schnitte angebrachten Buchstaben des Alphabetes zu versehen sind.

Es enthält drei Rubriken:

In die erste Rubrik ist jedes für sich registrirte Geschäft mit (in der Regel wenigstens zwei) bezeichnenden Schlagworten, insbesondere nach dem Namen der Personen, die es betrifft (Parteien, Gemeinden, Körperschaften, Anstalten u. s. f.), und wo es thunlich ist, auch nach dem Gegenstande, mit in die Augen fallender lateinischer Schrift einzutragen.

In der zweiten Rubrik sind alle denselben Gegenstand betreffenden und daher unter der nämlichen Stammnummer registrirten Exhibitenzahlen ersichtlich zu machen.

Die dritte Rubrik enthält die Registratursbezeichnung (§. 124). Wo keine besondere Registratursabtheilung für Normalien besteht, ist jedes als Normale anzusehende Geschäftsstück als solches im Index durch Beifügung des Wortes „Normale" in der dritten Rubrik zu bezeichnen.

Im Index ist, es mögen Registratursabtheilungen bestehen (§. 115) oder nicht (§. 119), zur leichteren Übersicht der Normalien, das Hauptschlagwort „Normalien" zu eröffnen, und daselbst alle, im Laufe der Registratursperiode vorkommenden Normalien, mit kurzer Bezeichnung des Gegenstandes, der Geschäftszahl und der Registratursbezeichnung zusammen zu stellen.

Bei größeren Ämtern kann statt dessen ein eigener Normalien-Index abgesondert geführt und nach Umständen auch ein Normalienbuch, in welches der Wortlaut der Normalien einzutragen ist, angelegt werden.

§. 122.

Über die reservirten, beim Amtsvorsteher selbst aufzubewahrenden Akten ist ein besonderes Nachschlageregister zu führen (§. 75).

§. 123.

Bei Bezirksämtern (Stuhlrichterämtern) von ausgedehnterem Geschäftsumfange ist auch noch (nebst der Eintragung der Registratursbezeichnung in das Geschäftsprotokoll, §§. 65, 74) ein, nach fortlaufender Nummerzahl angelegtes Verzeichniß (Manuale, Verweisbuch) zu führen, worin bei jedem einzelnen Geschäftsstücke, wenn es eine Stammnummer (§. 115) bildet, die dazu hinterlegten übrigen Nummern, wenn dieß aber nicht der Fall ist, die Stammnummer, zu der es hinterlegt wird, anzumerken ist.

§. 124.

Jedes Geschäftsstück ist bei der Registrirung auf der linken Spalte unten mit der Registratursbezeichnung, nämlich mit dem Buchstaben des Faszikels und mit der Geschäftszahl unter oder zu der es registrirt wurde (Stammnummer), zu versehen.

Takowy składać się winien z jak najściślejszéj liczby arkuszów, zeszytych w książkę, z literami alfabetu u brzegu téjże zamieszczonemi.

Rejestr ten składać się będzie z trzech rubryk:

Do piérwszéj rubryki wciągnionym będzie każdy zarejestrowany akt podług wyrazów wrzędnych rzecz oznaczających (w powszechności przynajmniéj dwóch), mianowicie wedle nazwisk osób, których to dotyczy (stron, gmin, korporacyj, zakładów i t. d.), a gdzie to być może, także wedle przedmiotu, a to pismem łacińskiem w oczy wpadającém.

W drugiéj rubryce uwidocznione będą wszystkie liczby exhibitów, tego samego przedmiotu dotyczące, a przeto pod tym samym numerem piérwiastkowym zarejestrowane.

Trzecia rubryka zawiera oznaczenie rejestratury (§. 124). Gdzie nie istnieje osobny oddział rejestratury dla normaliów, uwidoczniony być winien każdy akt czynności, za normale mający być uważany, jako takowy w trzeciéj rubryce indexu, przez zamieszczenie wyrazu „normale.“

W indexie znajdować się ma, bez różnicy, czy istnieją oddziały rejestratury (§. 115), lub nie (§. 119), dla tém łatwiejszego przeglądu normaliów wyraz wrzędny główny „Normalia,“ pod którym zestawione być winny wszelkie normalia, w ciągu peryodu rejestratury zachodzące, z krótkiém wyrażeniem przedmiotu, liczby protokólarnéj i oznaczenia rejestratury.

W większych urzędach może być zamiast tego oddzielnie prowadzonym własny index normaliów, a wedle okoliczności także i księga normaliów ułożoną, do któréj treść normaliów dosłownie wciągnioną będzie.

§. 122.

Co do aktów rezerwowanych, u samego przełożonego urzędu zachować się mających, prowadzony być ma osobny rejestr odszukawczy (§. 75).

§. 123.

Przy urzędach powiatowych (stolicowo-sędziowskich), większéj objętości interesów prowadzonym być ma (oprócz wciągania oznaczenia rejestratury do protokółu podawczego, §§. 65, 74) także jeszcze wykaz, ułożony wedle bieżącéj liczby (manuele, księga odkazowcza), w którym przy każdym pojedynczym akcie, jeżeli takowy stanowi numer piérwiastkowy (§. 115), zanotować należy inne numera tamże złożone, jeżeli zaś nie, numer piérwiastkowy, do którego złożonym został.

§. 124.

Każdy akt opatrzony być ma przy zarejestrowaniu, na lewéj kolumnie u dołu oznaczeniem rejestratury, to jest literą fascykułu i liczbą protokólarną pod którą, lub do któréj zarejestrowanym jest (numer piérwiastkowy).

§. 125.

Den Konzeptsbeamten des Bezirks- (Stuhlrichter-) Amtes steht zum Amtsgebrauche die Einsicht in die nicht reservirten (§. 122) Registratursakten und deren Aushebung frei. Die übrigen Beamten, Angehörige anderer Behörden und Parteien bedürfen der Bewilligung des Amtsvorstehers, welche, Parteien gegenüber, schriftlich zu erfolgen hat.

Über ausgehobene Aktenstücke sind an deren Stelle Empfangsscheine zu hinterlegen und darüber ein eigenes Vormerkbuch zu führen.

Nach drei Monaten sind die ausgehobenen Akten zurück zu verlangen und an ihre gehörige Stelle zu hinterlegen. Besonders ist beim Austritte oder Absterben eines Beamten auf Zurückerlangung der ihm ausgefolgten Registratursakten zu dringen.

§. 126.

Nach welchen Zeiträumen die entbehrlich gewordenen Registratursakten, und auf welche Weise sie auszuscheiden und zu vertilgen seien, wird durch besondere Vorschriften bestimmt.

§. 125.

Urzędnicy konceptowi urzędu powiatowego (stolicowo-sędziowskiego) mają prawo celem użytku urzędowego przeglądać akta rejestratury, nierezerwowane (§. 122), i wyjmować takowe. Inni urzędnicy, tudzież należący do innych władz, niemniéj strony potrzebują ku temu pozwolenia przełożonego urzędu, które co się tyczy stron, na piśmie wydaném być ma.

W miejsce aktów wyjętych włożone być winny potwierdzenia odbioru, przy czém prowadzić się ma własna na to książka zanotowawcza.

Po trzech miesiącach akta wyjęte nazad mają być żądane i w należytém miejscu złożone. Mianowicie przy wystąpieniu urzędnika lub zejściu jego ze świata nalegać należy na zwrócenie aktów z rejestratury jemu wydanych.

§. 126.

Po jakim czasie akta rejestratury, do użytku już więcéj niestósowne, i w jaki sposób wydzielone i niszczone być mają, o tém stanowią przepisy osobne.

I. Formulare der Qualifikazionstabellen (zum §. 13).

Qualifikazionstabelle

über N. N. . . . .

I. Name, Geburtsort, Alter, Stand, Charakter, Gehalt	II. Sprach- sowie sonstige Kenntnisse und Befähigung	Beilagen	III. Bisherige Dienstleistung				IV. Verwandtschafts- oder Schwägerschaftsverhältnisse	V. Fähigkeiten	VI. Verwendung	VII. Moralität	VIII. Politisches Verhalten	Anmerkung
			Eigenschaft	Dauer		Beilagen						
				Jahr	Monat							

I. Formularz tabeli kwalifikacyjnéj (do §. 13)

Tabela kwalifikacyjna

co do N. N. . . . .

I. Nazwisko, miejsce urodzenia, wiek, stan, charakter, płaca	II. Wiadomości języków i inne, tudzież uzdolnienie	Załączniki	III. Dotychczasowa służba				IV. Stósunki pokrewieństwa lub powinowactwa	V. Zdolność	VI. Aplikacya	VII. Moralność	VIII. Polityczne zachowanie się	Uwaga
			Przedmiot	Trwanie		Załączniki						
				lat	miesięcy							

II. Formulare des Personalstandes-Ausweises (zum §. 28).

Seite 1.

Personalstandes-Ausweis des *)

Name
Geburtsort und Jahr
Stand
Studien, Befähigungsdekrete
Sprachkenntnisse

Seite 2.

Bisherige Dienstleistung

Eigenschaft	Ort	Bezüge	Dauer		Anmerkung
			Jahre	Monate	

Seite 3.

Besondere Vorfälle **)

*) Auf der ersten Blattseite in der Rubrik »Stand« haben verheirathete oder verwitwete Beamte auch die Vornamen und das Alter der vorhandenen Kinder anzugeben.

**) Auf der dritten Blattseite in der Rubrik »besondere Vorfälle« sind insbesondere auch die erhaltenen Belobungen und sonstigen Anerkennungen einer pflichtgemäßen Dienstleistung, gleichwie ertheilte Mahnungen, Verweise oder verhängte Strafen ersichtlich zu machen.

II. Formularz wykazu stanu osobowego (do §. 28).

Stronica 1.

Wykaz stanu osobowego . . . . . *)

Nazwisko

Miejsce i rok urodzenia

Stan

Nauki, dekreta uzdolnienia

Znajomość języków

Stronica 2.

Dotychczasowa służba

Własność	Miejsce	Pobory	Trwanie		Uwaga
			Lat	Miesięcy	

Stronica 3.

Szczególne wydarzenia . . . . **)

*) Na pierwszej stronie karty w rubryce „stan" urzędnicy żonaci lub wdowcy wymienić mają także imiona i wiek dzieci znajdujących się.

**) Na trzeciéj stronie karty w rubryce „szczególne wydarzenia" należy mianowicie wyszczególnić także pochwały pozyskane i inne uznania gorliwego pełnienia służby, równie jak udzielone napomnienia, nagany lub kary orzeczone.

III. Formulare (zu §. 65.)

Politisches Geschäftsprotokoll.

Geschäftszahl	Monat und Tag des Einlangens	Von wem eingelangt (Datum, Zahl)	Gegenstand der Eingabe	Vorläufige Verfügung	Erledigung? an wen? kurzer Inhalt	Datum der Erledigung	Ob, von wem und wann eine Antwort gewärtiget wird	Zahl, unter welcher die Antwort einlief	Registratursbezeichnung

III. Formularz (do §. 65).

Protokół czynności politycznych.

Liczba protokólarna czynności	Miesiąc i dzień wniesienia	Od kogo wniesienie nastąpiło (data, liczba)	Przedmiot podania	Uprzednie zarządzenie	Załatwienie? do kogo wystósowane? krótka treść	Data załatwienia	Czy, od kogo i kiedy oczekiwać przypada odpowiedzi	Liczba pod którą odpowiedź nadeszła	Oznaczenie rejestratury

IV. Formulare (zu §. 100.)

Nr. 2513.

(Landesregierung in Troppau.)

Bericht

des k. k. Bezirksamtes zu N. N.

vom 13. August 1858, zur Zahl 7853,

über den Rekurs des Johann Gruber, wegen Verweigerung des Ehekonsenses.

Mit . . . . . Stück Beilagen.

Verfaßt von:

IV. Formularz (do §. 100).

Nr. 2513.

(Rząd krajowy w Opawie).

Relacya

C. K. urzędu powiatowego w N. N.

z dnia 13 Sierpnia 1858, do liczby 7853,

w przedmiocie rekursu Jana *Gruber*, z powodu odmówienia konsensu małżeńskiego.

Z . . . . sztukami załączeń.

Ułożona przez:

V. Formulare (zu §. 107.)

Zustellungsbuch

Nr. I (II, III u. s. f.)

über die im Bezirksamte { durch den Amtsdiener N. N. / durch den Boten N. N. } erfolgten Zustellungen.

Geschäftszahl	Gattung des Stückes, und Zahl der Beilagen	Name der Behörde oder Partei, an welche zuzustellen ist	Tag der Zustellung	Zu entrichtende Gebühr	Unterschrift des Empfängers

V. Formularz (do §. 107.)

Księga doręczeń.

N. I. (II, III. i t. d.)

co do doręczeń uskutecznionych w urzędzie powiatowym . . . . { **przez sługę urzędowego N. N.** / **przez posłańca N. N.** }

Liczba czynności	Rodzaj aktu, i Liczba załączników	Nazwisko władzy lub strony, dla której doręczenie nastąpić ma	Dzień doręczenia	Należytość mająca być opłacona	Podpis odbiorcy.

VI. Formulare (zu §. 107.)

Expedits-Elench

Geschäftszahl	Zustellung	Geschäftszahl	Zustellung	Geschäftszahl	Zustellung	Geschäftszahl	Zustellung
1		8		15		22	
2	II.	9	II.	16		23	
3	Post	10		17		24	
4	III.	11	III.	18		25	
5	Post	12	I.	19		26	
6	I.	13	Post	20		27	
7		14		21		28	

VI. Formularz (do §. 107.)

Elench Expedytury.

Liczba czynności protokólarna	Doręczenie	Liczba czynności protokólarna	Doręczenie	Liczba czynności protokólarna	Doręczenie	Liczba czynności protokólarna	Doręczenie
1		8		15		22	
2	II	9	II.	16		23	
3	Poczta	10		17		24	
4	III	11	III.	18		25	
5	Poczta	12	I.	19		26	
6	I.	13	Poczta	20		27	
7		14		21		28	

VII. Formulare (zu §. 112).

Geschäftsausweis

des Bezirksamtes in N. N. vom Jahre 1860.

Personale				Geschäftsstücke					Auf Kommissionen und Dienstreisen verwendet		Anmerkung
Namen	Dienstes-Eigenschaft	beim Bezirksamte verwendet		rückständig vom Jahre 1859	zugewachsen im Jahre 1860	Zusammen	Hiervon sind:		Name und Eigenschaft des Beamten	Zahl der Tage	
		von	bis				erlediget	unerlediget			
											(Hier kommt zu bemerken, ob und wie lange ein Beamter oder Diener krank oder beurlaubt war, ob und wie lange der Eine oder Andere bloß für Justizgeschäfte bestimmt war u. dgl.)
									Summe		

VII Formularz (do §. 112).

Wykaz czynności

urzędu powiatowego w N. N. z roku 1860.

Personale				Sztuk czynności					Do komisyj i podróż służbowych użyto		Uwaga.
Nazwiska	własność służbowa	użycie przy urzędzie powiatowym		zaległych z roku 1859	urosłych w roku 1860	razem	z tych zostało		Nazwisko i własność urzędnika	Liczba dni	
		od	aż do				załatwionych	niezałatwionych			
											(Tu nadmienić należy, czy i jak długo urzędnik lub sługa chorym lub na urlopie był, czy i jak długo ten lub ów przeznaczonym był tylko do sprawowania czynności sądowych i t. p.)
									Summa.		

66.

Verordnung des Ministeriums des Innern und des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 20. März 1855.

wirksam für die Kronländer Ungarn, Siebenbürgen, Kroazien und Slawonien, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat,

betreffend die Herstellung und Erhaltung der, die Ortschaften durchziehenden Strecken der Ärarialstrassen.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XVI. Stück, Nr. 53, ausgegeben am 31. März 1855.

67.

Verordnung des Justizministeriums vom 26. März 1855,

über den Zeitpunkt des Beginnes der Wirksamkeit des neu organisirten mährisch-schlesischen Oberlandesgerichtes und der Ober-Staatsanwaltschaft in Brünn, der reinen Justizbehörden erster Instanz und der Staatsanwaltschaft in Mähren und Schlesien, sowie der mit der neuen Gerichtsorganisirung in Verbindung stehenden Gesetze.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XVI. Stück, Nr. 54, ausgegeben am 31. März 1855.

68.

Verordnung des Justizministeriums vom 26. März 1855,

wodurch hinsichtlich der Ausübung der in dem §. 32 der Allerhöchst genehmigten Advokatenordnung vom 24. Juli 1852, Nr. 170 des Reichs-Gesetz-Blattes, für die Kronländer Ungarn, Kroazien, Slawonien, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat, den Advokatenausschüssen eingeräumten Disziplinargewalt über die Advokaturskandidaten, nähere Bestimmungen erlassen werden.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XVI. Stück, Nr. 55, ausgegeben am 31. März 1855.

69.

Verordnung des Ministers des Innern vom 28. März 1855,

über den Beginn der Amtswirksamkeit der Kreisämter in Böhmen.

Siehe Reichs-Gesetzbtat, XVI. Stück, Nr. 56, ausgegeben am 31. März 1855.

66.

Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ministerstwa Handlu, Przemysłu i Budowli publicznych z dnia 20 Marca 1855,

obowiązujące w krajach koronnych Węgrzech, Siedmiogrodzie, Kroacyi i Slawonii, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim,

w przedmiocie budowania i utrzymywania tych części gościńców eraryalnych, które przechodzą przez wsie lub miasta.

Obacz Dziennik Praw Państwa, część XVI, Nr. 53, wydaną dnia 31 Marca 1855.

67.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedl. z d. 26 Marca 1855,

tyczące się oznaczenia czasu, w którym rozpoczną działania swoje nowo-uorganizowany morawsko-szląski sąd krajowy wyższy i prokuratura wyższa w Bernie, władze wyłącznie sądowe pierwszéj instancyi i prokuratury w Morawii i Szląsku, jako też ustawy będące w związku z nową organizacyą sądową.

Obacz Dziennik Praw Państwa, część XVI, Nr. 54, wydaną dnia 31 Marca 1855.

68.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedl. z d. 26 Marca 1855,

mocą którego wydaje się bliższe postanowienia o wykonywaniu władzy dyscyplinarnéj nad kandydatami do adwokatury, nadanéj wydziałom adwokackim w §. 32 potwierdzonéj przez Najjaśniejszego Pana ustawy o adwokatach z dnia 24 Lipca 1852 r. Nr. 110 Dziennika Praw Państwa, obowiązującéj w krajach koronnych Węgrzech, Kroacyi, Slawonii, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim.

Obacz Dziennik Praw Państwa, część XVI, Nr. 55, wydaną dnia 31 Marca 1855.

69.

Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 28 Marca 1855,

o zaczęciu czynności urzędowych urzędów obwodowych w Czechach.

Obacz Dziennik Praw Państwa, część XVI, Nr. 56, wydaną dnia 31 Marca 1855.

70.

Verordnung der Minister des Innern und der Justiz vom 28. März 1855,

über den Beginn der Amtswirksamkeit der Bezirksämter in Böhmen.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XVI. Stück, Nr. 57, ausgegeben am 31. März 1855.

70.

Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 28 Marca 1855,

o zaczęciu czynności urzędów powiatowych w Czechach.

Obacz Dziennik Praw Państwa, część XVI, Nr. 57, wydaną dnia 31 Marca 1855.
